Graad 1

TERMYN 3

AFRIKAANS HUISTAAL

Lesplanne

VRYWARING/REDIGERING PROSES

Beste Kollegas,

Welkom by die NECT Huistaal Program!

Let asseblief daarop dat die NECT Huistaal Termyn 3 se material in n baie kort periode ontwikkel is.

As gevolg van hierdie rede, is dit moontlik dat daar in die toekoms vernaderinge sal wees in die program.

Ons sal ook graag vir julle wil betrek by die ontwikkeling van hierdie program en sal enige insette waardeer. Dit is n aaneenlopende proses van ontwikkeling en verbetering. Indien julle enige foute opmerk, volg asseblief die volgende proses om dit te rapporteur:

1. Stuur 'n e-pos aan die relevante presoon:
   xitsonga@homelanguage.co.za
   tshivenda@homelanguage.co.za
   sepedi@homelanguage.co.za
   siswati@homelanguage.co.za
   isizulu@homelanguage.co.za
   isindebele@homelanguage.co.za
   isixhosa@homelanguage.co.za
   sesotho@homelanguage.co.za
   setswana@homelanguage.co.za
   afrikaans@homelanguage.co.za
   english@homelanguage.co.za
2. In die onderwerp lyn, skryf die dokument se verwysing. Byvoorbeeld: GRAAD 3 TERMYN 3 LESPLAN BL 45–47.
3. Verduidelik dan die veranderinge wat julle graag onder ons aandag wil bring **OF** maak die vernaderinge op jou harde kopie, skandeer dit en heg dit aan die e-pos.
4. Indien julle 'n ernestige TAAL probleem ondervind wat julle onder ons aandag wil bring, skryf dan Byvoorbeeld die volgende in die onderwerp lyn: BEWYSE VAN STREEKSDIALEK.
5. Skryf dan n volledige verslag oor die probleem.
6. Stuur asseblief alle e-posse met jou naam, rang by skool asook jou selnommer. Ons sal dan met jou in verbinding tree om die probleem te bespreek.
7. **Baie dankie vir jou kundigheid en bydrae tot hierdie program. Ons wil graag die beste en mees korrekte kopie vir alle tale aanbied.**

Inhoud

Bestuursnotas v
Kernmetodologieë xii

Week 1 Tema: In die dorp 1
Maandag 3
Dinsdag 7
Woensdag 12
Donderdag 18
Vrydag 22

Week 2 Tema: In die dorp 27
Maandag 29
Dinsdag 33
Woensdag 39
Donderdag 46
Vrydag 51

Week 3 Tema: Werk saam 55
Maandag 57
Dinsdag 61
Woensdag 65
Donderdag 72
Vrydag 76

Week 4 Tema: Werk saam 81
Maandag 83
Dinsdag 87
Woensdag 92
Donderdag 99
Vrydag 103

Week 5 Tema: Klere 107
Maandag 109
Dinsdag 113
Woensdag 118
Donderdag 124
Vrydag 128

Week 6 Tema: Klere **133**
Maandag 135
Dinsdag 140
Woensdag 144
Donderdag 150
Vrydag 154

Week 7 Tema: Lees is pret! **159**
Maandag 161
Dinsdag 166
Woensdag 171
Donderdag 177
Vrydag 181

Week 8 Tema: Lees is pret! **185**
Maandag 187
Dinsdag 191
Woensdag 196
Donderdag 203
Vrydag 207

Week 9 Tema: Hou ons liggame gesond en veilig **211**
Maandag 213
Dinsdag 217
Woensdag 221
Donderdag 227
Vrydag 231

Week 10 Tema: Hou ons liggame gesond en veilig **235**
Maandag 237
Dinsdag 241
Woensdag 245
Donderdag 251
Vrydag 255

Bestuursnotas

Leeruitkomste

Hierdie termyn behoort die leerders die volgende uitkomste te bereik:

LUISTER EN PRAAT

1. Leerders behoort 4 nuwe rympies of liedjies te ken.
2. Leerders behoort deel te neem aan klasbepsrekings om sodoende vorrige kennis te kan deel.
3. Leerders behoort gedeelde lees stories te bespreek deur ’n besprekeings-raamwerk te gebruik.
4. Leerders behoort eie stories op te kan maak, veral vir die kreatiewe storievertellingsaktiwiteit.
5. Leerders behoort te kan praat oor wat hulle geksryf het.
6. Leerders behoort die gebruik van die volgende klanke te vertsaan

veilig	onveilig	gevaar	waarsku	waarskuwing	gang
verlig	sug van verligting	besluit	plastiek	rommel	verban
strooibiljet	organiseer	versamel	geïnspireer	versamel	gemeenskap
spanwerk	beet	oes	alleen	saam	sterk
vas	reën	grond	ryk	verhaal	argumenteer
uitklaar	ratse	huidige	stryd	individueel	span
talent	spieël	spieëlbeeld	gewone	mening	stem saam
verskil	kies	voorkoms	uitkies	stereotipe	gemaklik
ongemaklik	grootte	pas	sakkerig	los	styf
spoggerig	grof	sag	styf	syagtig	verveeld
bestemming	landmerk	droom	verbeel	verbeelding	klank
deurlees	blaai	skaam	verskoning	vermy	klanke
meng	bou	straal	trots	verligting	verlig
angstig	gesond	ongesond	vertroue	dapper	ignoreer
onder	veroordeel	glo	geheim	virus	versprei
kiem	paniek	informasie	navorsing	vryf	masker
demonstreer					

FONEMIESE BEWUSTHEID EN KLANKE

1 Leerders behoort klanke mondelings te kan identifiseer.
2 Leerders behoort die volgende klanke outomaties te herken.
3 Leerders behoort die volgnde klanke te kan meng en opbreek.

uu	oe	ie	ui	ou	eu
ei	aai	ooi	oei	eeu	bl
sl	tw	br	sn		

Leerders behoort die volgende woorde in lettergrepe op te kan deel.

n/a					

LEES

Leerders behoort die volgnde woorde te kan klank en die woord te vorm.

muur	duur	huur	vuur	koek	roes
boek	soet	sien	tier	dier	vier
bier	lui	huis	ruit	muis	oud
koud	goud	fout	woud	deur	reuk
neus	geur	reus	brei	klei	seil
reis	sein	baai	haai	raai	laai
saai	rooi	mooi	nooi	fooi	gooi
boei	koei	loei	roei	leeu	meeu
bloei	blaar	blom	bleek	blik	slap
sluk	slot	sluit	slak	twee	twaalf
twak	twis	brug	brak	bril	bros
braai	snik	snip	snaaks	snak	

Leerders behoort die volgende sigwoorde te kan lees.

wees	straat	bang	geld	alleen	strand
skoon	leer	vriende	wêreld	vrou	oes
groente	trek	groot	land	hulle	plan
beter	vraag	verby	dorp	taxi	koop
idee	sagte	broek	winkel	wanneer	swart
tannie	niggie	wonder	reën	onder	mal
klas	vandag	pouse	klanke	Sondag	kwaad
lippe	kuier	alleen	virus	siek	kieme
hande	hoes				

Leerders behoort ’n teks te kan lees soos aangedui in die voorbeeld wat volg.

> Ouma Nita is baie bang. Daar is nuwe virus in die wêreld. Dit maak mense siek. Ons mag nie by ander mense gaan kuier nie. Jy moet jou hande gereeld was. Jy mag nie hoes of nies naby ander mense nie. Die hele land moet in hulle huise bly. Jy kan nie eers gaan reis na ’n ander land nie.

BEGRIP

1 Leerders behoort n voorspelling van die teks te kan maak deur na die prente te kyk.
2 Leerders behoort detail oor ’n teks te kan herroep.
3 Leerders behoort die teks te kan hervertel.
4 Leerders behoort die teks in volgorde te kan hervertel.
5 Leerders behoort te verstaan wat dit beteken om ’n teks te visualiseer en koneksies en voorspellings te maak.
6 Leerders behoort oor die teks te kan gesels deur die besprekings-raamwerk te gebruik.
7 Leerders behoort begripsvrae oor die teks te kan beantwoord.

SKRYFWERK

1 Leerders behoort ’n prentjie te kan teken wat n boodskap oordra.
2 Leerders behoort om een of twee byskrifte by die prentjie te kan voeg.
3 Leerders behoort ’n kort skryfraamwerk te kan gebruik.

GROEPBEGELEIDE LEES

1 Leerders behoort hardop, in ’n vaardigheidsgebaseerde groep, saam met die juffrou te kan lees.
2 Leerders behoort hulle woordeskat kennis, kontekstuele leidrade en hulle sigwoorde te kan gebruik as hulle lees.
3 Leerders behoort hulself te kan monitor aangaande woord herkenning en begrip.

Materiaal en Hulpbronne Voorsien

Let asseblief daarop dat alle hulpbronne die eiendom van die skool bly. Hulpbronne sal slegs een maal uitgereik word. Hulpbronne moet dus voldoende gekontroleer en opgepas word.

Gedurende Termyn 3 word onderwysers van die volgende hulpbronne voorsien:

1 **Gekleurde vertoonborde × 4**
Gebruik hierdie borde om jou werk vir die week uit te stal. Elke week, vertoon jou: fonetiese klanke en woorde; hoë frekwensie woorde; tema woordeskat; illustrasies en skryfraamwerk.

2 **Handskrifkaarte**
Vertoon hierdie kaarte voor in die klaskamer, sodat hul duidelik vir leerders sigbaar is. Daar sal drukskrifkaarte aan Graad 1 en 2 onderwysers voorsien word. Daar sal drukskrif – en lopendeskrifkaarte aan Graad 2 en 3 onderwysers voorsien word.

3 **Termyn 3 Onderrigplan**
Gebruik die onderrigplan om te bepaal wat op ’n daaglikse basis aangeleer moet word. Die kernmetodologieë sal verduidelik hoe elke les aangebied moet word. Daar sal ’n oriëntasie program aangebied word vir die eerste twee weke van Termyn 3.

4 **Termyn 3 Kontrolelys**
Gebruik hierdie dokument om jou (ATP) / (Gevorderde Onderwysplan – GOP) en Termynbeplanning te voltooi. Merk af en dateer elke les en assesseringsaktiwiteite soos dit voltooi is. Besin oor jou onderrig.

5 **Termyn 3 Grootboek**
Gebruik die Grootboek stories gedurende gedeelde lees lesse. Daar is agt stories vir die termyn – een storie vir elke week.

6 **Termyn 3 Hulpbronpakket**
Die Hulpbronpakket sluit die volgende items in:
- **Flitskaarte** word vir tema woordeskat; hoë frekwensie woorde; klanke en woorde voorsien. Knip hul uit en bêre dit op ordelike wyse. Gebruik hierdie flitskaarte op die vertoonborde.
- **Tema Woordeskat Illustrasies** word voorsien waar van toepassing. Knip hul uit en bêre dit op ordelike wyse. Gebruik hierdie flitskaarte op die vertoonborde.
- **Kreatiewe storieblaaie** word voorsien vir elke tema. Dit is ’n reeks van 3 of 4 prentjies wat ’n storie uitbeeld. Daar is 10 kopieë van elke werksblad – een per klein groepie. Maak asseblief meer afskrifte indien nodig.
- **Assesseringsrekordblaaie** word voorsien om leerders se resultate en kommentaar vir die termyn aan te teken.

7 **Termyn 3 Leeswerksblaaie × 8**
Agt leeswerksblaaie word voorsien vir die termyn – een vir elke week van Week 3 tot 10. Gebruik hierdie werksblaaie vir die hele klas gedurende groepbegeleide lees. Daar is 20 kopieë van elke leeswerksblad. Maak asseblief meer afskrifte indien nodig.

Weeklikse roetine: 7 ure

1 Die gestruktureerde leerprogram volg dieselfde roetine elke week.
2 Dit maak dit makliker vir onderwysers en leerders om te volg.
3 Leerders kan voorberei vir die volgende aktiwiteit sodra hul die roetine ken.
4 Hierdie roetine is gebaseer op die KAVB minimum tyd vir Huistaal: 7 ure per week.
5 Hierdie roetine is ontwerp as deel van ’n tweetalige program, tesame met die PSRIP (Inisiëring program vir openbare sektor) EFAL (AEAT Afrikaans Eerste addisionele taal) gestruktureerde onderwysprogramme.

6 Stal asseblief hierdie roetine in jou klaskamer uit en probeer om dit uit jou kop te leer!

MAANDAG		**DINSDAG**		**WOENSDAG**		**DONDERDAG**		**VRYDAG**	
Mondelinge Aktiwiteite	15			Mondelinge Aktiwiteite	15			Mondelinge Aktiwiteite	15
		Klanke	15	Klanke	15	Klanke	15	Klanke	15
Handskrif	15	Handskrif	15	Handskrif	15				
Gedeelde lees	15	Gedeelde lees	15			Gedeelde lees	15	Gedeelde lees	15
Handskrif	30			Handskrif	30				
Groep begeleide lees	30	Groep begeleide lees	30	Groep begeleide lees	30	Groep begeleide lees	30	Groep begeleide lees	30
1.45		**1.15**		**1.45**		**1.00**		**1.15**	

Weeklikse voorbereiding

Dit is belangrik om te onthou dat die Huistaal program die volume BEPLANNING vir onderwysers verminder het, maar dat VOORBEREIDING steeds vereis word! Kies een middag per week, tesame met jou kollegas (al die Grondslagfase Onderwysers), en doen jul voorbereiding saam.

Wanneer jou voorbereiding gedoen word, onthou die volgende:

1 Lees deur die lesplan vir die week.
2 Maak seker dat jy die metodologieë wat gebruik gaan word ken en verstaan. Indien nie, gaan na die afdeling getitel "Kernmetodologieë, en hersien dienooreenkomstig.
3 Volgende, maak seker watter flitskaarte en illustrasies nodig is vir die tema woordeskat, hoë frekwensie woorde, klank en die skryfraamwerk. Kry hierdie flitskaarte en illustrasies as volg gereed:
4 Knip die flitskaarte en illustrasie uit.
5 Probeer om hul op 'n karton of papier te plak.
6 Indien moontlik, lamineer of trek dit met plastiek oor.
7 Bêre die flitskaarte en les saam in 'n koevert, of hou dit bymekaar met 'n rekkie.
8 Kry enige ander hulpbronne wat jy mag benodig bymekaar, insluitend prentjies en werklike voorwerpe.
9 Maak seker dat jou Grootboek in orde is.
10 Lees deur enige aktiwiteite in die Departement van Onderwys Werkboek wat jy moet voltooi.
11 Oefen die skryfwerk lesse.
12 Maak seker dat jou Kontrolelys op datum is van die vorige week en besin oor jou vordering.

Temas en Leesskedule

WEEK NOMMER	TEMA	GEDEELDE LEES TEKS	LEES WERKSKAART
1	In die dorp	Bly veilig Lesego!	1
2	In die dorp	Totsiens plastieksakke	2
3	Werk saam	Die groot beet	3
4	Werk saam	Die verhaal van twee susters	4
5	Klere	Bohlale se nuwe t-hemp	5
6	Klere	Die perfekte langbroek	6
7	Lees is pret!	Bohlale se nuwe boek	7
8	Lees is pret!	Mogau leer om te lees	8
9	Hou ons liggame gesond en veilig	Lesego voel ongemaklik	9
10	Hou ons liggame gesond en veilig	Hulisani bly veilig	10

Termyn 3 Assesseringsprogram

Die assesseringsprogram is ontwerp in lyn met die Verkorte Afdeling 4 van die CAPS dokument. Dit kan agter in die **/TRACKER/** van elke kwartaal gevind word.

Klaskamer Uitstallings

VERTOONBORDE

1. As deel van die program sal jy van vier groot vertoonborde van verskillende kleure voorsien word.
2. Elke gekleurde bord sal gebruik word om ’n verskillende stel woorde van die week uit te stal.
3. Gebruik hierdie borde as volg:
   a. **Groen bord** – vertoon die tema woordeskat woorde en illustrasies van die week.
   b. **Blou bord** – vertoon die hoë frekwensie woorde vir die week.
   c. **Geel bord** –vertoon die klanke en woorde vir die week.
   d. **Pienk bord** – vertoon die skryfraamwerk vir die week.
4. Die woorde op die bord moet elke week opgedateer word.
5. Moet asseblief nie al die temawoordeskat en illustrasies vir die jaar oplos nie. Hierdie uitstalling moet verband hou met die tema waarmee jy besig is. As die hele klas vol woorde in illustrasies is raak dit oorweldigend en sal die leerders dit nie meer raaksien nie.

6 Haal woorde en illustrasies af en bêre dit op 'n geordende wyse.
7 Pas hierdie woorde op sodat jy hul weer kan gebruik in die volgende jaar.

TEMATAFEL

1 Probeer om 'n tematafel in jou klas te skep.
2 Gebruik hierdie spasie om prentjies en voorwerpe wat betrekking het op die tema uit te stal.
3 Merk hierdie items, sodat leerders die woordeskat kan leer.

Kernmetodologieë

Klaskamer Bestuur

Sommige fundamentele klaskamer bestuursstrategieë is ingesluit as 'kern metodologieë'. Hierdie is strategieë wat regdeur die program gebruik word. Dit is dus belangrik om hul te bemeester.

Doel: *Om tyd per taak, leerder gedrag en samewerking tussen leerders te verbeter. Om onderbrekings aan leerders te verminder. Om 'n element van speel om te leer in te stel.*

SITPLEK EN KLEINGROEPIES

1. Dit is baie belangrik om tyd en noukeurige aandag te gee aan waar jy leerders laat sit in jou klaskamer.
2. Oorweeg die volgend belangrike punte wanneer jy dit doen:
   a. **Plaas leerders met gemengde vermoëns saam**– jy wil nie leerders wat sukkel bymekaar laat sit nie, of sterk leerders saam te laat sit nie. Meng die leerders sodat die hele klaskamer 'n gemengde vermoë spasie is.
   b. **Plaas leerders strategies om konflik of lawaai te voorkom**. Moet nie leerders wat mekaar pla bymekaar laat sit nie. Moenie leerders wat nie kan ophou praat bymekaar laat sit nie. Verhoed probleme deur sulke leerders te skei.
3. In die leerprogram is daar 'n paar aktiwiteite wat vereis dat leerders in kleingroepies moet werk.
4. Sulke groepies, bestaande uit 3–4 leerders, sit naby aan mekaar. Deur dit te doen kan leerders, wanneer jy vra dat hulle in hul 'kleingroepies' moet werk, die groepie vinnig en effektief vorm, sonder om te veel rond te beweeg.
5. Indien leerders in rye sit, is 'n maklike manier om klein groepies te vorm deur twee leerders in die voorste ry te laat omdraai na die twee leerders reg agter hulle in die tweede ry. So kan hulle 'n kleingroepie vinnig en effektief vorm.
6. Moenie dit aan die leerders oorlaat nie. Besluit hoe die klein groepies in jou klaskamer gevorm gaan word en leer die leerders om die groepe vinnig en rustig te vorm.
7. Maak veranderinge aan die groep indien jy sien dat die dinamiek in 'n groep nie werk nie – moet leerders nie forseer om saam te werk nie.

BESTUUR VAN GROEPBESPREKINGS

1. In die leerprogram is daar 'n paar aktiwiteite wat vereis dat leerders groepbesprekings hou.
2. Leer leerders om dit as volg te doen:
   a. Eerstens moet leerders in hul kleingroepe kom.
   b. Tweedens moet die leerders oplet wat die besprekingsvrae of raamwerk is.

c Dan moet elke leerder die kans gegun word om elke vraag te beantwoord, bv.:
  - Leerder 1 antwoord Vraag 1
  - Leerder 2 antwoord Vraag 1
  - Leerder 3 antwoord Vraag 1
  - Leerder 4 antwoord Vraag 1
  - Leerder 1 antwoord Vraag 2
  - Leerder 2 antwoord Vraag 2
  - Leerder 3 antwoord Vraag 2
  - Leerder 4 antwoord Vraag 2
  - Ensovoorts

3 Dit mag ’n goeie idee wees om gebruik te maak van ’n ’praatstok /klip/ item’ om dit te beheer.
  a Gee aan elke groep ’n kleurvolle item soos ’n gekleurde stok of klip.
  b Die persoon wat die stok vashou, mag dan praat en almal anders in die groep moet luister.
  c Sodra die eerste leerder klaar gepraat het moet hy of sy die item aangee aan die volgende leerder, ensovoorts.

4 Indien die groep moet terug rapporteer, kan hulle sodra almal geantwoord het, stem vir die beste antwoord vir elke vraag.

LEES OORGANGSAKTIWITEITE

1 Gedurende alle groepbegeleide lees les, moet onderwysers met twee groepe werk.

2 Tussen groepe is dit belangrik om “aktiewe breuk” te neem, voordat leerders gereed is om aan die volgende Leeswerksblad te werk.

3 Doen dit as volg:
  a Wanneer jy klaar met Groep 1 gewerk het, stuur hulle terug na hulle tafels.
  b Roep die klas tot aandag.
  c Doen ’n Lees oorgangsaktiwiteit met die hele klas.
  d Laat die klas rustig word met die volgende Leeswerksblad.
  e Verduidelik die volgende aktiwiteit op die Leeswerksblad.
  f Herinner leerders dat hulle elke aktiwiteit waaraan hulle werk moet voltooi voordat hulle mag aanbeweeg na die volgende aktiwiteit – hulle moet teen hul eie tempo werk.
  g Roep Groep 2 om saam met jou te kom werk.

4 Gedurende Termyn 3 stel ons voor dat jy die volgende 4 Lees oorgangsaktiwiteite gebruik:

Aktiwiteit 1: Juffrou sê

1. Sê aan leerders om op te staan.
2. Verduidelik dat julle verskillende bewegings gaan doen, soos: vat aan jou kop; vlieg 'n vlieër; wikkel jou neus; spring drie keer; ens.
3. Indien jy sê, "Juffrou sê" moet die leerders die aksie uitvoer.
4. Indien jy nie sê "Juffrou sê" nie, moet die leerders stil staan.
5. Wanneer 'n leerder die aksie uitvoer wanneer jy nie gesê het "Juffrou sê" nie, is die leerder uit en moet gaan sit.
6. Die wenner is die laaste leerder wat bly staan.

Aktiwiteit 2: Dans Partytjie

1. Sê aan leerders om op te staan.
2. Verduidelik dat jy musiek op jou foon gaan speel.
3. Sodra die leerders die musiek hoor, moet hulle dans.
4. Sodra jy die musiek afsit moet hulle vries.
5. Skakel die musiek 'n paar keer aan en af, sodat die leerders 'n paar keer kan dans en vries!

Aktiwiteit 3: Wikkel, wikkel, vries

1. Sê aan die leerders om op te staan.
2. Sê: wikkel, wikkel, wikkel, wikkel, wikkel, wikkel, vries!
3. Leerders moet dit saam met jou sê en hul lyfies wikkel wanneer hulle sê 'wikkel'.
4. Wanneer hulle 'vries' moet hulle doodstil staan en doodstil wees!
5. Herhaal dit 'n paar keer.

Aktiwiteit 4: Ek en my stoel

1. Sê aan die leerders om langs hul stoele te staan. Daar moet 'n bietjie spasie rondom hulle wees.
2. Gee aan die leerders instruksies om te volg – hulle moet dit vinnig en stil doen.
3. Hierdie instruksies hou almal verband met die stoel en hul oefen so die gebruik van voorsetsels.
4. Gee instruksies soos:
   - staan agter jou stoel
   - tel jou stoel op
   - klim op jou stoel
   - klim bo-oor jou stoel
   - ens.

Mondelinge Aktiwiteite

Aan die begin van die Huistaal lesse op Maandae, Woensdae en Vrydae sal julle mondelinge aktiwiteite doen. Hierdie is die luister – en praat aktiwiteite van die program. Dit is met oorleg ontwerp om aan die leerders geleentheid te gee om individueel te praat.

Onderrig van Tema Woordeskat

Doelwit: *Leerders se kognitiewe – konseptuele en akademiese woordeskat word uitgebrei, om sodoende leesbegrip en algemene kennis te verbeter. Leerders word beter toegerus met die taal wat vereis word om effektief in die Intermediêre fase te funksioneer.*

1. Leer 3 nuwe tema woordeskat woorde vir leerders.
2. Gebruik die metodiek 'PATS' om nuwe woordeskat aan te leer.
3. PATS is 'n akroniem vir Wys, Spel, Vertel en Sê.
4. Dit is nie altyd moontlik om aI vier aksies vir elke temawoord te doen nie – doen slegs wat van toepassing is:
   a. WYS na ŉ prent of werklike item, indien moontlik.
   b. Die temawoord word deur AKSIES uitgespeel.
   c. VERTEL die leerders wat die temawoord is en die betekenis daarvan.
   d. Sê die woord in ŉ sin, en laat die leerders die woord na jou herhaal.
5. Wanneer jy die tema woordeskat vir die leerders geleer het, vertoon die woorde op die vertoonbord, tesame met die temawoord illustrasie.
6. Nie elke leerder sal die nuwe tema woordeskat onmiddellik ken nie. Onderwysers hoef nie hieroor bekommerd te wees nie, en moenie leerders die woorde te veel kere laat herhaal nie!
7. Leerders sal na herhaalde kere die nuwe woordeskat teëkom gedurende die tema, en sal die geleentheid gegee word om hulle eie woordeskat te bou.

Liedjie of Rympie

Doelwit: *Leerders se kennis van die nuwe woordeskat word gekonsolideer. Leerders leer deur middel van spel.*

1. Die spesifieke liedjie of rympie wat jy met die leerders doen, is in die lesplan gelys.
2. Die leerders sal oor 'n gegewe tyd hierdie liedjies en rympies leer ken, en hulle sal dit outomaties sing.
3. Alhoewel, wanneer dit aanvanklik bekend gestel word, is dit nodig dat jy die woorde, aksies en wysie (as daar een is), aan die leerders moet leer.
4. Leer die liedjie of rympie reël-vir-reël soos volg vir die leerders aan:

   - **a** Sing of sê die hele liedjie of rympie vir die klas. Verduidelik die betekenis daarvan aan die leerders, indien nodig.
   - **b** Sing of sê die eerste reël, en laat die leerders dit na jou herhaal.
   - **c** Sing of sê die tweede reël, en laat die leerders dit na jou herhaal.
   - **d** Sing of sê die eerste twee reëls saam, en laat die leerders dit na jou herhaal.

5 Gaan op hierdie wyse voort totdat jy die hele liedjie of rympie aan die leerders geleer het.

6 Gepaste aksies moet altyd by die Knip en rympie ingesluit word.

7 Laat leerders toe om hulle geliefkoosde liedjie aan die einde van die dag te sing – hierdie is ŉ prettige manier om die nuwe taal wat hulle aangeleer het, vas te lê.

Sing of rym

Doelwit: *Konsolideer leerders se kennis van die nuwe woordeskat. Leerders leer deur spel.*

1 Die spesifieke liedjie of rympie wat jy met die leerders moet doen, is in die lesplan gelys

2 Leerders sal oor ’n tyd hierdie liedjies en rympies leer ken, en hulle sal dit outomaties sing.

3 Aanvanklik as dit aan die leerders bekendgestel word sal aksies en wysie aangeleer moet word.

4 Die lied en rympies moet reël-vir-reël aan die leerders geleer word, soos hieronder uiteengesit.
   - **a** Sing of sê die hele liedjie vir die klas. Indien nodig verduidelik die doel daarvan, aan die leerders.
   - **b** Sing of sê die eerste reël, en laat die leerders dit dan na jou herhaal.
   - **c** Sing of sê die tweede reël, en laat die leerders dit dan na jou herhaal.
   - **d** Sing of sê die eerste twee reëls saam, en laat die leerders dit dan na jou herhaal.
   - **e** Hou op hierdie manier aan, totdat jy die leerders die hele liedjie of rympie aangeleer het

5 Gepaste aksies moet altyd met die liedjie of rympie ingesluit word.

6 Laat leerders toe om aan die einde van die dag hulle geliefkoosde liedjies of rympies te kies – dit is ’n prettige manier om die nuwe taal wat hulle aangeleer het, vas te lê.

Stel die Tema bekend: Assessering Vorige Kennis.

Doelwit: *Stel die vooraf kennis van leerders oor ŉ onderwerp vas, en bou op wat reeds oor daardie onderwerp bekend is. Die grafiese organisasie erken die kennis van die leerders en bou op wat reeds bekend oor die onderwerp en organisasie is. Gebruik geheuekaarte om die grafiese organisasie van kennis te ontwerp.*

1 In hierdie aktiwiteit, begin die onderwyser deur ’n vinnige geheuekaart op die bord te skryf.

2 Die onderwyser trek ŉ sirkel op die bord met die naam van die tema in die middel.

3 Die onderwyser vra nou aan die leerders: Wat weet julle reeds van hierdie tema?

4 Die onderwyser skryf die leerders se idees rondom die geheuekaart. Die onderwyser moet probeer om soortgelyke idees saam te groepeer byvoorbeeld, as die tema 'Vriendskap' is, mag jy dalk 'n geheuekaart hê wat soos hierdie lyk.

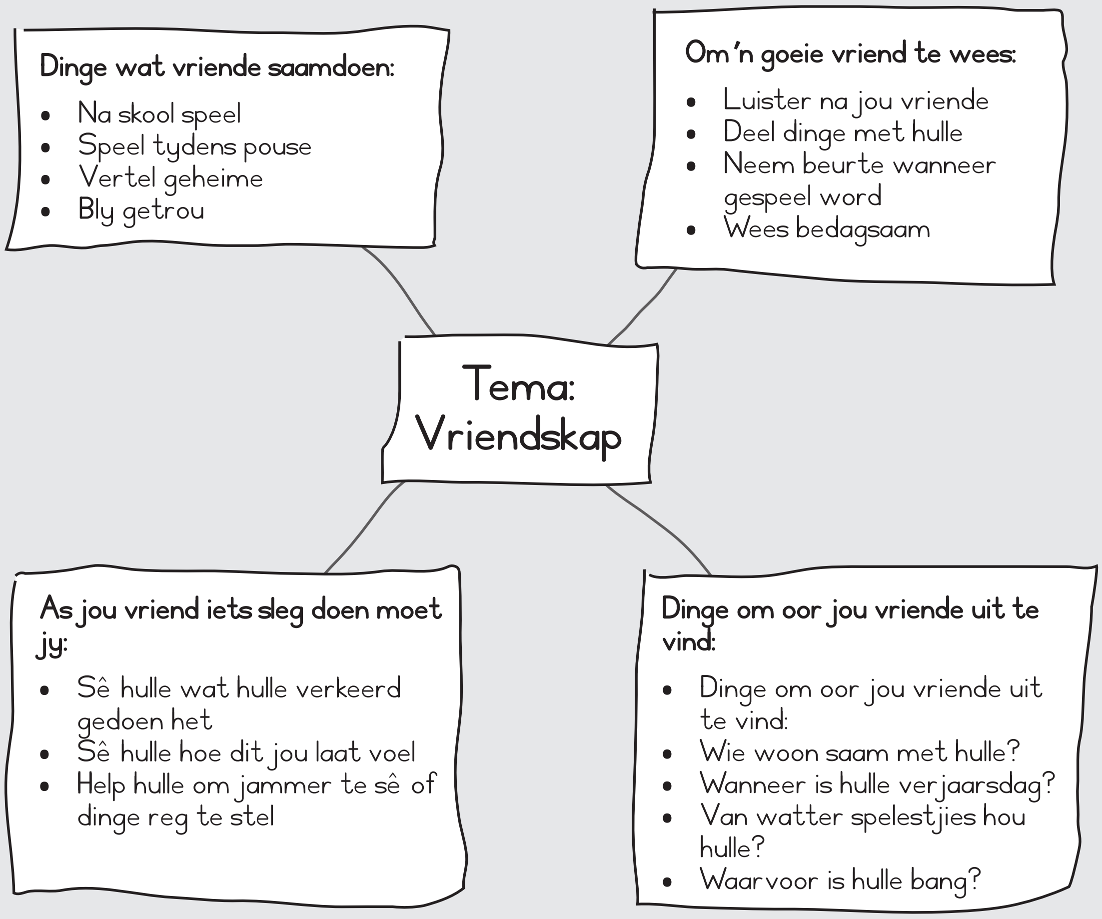

5 In die tweede week van die siklus, sal die onderwyser die geheuekaart gebruik om leerders te help met hersiening en te reflekteer wat hulle in die eerste week van die siklus geleer het.

6 Die onderwyser sal aan die leerders vra: Watter nuwe en interessante dinge het ons sover van hierdie tema geleer?

Kreatiewe Storievertel Week 1

***Doelwit**: Gee leerders die geleentheid om 'n nuwe taal te gebruik, en om hulle kennis van 'n onderwerp en kreatiwiteit te gebruik om 'n betekenisvolle storie te bou. Brei leerders se volgorde vaardighede uit. Gee leerders die geleentheid om samewerkend en mede – samewerkend – in 'n klein groep te werk.*

1 Hierdie aktiwiteit gee leerders die geleentheid om hulle verbeelding en kreatiwiteit te gebruik; hulle nuwe tema woordeskat en hulle volgorde vaardighede aan te wend om 'n nuwe storie te op te maak.

2 Sê aan leerders om na hulle klein groepe te gaan.
3 Gee aan elke groep ’n afskrif van die kreatiewe storievertelbladsy vir die tema. Jy sal dit in die hulpbronpakket vind
4 Hierdie bladsye het ’n serie van 3–4 prente wat gebruik kan word om ’n storie te bou wat met die tema verband hou.
5 Sê aan die leerders om aan ’n storie te dink wat by die prente pas.
6 Gee aan leerders ’n minuut of twee om oor hulle idees te dink.
7 Elke leerder in die groep moet ’n beurt kry om hulle weergawe van die storie te vertel.
8 Stap rond en luister na verskillende leerders soos hulle hulle stories vertel.
9 Neem die bladsye in en bêre dit sorgvuldig vir die volgende week.
10 Moedig leerders aan om hulle stories aan iemand anders by die huis te vertel.

Kreatiewe storievertel week 2

***Doelwit**: Gee leerders die geleentheid om ’n nuwe taal te gebruik, en hulle kennis en kreatiwiteit te gebruik om ’n betekenisvolle storie te bou. Bou leerders se volgorde vaardighede. Gee leerders die geleentheid om samewerkend en mede-samewerkend in ’n klein groep te werk.*

1 Sê aan leerders om na hulle kleingroepe te gaan.
2 Gee aan elke groep ’n afskrif van die kreatiewe storievertelbladsy van die tema.
3 Herinner leerders daaraan dat hulle die vorige week, hulle eie stories rondom die prente opgemaak het.
4 Gedurende hierdie week moet die leerders in ŉ groep werk om op ’n groepstorie te besluit.
5 Herinner leerders daaraan dat hulle stories kreatief moet wees, maar dat dit by die prente moet pas!
6 Maak seker jy het die hele klas se aandag.
7 Vra 1–2 verskillende groepe om hulle groepstories te deel.
8 Bedank leerders dat hulle hulle stories gedeel het.

Bespreking van Gedeelde Lees Teks

***Doelwit:** Leer leerders kritiese denke en opsommingsvaardighede aan en gee hul die geleentheid om hierdie vaardighede te oefen en te ontwikkel. Bou leerders se selfvertroue op deur oorspronklike geleenthede te gee om te formuleer en aan opinies uitdrukking te gee, te evalueer, konneksies te maak en tot ŉ gevolgtrekking te kom.*
Gee aan leerders die geleentheid om gesamentlik en mede-gesamentlik in ŉ klein groep te werk.

1 Bespreking van die Gedeelde Lees Teks word op Vrydae gedoen.
2 Begin by die skryf van die besprekingsraamwerk op die bord.
3 Vervolgens lees en verduidelik die besprekingsraamwerk aan die leerders.

4 Leerders moet verstaan dat daar geen foute met antwoorde van oop en geslote vrae is nie – alle antwoorde en opinies word verwelkom.
5 Kry die klas se aandag aan die einde van die les.
6 In die laaste paar minute, vra verskillende leerders of ŉ spesifieke groep om hulle antwoorde te deel.
7 Bedank leerders vir hulle antwoorde en bydraes.
8 As antwoorde nie korrek is nie, of uitbreiding daarop benodig word, korrigeer die leerders of vra vinnige vrae.

Fonetiese Bewustheid & Klanke/Handskrif

Graad 1 & 2 (totdat die fonetiese programme voltooi is)

Fonetiese Bewustheid & Klanke en Handskrif werk saam in hierdie programme.

Konsolidasie: Maandae

***Doelwit:** Leerders se fonetiese bewustheid word informeel geassesseer en die herroeping van geleerde klanke en handskrif. Klanke en handskrif word geremidieër of konsolideer deur self-regstelling. Gebruik assesserings waarneming vir formele doeleindes.*

1. Op Maandae gedurende Handskrif, sal leerders hulle drukskrif oefen deur klanke, lettergrepe en woorde wat in vorige weke aangeleer is, te hersien.
2. Sê aan leerders om hulle boeke oop te maak. Leerders moet die datum skryf, sodra hulle daartoe in staat is.
3. Vervolgens sê aan leerders om hulle bladsy in die helfte te vou, en nommer van 1–5 in die kantlyn, en 6–10 in die middel van die bladsy. (Die aantal klanke, lettergrepe en woorde sal van les tot les verskil).
4. Sê aan leerders om die klank, lettergreep of woord neer te skryf soos jy dit sê – hulle moet langs die korrekte nommer skryf. Indien hulle nie die woord of klank kan skryf nie, moet hulle 'n koppelteken skryf –.
5. Herinner leerders daaraan dat hierdie 'n vinnige aktiwiteit is, om te sien of hulle kan onthou om die klanke, lettergrepe en woorde wat hulle alreeds geleer het kan skryf.
6. Sê aan leerders dat hulle hulle eie klanke en handskrif kontroleer.
   - Hulle moet kan sien of hulle weet hoe om 'n klank, lettergreep of woord korrek te skryf.
   - Hulle moet kan sien of hulle weet hoe om die letters behoorlik te vorm.
7. Vra die klanke, lettergrepe en woorde in die lesplan.
8. Die leerders neem 'n kleurpotlood om hulle eie werk te korrigeer.
9. Skryf die antwoorde korrek op die bord, sê die klanke terwyl jy die skryfproses verduidelik.

10 Indien leerders sukkel om 'n klank te onthou of 'n letter te skryf, moet hulle in die week hieraan werk.

11 Neem leerders se boeke aan die einde van die dag in, en maak 'n nota wie addisionele hulp benodig.

Leer nuwe Klanke en Woorde aan: Dinsdae en Woensdae.

Doelwit: *Leerders se fonemiese bewustheid word sistematies ontwikkel. Om duidelik en sistematies huistaal foneme en lettergrepe aan leerders te leer, en om die identifikasie en gebruik van geleerde foneme en lettergrepe in woorde te oefen.*

Bekendstelling van die nuwe klank

1. Sê die klank en wys die flitskaart, byvoorbeeld: **/p/**
2. Sê die klank die leerders herhaal die klank 3x.
3. Bespreek hoe die **/p/** klank dieselfde in Afrikaans en Engels is.
4. Vir enkelklanke wys leerders die klanke op die Alfabetkaart.
5. Vra aan leerders: Kan jy aan woorde dink wat die klank **/p/** gebruik?
6. Dinkskrum woorde met leerders, soos: **pote, pere, krap, prys**

Bekendstelling van nuwe woorde

1. Sê elke woord hard en duidelik terwyl jy die flitskaart aan leerders wys: **pote, pere, krap, prys**
2. Vra die leerders om die woorde na jou te herhaal terwyl klem gelê word op die teikenklank.
3. Plak die flitskaarte van die woorde op die Klanke Vertoonbord.

Skryf nuwe Letter(s) en Woorde: Dinsdae en Woensdae

Doelwit: *Om duidelik en sistematies die Leerders se vermoë om korrek en vlot grafeme wat ooreenstem met die aangeleerde foneme te kan beskryf.*

1. Leer die leerders om die drukskrifletter(s) korrek te vorm van die aangeleerde klanke.
2. Wys hoe om die klank op die bord te skryf – beskryf die vormingsproses soos jy skryf.
3. Sê aan linkshandige skrywers om met hulle koppe op die lessenaar te lê.
4. Staan dan met jou rug na die klas en lig jou regterhand op.
5. Sê aan die regshandige leerders om in die lug te volg soos jy die letter(s) skryf.
6. Vervolgens herhaal die proses met die linkshandiges.
7. Sê dan aan die leerders om met 'n maat saam te werk en die klank om die beurt op mekaar se rug met hulle vingers te skryf.
8. Sê hierna aan die leerders om die klank met hulle vingers op hul lessenaars te skryf.

9 Heel laaste wys leerders nog eenkeer hoe om die letter(s) en woorde op die bord te vorm.
10 Leerders moet hierna die klank /woorde/ sinne in hulle boeke skryf.
11 Leerders moet die nuut geleerde klank in enige woord/sin wat geskryf is onderstreep.

Segmentering en vermenging: Donderdae

Doelwit: *Om duidelik en sistematies leerders se fonemiese bewustheid te ontwikkel,* en *hulle vaardigheid om alle aangeleerde foneme en lettergrepe te vermeng en segmenteer om sodoende onafhanklik te lees en skryf. Deur die herkenning van foneme en lettergrepe kan outomatisme verbeter word.*

Ek:

1 Begin met 'n woord van die Dinsdag les.
2 Sê die woord:
3 Segmenteer die woord in individuele klanke:: **/p/** – **/e/** – **/r/** – **/e/**
4 Sê die eerste enkelklank van die woord: **/p/**
5 Sê die tweede enkelklank van die woord: **/e/**
6 Sê die derde enkelklank van die woord: **/r/**
7 Sê die laaste enkelklank van die woord: **/e/**
8 Skryf die woord op die bord: **pere**
9 Deur jou voorbeeld, wys na die bord om klanke te vermeng om 'n woord te maak: **/p/** – **/e/** – **/r/** – **/e/** = **pere**
10 Vervolgens sê die eerste lettergreep van die woord: **/pe/**
11 Sê die tweede lettergreep van die woord: **/re/**
12 Deur jou voorbeeld wys, na die swartbord om die lettergrepe saam te voeg om 'n woord te maak: **/pe/** – **/re/**
13 Herhaal dit met 'n woord van die Woensdag les.

Ons ...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdag les.
2 Sê die woord: **pote**
3 Vra aan die leerders: Wat is die eerste enkelklank in die woord? **/p/**
4 Vra aan die leerders: Wat is die tweede enkelklank in die woord? **/o/**
5 Vra aan die leerders wat is die derde enkelklank in die woord? **/t/**
6 Vra aan die leerders wat is die laaste enkelklank in die woord? **/e/**
7 Vra die leerders om die woord in individuele klanke te segmenteer: **/p/** – **/o/** – **/t/** – **e/**
8 Skryf die woord op die bord: **pote**
9 Gee opdrag aan die leerders om die klanke in die woord te segmenteer: **/p/** – **/o** – **/t/** – **/e/**
10 Vra aan die leerders wat is die eerste lettergreep van die woord? **/po/**
11 Vra aan die leerders wat is die laaste lettergreep van die woord? **/te/**

12 Sê aan die leerders om die lettergrepe saam te voeg om 'n woord te vorm: **/po/ – / te/ = pote**
13 Herhaal hierdie proses met 'n woord uit die Woensdag les.

Woordsoek: Vrydae

Doelwit: *Gee aan leerders die geleentheid om hulle kennis van geleerde foneme te konsolideer. Die leerders kry geleentheid om die vaardigheid van vermenging te oefen om woorde te bou. Die herkenning van foneme word deur outomatisme herken.*

Skryf die tabel op die bord wat vorige geleerde klanke sowel as klanke aangeleer op Dinsdag en Woensdag insluit.

y	**i**	**p**
kr	**d**	**a**
pr	**e**	**m**

Model:

1 Herinner leerders aan die klanke van die week byvoorbeeld: **/kr/** en **/pr/.**
2 Hersien alle klanke en vermengings op die bord.
3 Verduidelik dat leerders drie minute sal hê om soveel woorde as moontlik te kan skryf deur van die klanke en vermengings hierbo te gebruik.
4 Wys aan leerders hoe om 'n woord te maak deur 'n teikenklank te gebruik: **/kl/ – /i/ – /m/**
5 Herinner leerders daaraan dat hulle 'n woord kan maak deur enige van die klanke te gebruik – hulle hoef nie **/kr/ of /y/** te gebruik nie.
6 Wys leerders hoe om 'n ander woord te maak: **/kr/ – /a/ – /p/**
7 Herinner leerders dat hulle woorde kan maak deur die teikenklanke te gebruik, soos/**kl – /i/ –/p**, of woorde sonder die teikenklank soos **dink.**

Leerders doen:

1 Sê aan die leerders om hulle boeke uit te haal en die opskrif te skryf: **kl, y**
2 Gee die instruksie dat die leerders moet begin skryf.
3 Gee leerders 3 minute om soveel as wat hulle kan nuwe woord te vind en te bou.
4 Laat leerders toe om hulle eie werk te korrigeer. Wys leerders hoe om hierdie woorde te bou (en nog ander): **klink, klank, klap, pad, dam, mank, dink, klep, demp, prys**

Fonemiese Bewustheid & Fonetiek/Handskrif

Graad 2 & 3 (sodra die fonetiekprogramme voltooi is)

Fonemiese Bewustheid & Fonetiek en Handskrif werk saam in hierdie programme.

GRAAD 2 TERMYN 3–4

HANDSKRIF

Verander Woorde: Maandae

Doelwit: Om *fonetiek – en handskrifkennis te remedieër en konsolideer deur selfkorreksie. Om leesvaardigheid te ontwikkel deur leerders te help om te fokus op en veranderinge in woorde en sinne te identifiseer, wat die betekenis van die woorde of sinne verander*

Nota: *Aan die begin sal leerders hierdie aktiwiteit in DRUKSKRIF moet doen. Sodra die leerders genoeg kursiewe skrif ken, gee asseblief opdrag aan hulle om die aktiwiteit in KURSIEF te voltooi.*

1. Op Maandae tydens Handskrif, oefen leerders hulle kursiewe skrif deur klanke en woorde wat in vorige weke aangeleer is, te hersien.
2. Sê aan die leerders om hulle boeke oop te maak en die datum te skryf.
3. Vervolgens sê aan die leerders om van 1–5 in die kantlyn te skryf, en tussen elke nommer 'n lyn oor te slaan.
4. Skryf die sin wat in die lesplan voorgeskryf is op die bord langs die nommer 1, bv.:
   1. Ek wil my boek hê.
5. Sê aan leerders om die sin in hulle boeke te kopieër.
6. Vervolgens sê aan leerders om verskillende voornaamwoorde langs die nommers te skryf, bv.:
   - Hy
   - Sy
   - Hulle
   - Ons
7. Sê aan die leerders om die sin oor te skryf, deur elkeen van hierdie voornaamwoorde te gebruik.
8. Herinner leerders dat hierdie 'n vinnige aktiwiteit is, om te sien of hulle onthou hoe om die klanke en woorde wat hulle alreeds geleer het, te kan skryf.
9. Sê aan leerders dat hulle hulle eie klanke en handskrif nagaan.
10. Aan die einde van die les skryf die sinne korrek op die bord, sê die klanke en verduidelik die kursiewe skryfproses terwyl jy dit doen.
11. Vra die leerders daarna om enige patroon wat hulle kan sien, uit te wys, bv.: waar die sinne verander.
12. Onderstreep enige patroon, soos:

- Hy wil <u>sy</u> boek hê.
- Sy wil <u>haar</u> boek hê.
- Hulle wil <u>hul</u> boek hê.
- Ons wil <u>ons</u> boek hê.

13 Sê aan die leerders om 'n kleurpotlood te neem om hulle eie werk te korrigeer.
14 Indien leerders gesukkel het om 'n klank te onthou of om 'n letter in kursief te skryf, moet hulle in die week daaraan werk.
15 Neem leerders se boeke aan die einde van die dag in, en maak 'n nota oor wie addisionele hulp benodig. Sommige leerders mag met klanke sukkel, terwyl ander sukkel om kursief te skryf!

GRAAD 3 TERMYN 1–2

HANDSKRIF

Enkelvoud tot Meervoud Woorde: Maandae

Doelwit: Om *fonetiek – en handskrifkennis te remedieër en konsolideer deur self korreksie. Om leesvaardigheid te ontwikkel deur leerders te help om te sien en fokus op die patrone van verandering in 'n sin, afhangende van die selfstandige naamwoord voorvoegsel.*

Nota*: In die begin sal leerders hierdie aktiwiteit in DRUKSKRIF doen. So gou as wat leerders genoeg kursief ken, gee asseblief opdrag dat hulle die aktiwiteit in KURSIEF moet voltooi.*

1 Op Maandae tydens Handskrif, oefen leerders hulle <u>kursiewe handskrif</u> deur hersiening van klanke en woorde wat in die vorige weke geleer is
2 Sê aan leerders om hulle boeke oop te maak en die datum en opskrif te skryf <u>**Enkelvoud na Meervoudwoorde**</u>.
3 Vervolgens sê aan leerders om nommers 1–5 in die kantlyn te skryf en om lyne tussen die nommers oor te slaan
4 Herinner leerders dat hierdie 'n vinnige aktiwiteit is, om te sien of hulle onthou hoe om die klanke en woorde wat hulle reeds geleer het, te skryf.
5 Sê aan leerders dat hulle hulle eie klanke en handskrif nagaan.
6 Roep die enkelvoudwoorde in die lesplan uit. Leerders moet hierdie woorde soos volg langs die nommers skryf.
<u>**Enkelvoud na Meervoud Woorde**</u>

- bak
- hek
- sak
- gans
- kind

7 Vervolgens sê aan leerders om die woorde oor te skryf as meervoude.
8 In die laaste vyf minute van die les, skryf die woorde korrek op die bord, terwyl jy die klanke sê en beskryf die kursiewe skryfwyse proses soos jy dit doen.

9 Vra dan aan die leerders om enige patrone wat hulle kan sien, uit te wys, soos waar die woorde verander.

10 Onderstreep hierdie patrone, soos:

Enkelvoud na Meervoud Woorde

- bak
- bakke
- hek
- hekke
- sak
- sakke
- gans
- ganse
- kind
- kinders

11 Sê aan leerders om te dink oor hierdie patrone wanneer hulle lees of skryf.

12 Sê aan leerders om ’n kleurpotlood te neem en hulle eie werk te korrigeer.

13 Sê aan leerders dat indien hulle sukkel om ’n klank te onthou, of om ’n letter in kursief te skryf, hulle daaraan gedurende die week moet werk.

14 Neem leerders se boeke aan die einde van die dag in, en maak ’n nota oor wie addisionele hulp benodig. Sommige leerders mag sukkel met klanke, terwyl ander met kursiewe skrif mag sukkel!

GRAAD 3 TERMYN 3–4

HANDSKRIF

Enkelvoud na Meervoud Sinne: Maandae

Doelwit: Om *fonetiek – en handskrifkennis te remedieër en konsolideer deur selfkorreksie. Om leesvaardigheid by leerders te ontwikkel deur leerders te help om te fokus op – en verandering van patrone in ’n sin afhangende van die voornaam voorvoegsel.*

Nota*: Aan die begin sal leerders hierdie aktiwiteit in DRUKSKRIF moet doen. Sodra leerders genoeg weet van Kursiewe skrif, gee asseblief opdrag aan hulle om die aktiwiteit in KURSIEF te voltooi.*

1 Op Maandae gedurende Handskrif, oefen leerders hulle kursiewe skrif deur woorde wat in vorige weke geleer is, te hersien.

2 Sê aan leerders om hulle oefenboeke oop te maak en die datum te skryf met die opskrif **Enkelvoud na Meervoud Sinne**.

3 Vervolgens sê aan leerders om nommers 1–5 in die kantlyn te skryf, maar laat ’n lyn tussen elke nommer oop.

4 Herinner leerders daaraan dat hierdie ’n vinnige aktiwiteit is, om te sien of hulle onthou hoe om die woorde te skryf wat hulle reeds geleer het.

5 Sê aan leerders dat hulle hulle klanke en handskrif nagaan.
6 Roep die enkelvoudige sinne in die lesplan uit. Leerders moet hierdie sinne langs die nommers skryf, soos volg:

<u>Enkelvoud na Meervoud Sinne</u>

- a Die bak is op die tafel.
- b Die hek is toe.
- c Die sak is swaar.
- d Die gans eet.
- e Die kind speel

7 Vervolgens sê aan die leerders om die sinne in die meervoud te skryf.
8 In die laaste vyf minute van die les, skryf die sinne korrek op die swartbord, terwyl jy die klank sê en die kursiewe skryfproses verduidelik soos jy skryf.
9 Vra dan aan die leerders om enige patroon wat hulle kan sien, uit te wys, soos: waar woorde verander.
10 Onderstreep hierdie patrone, soos:

<u>Enkelvoud na Meervoud Sinne</u>

- a Die bak is op die tafel.
- b Die bak<u>ke</u> is op die tafel.
- c Die hek is toe.
- d Die hek<u>ke</u> is toe.
- e Die sak is swaar.
- f Die sak<u>ke</u> is swaar.
- g Die gans eet.
- h Die gans<u>e</u> eet.
- i Die kind speel.
- j Die kinders speel.

11 Sê aan leerders om te dink oor hierdie patrone wanneer hulle lees of skryf.
12 Sê aan leerders om ’n kleurpotlood te neem en hulle eie werk te korrigeer.
13 Indien leerders gesukkel het om ’n klank te onthou of ’n letter in kursief te skryf, moet hulle dit gedurende die week oefen.
14 Neem leerders se boeke aan die einde van die dag in, en maak ’n nota oor wie addisionele hulp benodig. Sommige leerders mag sukkel met klanke, terwyl ander met kursiewe skrif mag sukkel!

FONETIEK

Hersiening van klanke deur verdeling en vermenging: Dinsdae en Woensdae

Doelwit: *Om uitdruklik en sistematies leerders se fonemiese bewustheid en vermoë om aangeleerde foneme en lettergrepe saam te voeg en te verdeel te ontwikkel, om sodoende onafhanklik te lees en skryf. Om herkenning van foneme deur outomatisme te vermeerder*

Ek ...

1 Begin met ’n woord van die Dinsdag les.
2 Sê die woord: klank
3 Breek die woord op in klanke: **/kl/ – /a/ – /nk/**
4 Sê die eerste klank van die woord: **/kl/**
5 Sê die middelste klank van die woord: **/a/**
6 Sê die laaste klank van die woord: **/nk/**
7 Skryf die woord op die bord: **klank**
8 Wys na die klanke en voeg hulle saam om ’n woord te vorm: **/kl/ – /a/ – /nk/ = klank**
9 Herhaal dit met ’n woord van die Woensdag les.

Ons ...

1 Begin met ’n woord uit die Dinsdag les.
2 Sê die woord: **krank**
3 Vra aan die leerders: Wat is die eerste klank in die woord? **/kr/**
4 Vra aan die leerders: Wat is die middelste klank van die woord? **/a/**
5 Vra aan die leerders: Wat is die laaste klank van die woord? **/nk/**
6 Skryf die woord op die bord: **krank**
7 Sê aan die leerders om saam met jou die klanke in die woord saam te voeg: **krank**
8 Herhaal hierdie met ’n woord van die Woensdag les.

Jy...

1 Sê aan leerders om hulle boeke uit te haal en die datum en opskrif te skryf: kl woorde.
2 Vervolgens sê aan leerders om van 1–5 in die kantlyn te nommer.
3 Roep die **vyf** woorde van die lesplan uit.
4 Leerders moet hierdie woorde langs die korrekte nommer skryf. Hulle behoort hulle verdeling – en vermengingsvaardighede te gebruik om hierdie woorde te spel.
5 Leerders moet die teikenklanke in elke woord onderstreep.
6 In die laaste twee minute van die les, skryf die woorde korrek op die bord, en onderstreep die teikenklank.
7 Sê aan die leerders om met ’n kleurpotlood hulle eie werk te korrigeer.
8 Verduidelik aan leerders dat hulle sal leer om hierdie klank in KURSIEF in die volgende les te skryf.
9 Anders as die onderstreepte punt hierbo, is hierdie dieselfde as Gr1–2 Donderdae.

HANDSKRIF

Skryf Nuwe Letter(s) en Woorde: Dinsdae en Woensdae

Doelwit: *Om uitdruklik en sistematies die leerders se vermoë om korrek en vlot grafeme te skryf wat korrespondeer met die aangeleerde foneme.*

1. Leer die leerders om korrek die kursiewe letter(s) te vorm vir die klank wat geleer is.
2. Leer die kleinletters sowel as die hoofletters vir elke letter.
3. Wys deur jou voorbeeld van die klank op die swartbord te skryf – verduidelik die lettervormingsproses soos jy skryf.
4. Sê aan linkshandige leerders om met hulle koppe op die lessenaar te lê.
5. Staan dan met jou rug na die leerders en lig jou regterhand op.
6. Sê aan die regshandige leerders om jou te volg soos jy die letter(s) in die lug skryf.
7. Herhaal daarna hierdie proses met die linkshandige leerders.
8. Sê dan aan die leerders om saam met ’n maat te werk deur die klanke met hulle vingers op mekaar se rûe te skryf.
9. Vertel leerders hierna om die klank met hulle vingers op hulle lessenaars te skryf.
10. Laastens, wys leerders nog ’n keer hoe om die letter(s) en woorde op die swartbord te vorm.
11. Leerders moet dan die klanke /woorde/ sinne in hulle boeke skryf. .
12. Wanneer voorbeelde van woorde gewys word, lê klem op hoe die kursiewe letters bymekaar kom of aanmekaar geskryf word.
13. Leerders moet die klank in enige woorde/sinne wat geskryf word, onderstreep.
14. Anders as die onderstreepte punt hierbo, is hierdie dieselfde as Gr1–2 Vrydae.

FONETIEK

Letters Omruil: Donderdae

Doelwit: *Om fonetiese kennis te remedieër of konsolideer. Om leesvaardighede te ontwikkel deur leerders te help om te fokus op en ’n enkele verandering in ’n woord te identifiseer wat die betekenis van die woord verander*

Ek...

1. Verduidelik dat ons vandag gaan oefen om na klein verskille in woorde te soek. Dit help ons om beter lesers te wees.
2. Skryf die twee woorde wat in die lesplan voorkom op die bord, soos b**ank, mank**
3. Verduidelik dat ons vandag gaan probeer om uit te vind watter klank verskillend is in die twee woorde.
4. Wys aan die leerders hoe om die verskil te vind, soos: **<u>b</u>ank, <u>m</u>ank**
5. Verduidelik die verskil, soos: die **/b/** en **/m/** klank is verskillend, maar alles verder in die woord is dieselfde!

Ons ...

Deel 1

1 Skryf die twee woorde wat in die lesplan voorgeskryf is op die bord, soos: **vrug, vlug**
2 Vra die aan die leerders: wat is die verskil tussen hierdie twee woorde?
3 Roep 'n leerder om na vore te kom en die verskil tussen die twee woorde te onderstreep, byvoorbeeld: **vrug, vlug**
4 Verduidelik die verskil tussen die twee woorde.

Deel 2

1 Vervolgens, skryf die woord wat in die lesplan voorgeskryf word op die bord, soos **klank**
2 Vra aan die leerders: **Wat is die een klank wat jy in hierdie woord kan omruil om dit te verander na 'n verskillende woord?**
3 Skryf 'n lys van die leerders se idees op die bord, soos: **slank, flank, plank, blank, sak, pak**

Julle ...

1 Skryf die woord wat in die lesplan voorgeskryf word op die swartbord: **klank**
2 Vra die leerders: **Wat is een klank wat jy in hierdie woord kan vervang om sodoende 'n ander woord te maak?**
3 Sê aan die leerders om soveel as moontlik ander woorde te maak as wat hulle kan, deur net een klank in die woord te vervang.
4 Aan die einde van die les, roep die leerders saam terug.
5 Roep die leerders om vorentoe na die bord te kom en een van hulle woorde te skryf.
6 Gaan deur die woorde en verduidelik watter klank is omgeruil.
7 **Vlug, vrug, slank, klank, bank, mank**

FONETIEK

Woordsoek: Vrydae

Doelwit: *Om geleentheid aan leerders te bied om hulle kennis van aangeleerde foneme te konsolideer. Om leerders toe te laat om hulle vaardighede van samevoeging om woorde te bou, te oefen. Om die herkenning van foneme met outomatisme te verbeter.*

Skryf die tabel op die swartbord. Dit sluit vorige aangeleerde klanke in, sowel as die klanke geleer op Dinsdag en Woensdag. Dit sluit ook sommige voorvoegsels in:

ank-	**i**	**p**	**-s**
d	**t**	**a**	**-ge**
l	**e**	**kr**	**o**

Wys deur jou voorbeeld.

1 Herinner leerders oor die klanke van die week: **/ank/** en **/kr/**
2 Hersien al die klanke en samevoegings op die swartbord.
3 Verduidelik dat leerders drie minute sal kry, om soveel woorde as wat hulle kan, te maak deur die klanke en samevoegings hierbo te gebruik.
4 Wys aan die leerders hoe om 'n woord te maak deur 'n teikenklank te gebruik, soos: /kl/ – **/a/** – **/nk/** = **klank**
5 Herinner leerders dat hulle 'n woord kan maak deur enige van die klanke te gebruik – hulle hoef nie klanke **/kl/** of **/rk/** te gebruik nie.
6 Wys leerders hoe om 'n ander woord te maak, soos: **/t/** – **/a/** – **/s/** = **tas**
7 Herinner leerders dat hulle woorde kan maak deur die teikenklank te gebruik, soos **bank**, of woorde sonder die teikenklank te gebruik soos, **tas**.

Leerders

1 Sê aan leerders om hulle boeke oop te maak en die opskrif te skryf: **kl**, **kr**.
2 Sê dat leerders moet begin skryf.
3 Gee leerders 3 minute om soveel woorde as wat hulle kan, te vind en te bou.
4 Laat leerders toe om hulle eie werk te korrigeer. Wys leerders hoe om hierdie woorde (en nog meer) te bou: **bank, rank, slank, tjank, tronk, park, mark, vark, hark getref, gehurk, getjank**

Anders as die onderstreepte punt hierbo, is hierdie dieselfde as Gr1–2 Vrydae.

Gedeelde Lees met begripsstrategieë

'n Nuwe Gedeelde Lees storie word elke week gelees.

Gedeelde lees word as volg gedoen:

Maandag:	Pre-lees
Dinsdag:	Eerste lees
Donderdag:	Tweede lees
Vrydag:	Nalees

Vir hierdie Gedeelde Lees sessies, maak seker al die leerders sit rustig en dat hulle duidelik die grootboekprente kan sien. Herinner leerders wat jou verwagtinge is gedurende gedeelde leestyd, byvoorbeeld:

- Sit gemaklik en STIL
- Hou jou HANDE op jou skoot
- Hou jou oë en gedagtes by die boek
- Skakel jou KLANK af (wys met 'n handgebaar om hul lippe te seel)

Die hoofdoel van Gedeelde Lees in hierdie program is as volg:

1 *Die leerders ervaar hoe dit voel om 'n hele storie te lees wat moeiliker is as die stories wat hulle al op hul eie kan lees. Omdat leerders nie bekommerd hoef te wees oor die tegniese deel van lees nie, kan hulle nou net konsentreer op die storielyn en die karakters. Die leerders kan die stories geniet en so 'n liefde vir lees ontwikkel.*

2 *Soos wat die onderwyser die storie hardop lees, demonstreer sy toevallig leesvaardighede. Sy lees van die eerste tot die laaste bladsy, sy lees van bo tot onder van die bladsy, sy lees van links na regs, sy reageer volgens leestekens, sy lees vlot en teen 'n goeie pas. Sy lees met die nodige uitdrukking, dit gee betekenis aan die teks. Leerders leer toevallig baie vaardighede aan wanneer hulle 'n leser wat vlot lees dophou.*

3 *Soos wat die onderwyser lees, lê sy betekenis neer deur: te wys na 'n deel van die prent, deur 'n handgebaar of aksie en deur met uitdrukking te lees. Die onderwyser voeg uitdruklik betekenis by, deur te stop en 'n woord of 'n frase te verduidelik. Deur na die onderwyser te luister en te kyk, leer die leerders nuwe leesvaardighede aan.*

4 *Iets wat baie belangrik is gedurende Gedeelde Lees, is dat die onderwyser leerders moet leer hoe om te dink oor 'n storie en hoe om hul begrip van 'n storie te bou. In hierdie program het ons gekies om begripsvaardighede te bou deur die demonstrasie en leer van verskillende begripsstrategieë. Die volgende begripsstrategieë word gebruik:*

5 *Kies om begripsvaardighede te demonstreer en te leer deur verskillende begripsstrategieë. Die volgende begripsstrategieë word gebruik:*
- *Voorspel*
- *Visualiseer*
- *Soek die teks*
- *Opsomming*
- *Dink oor die teks (wonder)*
- *Maak konneksies*
- *Maak afleidings*
- *Evalueer*

BEGRIPSSTRATEGIEË

Onderstaande tabel verskaf inligting oor elke strategie.

Strategie 1: Voorspel	
Verduideliking	Wanneer leerders voorspel, sê hulle wat hulle <u>dink</u> gaan gebeur in die storie. Leerders kan voorspel wat gaan gebeur deur te kyk na die prente in die boek. Hulle kan ook voorspel wat volgende gaan gebeur nadat hulle 'n bladsy van die teks gelees het. Uiteindelik kan leerders voorspel hoe hulle dink die storie gaan eindig.
Doel	*Deur leerders te laat voorspel, kry jy hulle om te dink oor die storie voor hul dit nog gelees het. Leerders moet leidrade gebruik om uit te werk wie die karakters is en wat die hoofgebeure is wat gaan plaasvind. Deur te voorspel, ontwikkel leerders hul begripsvaardighede deur oor die storie na te dink.*

Stappe *(Om te voorspel met prente)*	**1** Kyk na die prent. **2** Vra leerders: Wat dink julle gebeur hier? **3** Laat leerders dink oor die vraag. **4** As leerders nie kan antwoord nie, gee 'n voorbeeld antwoord tot die vraag. **5** Wys hoe die prente tot mekaar verband hou om die storie te bou.
Voorbeelde *(Om met prente te voorspel)*	**1** Wat dink julle gebeur hier? **2** Hoe dink julle voel die karakter? Hoekom? **3** Wat dink julle gaan julle in die volgende prent sien?
Stappe *(Om met teks te voorspel)*	**1** Lees 'n bladsy van die teks. **2** Vra leerders: Wat dink julle gaan volgende gebeur? **3** Laat leerders dink oor die vraag. **4** As leerders nie kan antwoord nie, gee 'n voorbeeld antwoord tot die vraag.
Voorbeelde *(Om met teks te voorspel)*	**1** Wat dink julle gaan volgende gebeur? **2** Wat dink julle gaan die karakter volgende doen? **3** Hoe dink julle gaan die storie eindig?
Strategie 2: Visualiseer	
Verduideliking	Wanneer leerders visualiseer moet hulle dink wat in die storie gebeur, soos 'n toneel in 'n fliek. Hulle moet probeer om die storie soos dit gebeur in hul gedagtes te sien.
Doel	*Visualisering help om betekenis te gee aan die woorde op die bladsy deur dit soos 'n toneel uit 'n fliek in die gedagtes van die leerder te plaas. Visualisering help ook vir leerders om te sien hoe gebeure in die teks met mekaar verband hou. Dit help hulle om begrip te bou en aan die storie as 'n geheel te dink, eerder as bladsy per bladsy.*
Stappe	**1** Lees die teks op die bladsy. **2** Sê: Nou gaan ons die storie visualiseer asof ons na 'n fliek kyk. **3** Vra die leerders om hulle oë toe te maak. Verduidelik aan leerders hulle moet luister na die woorde en hulle moet 'n fliek in hulle gedagtes maak. **4** Lees weer die teks. **5** Vertel die leerders wat jy gevisualiseer het. (Wys die vaardigheid.) **6** Vra leerders: Wat het julle gesien? (Wat het in julle fliek gebeur?) **7** Luister na leerders se antwoorde en bespreek dit. Maak seker dat leerders se antwoorde van toepassing is op wat in die storie gebeur het.
Voorbeelde	**1** Ek het gevisualiseer hoe Joe die resies wen. Ek kon sien hoe die sweet van sy voorkop af loop en oral spat. Ek kon sien hoe sy oë gefokus was op die eindpaal en hoe sy lyf so hard as moontlik gewerk het. **2** Wat het julle gevisualiseer? Wat het in julle fliek gebeur?
Strategie 3: Soek die teks	
Verduideliking	Soek die teks vrae, is die mees basiese tipe van begripsvrae. Hierdie vrae vra leerders om te dink aan, of te kyk na die woorde op die bladsy en inligting te herroep.
Doel	*Hierdie vrae is om basies te kyk of daar begrip is vir die woorde op die bladsy.* *Hierdie strategie wys leerders hoe om te identifiseer en te soek na 'n sleutelwoord wat hulle sal help om die antwoord op 'n vraag te kry.*

Stappe	**1** Lees die teks op die bladsy. **2** Vra leerders 'n vraag oor inligting in die teks, byvoorbeeld: Wie wou Joe in die resies wen? **3** Laat leerders die vraag antwoord. **4** NOTA: Help leerders om die antwoord te vind deur 'n sleutelwoord uit te wys en om dan deur die teks te soek na hierdie sleutelwoord. Dit sal hulle gewoonlik lei na die antwoord.
Voorbeelde	**1** <u>**Wie**</u> wou Joe in die resies wen? **2** <u>**Wat**</u> het Joe gedoen voor die resies? **3** <u>**Wanneer**</u> het Joe geoefen vir die resies? **4** <u>**Waar**</u> is die resies gehou?
Strategie 4: Opsomming	
Verduideliking	Wanneer leerders opsom, dink hulle aan wat gebeur het in die storie. Hulle kan ook aan ander goed dink, byvoorbeeld: waarvan hulle gehou het in die storie en wat hulle uit die storie geleer het.
Doel	*'n Opsomming wys dat leerders die storie verstaan het en dat hulle oor die storie gedink het. Om leerders te vra om 'n storie op te som, is die beste manier om hul begrip te toets.*
Stappe	**1** Lees die teks. **2** Herinner leerders: Wanneer ons opsom, dink ons aan die belangrikste dele van die storie. Ons kan ook dink waarvan ons gehou het in die storie en wat ons uit die storie geleer het. **3** Gee leerders 'n paar minute om te dink oor die storie. **4** Vra leerders om na mekaar te draai en om hulle opsomming van die storie met mekaar te deel. **5** Laastens kan jy leerders vra om hul opsomming neer te skryf, deur aan hulle riglyne te gee om hul hiermee te help.
Voorbeeld	Storie: Joe wen die resies. <u>Leerders kan die storie as volg opsom</u>: **Hierdie storie gaan oor** 'n seun met die naam Joe, hy wil die vinnigste seun in die skool, Sizwe, wen in 'n resies. Joe oefen die heel tyd en uiteindelik wen hy vir Sizwe. **Ek het van die deel gehou** waar Joe deur die wenpaal hardloop – dit was so opwindend. **Ek het geleer** dat as jy hard probeer en nooit moed opgee nie, jy suksesvol kan wees.
Strategie 5: Dink oor die teks (Wonder)	
Verduideliking	Wanneer die onderwyser wonder, dink die onderwyser hardop oor die teks. Sy laat die leerders hoor wat sy dink oor die teks.
Doel	*Deur te wys hoe om te dink/wonder oor die teks, leer ons leerders twee dinge.* *Eerstens, leer ons leerders dat goeie leerders nie net woorde lees nie, hulle dink altyd oor dit wat hulle lees. Tweedens, wys ons leerders watter tipe gedagtes goeie lesers het oor 'n teks.* *Deur dit te doen wys ons lesers hoe om kreatief en krities te dink oor 'n teks.* *Met tyd sal leerders begin om dit vir hulleself te doen.*

Stappe	**1** Lees die teks op die bladsy. **2** Dink aan 'n vraag of 'n idee wat 'n vlot leser miskien mag hê oor die teks. (Idees word verskaf in die Eerste Lees en Tweede Lees blokke van die lesplan.) **3** Sê: Ek sien/Ek let op ... **4** Sê: Ek wonder ...? **5** Leerders hoef **nie** die vraag te antwoord nie.
Voorbeeld	**Ek sien** hoe lag Sizwe vir Joe toe hy by die resies aankom. **Ek wonder** of dit vir Joe gaan ontstel?
Strategie 6: Maak konneksies	
Verduideliking	Wanneer leerders *konneksies maak*, vergelyk hulle die storie met hul eie lewens (teks na hulself), of na 'n ander teks (teks na teks), of na iets anders in die wêreld (teks na die wêreld).
Doel	*Om konneksies te maak help leerders om die teks dieper te verstaan deur dit te verbind met ander dinge wat hulle reeds ken of reeds ervaar het. Deur leerders te wys dat hul verskillende konneksies kan maak: teks tot 'n ander teks; teks tot hulself; tot hul eie lewens; teks tot die wêreld – ander inligting wat hul reeds ken van die wêreld.*
Stappe	**1** Lees die teks op die bladsy. **2** Vra leerders 'n vraag, byvoorbeeld: Wanneer wou jy graag iets wen, soos Joe? **3** Gebruik demonstrasie om 'n voorbeeld antwoord te gee, byvoorbeeld: Toe Joe die resies wou wen het dit my herinner hoe ek teen my suster op skool meegeding het. Sy het altyd volpunte gekry vir alles en my ouers was baie trots op haar. Ek wou hê my ouers moes so trots op my ook wees.
Strategie 7: Maak afleidings	
Verduideliking	Om 'n afleiding te maak gebruik jy dit wat jy reeds weet, saam met dit wat jy lees om 'n raaiskoot te maak oor iets in die storie. Dit is wat bedoel word met 'om tussen die lyne te lees'. Wanneer leerders 'n afleiding maak, maak hulle 'n raaiskoot oor iets in die storie. Soms skryf die skrywer nie elke stukkie detail in 'n storie in nie. Die skrywer laat seker dele van die storie onvolledig, op hierdie manier kan lesers vir hulleself uitwerk wat gaan gebeur.
Doel	*Leerders moet sekere dele van die storie uitwerk deur afleidings te maak – hulle moet 'tussen die lyne lees'. Om dit te kan doen moet hulle gebruik wat geskryf is saam met dit wat hulle reeds weet om uit te werk wat nie spesifiek neergeskryf is nie.*
Stappe	**1** Lees die teks op die bladsy. **2** Vra leerders: Wat weet julle hiervan? Wat sê die teks? **3** Vra leerders: Wat kan ons nog hieroor raai? Is daar iets wat die teks ons nie vertel nie? **4** Vra leerders: Wat kan ons aflei van Joe van die manier waarop hy oefen? **5** Luister en **bespreek** leerders se antwoorde. Maak seker leerders se antwoorde is logies. **6** As leerders sukkel, gee hulle 'n voorbeeld van 'n afleiding. Gebruik die volgende sin om hulle te help: Gebaseer op ... Ek dink ...
Voorbeeld	**Teks:** My broer het aansoek gedoen om Universiteit toe te gaan. Toe ek by die huis kom het my broer 'n brief vasgehou en geglimlag. My ma het gehuil en gelag en hom vasgedruk.

	Afleiding: Gebaseer op die feit dat my broer aansoek gedoen het om Universiteit toe te gaan en omdat hy 'n brief vasgehou en baie gelukkig gelyk het, kan ons raai dat sy aansoek suksesvol was.
Strategie 8: Evalueer	
Verduideliking	Wanneer ons 'n teks evalueer, maak ons 'n besluit oor 'n aspek van die teks.
Doel	*Leerders moet geleer word dat hulle altyd moet evalueer wat hulle lees en hulle moet hulle afleidings kan verduidelik.*
Stappe	**1** Lees die teks. **2** Vra leerders om te evalueer en om hierdie evaluering te verduidelik. Byvoorbeeld: Dink jy x het die regte ding gedoen? Hoekom of hoekom nie? **3** Luister na leerders se antwoorde en bespreek dit. Maak seker leerders se antwoorde is logies. **4** Indien leerders sukkel, deel jou eie evaluasie as voorbeeld: **Ek dink** x het die regte ding gedoen **want** x
Voorbeeld	**Sommige evaluasie vrae kan begin met:** **1** Dink jy ... **2** Stem jy saam met ... **3** Volgens jou opinie ... **4** Het jy gehou van ...

Hier onder is 'n beskrywing van die kernmetodologieë van elk van die Gedeelde Lees lesse: Pre-Lees; Eerste Lees; Tweede Lees en Nalees. Lees hierdie beskrywings om 'n duidelike begrip te kry van die vloei van elke les.

GEDEELDE LEES: PRE-LEES

BEGRIPSSTRATEGIE: VOORSPEL

In die Pre-Lees bou ons begripsvaardighede om leerders te laat dink oor 'n storie voor hulle dit lees.

1. Sê vir leerders dat hulle vandag na die prente gaan kyk en dink oor die storie.
2. Sê vir leerders dat, gebaseer op wat hulle sien, hulle 'n voorspelling moet maak oor die storie. Dit beteken hulle moet die prente gebruik om te raai waaroor die storie gaan.
3. Verduidelik aan leerders dat hulle nie aan elke prent op sy eie moet dink nie. Hulle moet dink hoe elke prent by die volgende een aansluit. Hulle moet die prente as 'n geheel sien en op hierdie manier uitwerk waaroor die storie gaan.
4. Wys die leerders die buiteblad van die boek en lees die titel hardop.
5. Vra leerders: Wat dink julle gaan in die storie gebeur?
6. Volgende, kyk na elke prent in die boek en soos jy kyk vra die leerders:
   a. Wat sien jy in hierdie prent?
   b. Wat dink jy gebeur hier?
   c. Wat dink jy gaan in die teks gebeur?

7 As leerders vergeet om die prente met mekaar te verbind, herinner hulle om dit te doen. Byvoorbeeld: ’Kan julle onthou wat die seun in die vorige prent gedoen het? Wat doen hy nou? Wat dink julle is besig om te gebeur?’
8 Wanneer jy by die laaste prent kom, vra leerders: Hoe dink julle gaan die storie eindig (Indien toepaslik)?
9 Bedank leerders vir hulle voorspellings.
10 Indien jy tyd het, lees een maal deur die storie sonder om te stop.

GEDEELDE LEES: EERSTE LEES

BEGRIPSSTRATEGIE: DIE STRATEGIE WAT GEBRUIK MOET WORD IS IN DIE LESPLAN.

Tydens die Eerste Lees, bou ons eerstens begripsvaardighede deur die storie te lees en te verduidelik aan leerders. Ons demonstreer ook hoe om te dink oor die storie. Voor jy begin lees, verduidelik eers aan die leerders wat jy gaan doen. Sê iets soos: *’Klas, dit is nou tyd vir Gedeelde Lees. Onthou wanneer ons lees of luister na ’n storie is dit altyd belangrik om te dink aan die storie. Vandag gaan ek julle wys hoe om te dink oor die storie. Ek gaan dit doen deur (byvoorbeeld) te visualiseer wat in die storie gebeur. Dit beteken dat soos ek lees, ek ’n fliek van die storie in my gedagtes gaan maak.’*

1 Lees elke bladsy vlot en duidelik. Soos jy lees, gebruik handgebare, aksies en gesigsuitdrukkings en verander die toon van jou stem (uitdrukking) om die betekenis duideliker te maak.
2 Waar nodig, stop en verduidelik ’n woord of frase aan die leerders.
3 Op dieselfde tyd, gedurende die Eerste Lees, fokus ons ook op demonstrasies en die leer van begripsstrategieë aan leerders.
4 Aan die einde van elke bladsy sal jy twee gekleurde blokke sien, dit is gemerk Eerste Lees en Tweede Lees.
5 Sodra jy ’n bladsy aan leerders gelees het, stop en wys wat jy dink deur te sê wat in die blok vir Eerste Lees staan. Deur dit te doen, demonstreer jy hoe om te dink oor die storie. Dit is belangrik dat jy verstaan wat jy sê – as dit nie vir jou sin maak nie, sal dit ook nie vir die leerders sin maak nie.
6 Op die laaste bladsy van die storie is daar ’n paar vrae in die Eerste en Tweede Leesblokke.
7 Vra verskillende leerders om te antwoord.
8 Wys leerders dat daar meer as een korrekte antwoord op ’n vraag kan wees en dat leerders verskillende opsies het.

GEDEELDE LEES: TWEEDE LEES

BEGRIPSSTRATEGIE: DIE STRATEGIE WAT GEBRUIK MOET WORD IS GEÏDENTIFISEER IN DIE LESPLAN.

In die Tweede Lees bou ons voort op begripsvaardighede deur die storie aan leerders te lees en te demonstreer hoe om te dink oor die storie. Weereens, vertel aan die klas wat jy gaan doen. Sê iets soos*: 'Klas, dit is tyd vir Gedeelde Lees. Onthou wanneer ons 'n storie lees of luister is dit altyd belangrik om te dink oor die storie. Ek gaan dit doen deur (byvoorbeeld) te visualiseer wat gebeur in die storie. Dit beteken dat terwyl ek lees, ek 'n fliek in my gedagtes gaan maak.'*

1 Lees elke bladsy vlot en duidelik. Soos jy lees, gebruik handgebare, aksies en gesigsuitdrukkings en verander die toon van jou stem (uitdrukking) om die betekenis duideliker te maak.
2 Op dieselfde tyd, gedurende die Tweede Lees, moet jy demonstreer hoe om te dink oor die storie.
3 Aan die einde van elke bladsy sal jy twee gekleurde blokke sien, dit is gemerk Eerste Lees en Tweede Lees.
4 Sodra jy 'n bladsy aan leerders gelees het, stop en wys wat jy dink deur te sê wat in die blok staan vir Tweede Lees. Deur dit te doen, demonstreer jy hoe om te dink oor die storie. Dit is belangrik dat jy verstaan wat jy sê – as dit nie vir jou sin maak nie, sal dit ook nie vir die leerders sin maak nie.
5 Op die laaste bladsy van die storie is daar 'n paar vrae in die Eerste en Tweede Leesblokke.
6 Vra verskillende leerders om te antwoord.
7 Laastens, vra leerders om 'n vraag te formuleer oor die teks.
  a Vra leerders om elkeen op hul eie te dink aan 'n vraag wat hulle kan vra oor die teks.
  b Indien nodig, herinner leerders aan van die vraagwoorde of frases, byvoorbeeld: wie; wat; waar; hoe; hoekom; in jou opinie; dink jy; maak 'n lys; ens.
  c Vra leerders om na mekaar te draai en hulle vrae met mekaar te deel.
  d Vra dan 'n paar leerders om hulle vrae met die klas te deel.
  e Gee ander leerders die kans om die vrae te beantwoord.

GEDEELDE LEES: NALEES

Die doel van die Nalees aktiwiteit is om leerders die kans te gee om hulle begrip van die storie goed vas te lê. Sowel as om die nuwe taal wat hulle geleer het te oefen.

Gedurende die nalees, gaan jy een van vier aktiwiteite beoefen:
1 Illustreer die teks.
2 Voer die storie op.
3 'n Mondelinge of geskrewe vertelling van die storie.
4 'n Geskrewe begripstoets.

ILLUSTREER DIE TEKS

1 Laat die leerders by hulle banke sit, met hulle boeke of ’n skoon vel papier, potlode en kryte.
2 Sê vir leerders dat hulle iets gaan visualiseer uit die teks. Herinner leerders dat wanneer hulle iets visualiseer, hulle moet dink hoe dit lyk, hoe dit ruik, hoe dit voel en hoe dit klink. Hulle moet ook dink hoe hulle voel oor die karakter, ’n gebeurtenis of ’n item in die teks.
3 Vra leerders om hul oë toe te maak en te ontspan. Lees die teks nog een maal vir hulle.
4 Vra dan vir leerders om hul oë oop te maak en iets uit die teks te teken wat hulle gevisualiseer het. Leerders kan byskrifte maak om reuk, smaak ens. te verduidelik.
5 Dan moet leerders die aanvang van ’n sin/sinne gebruik om ’n sin of twee te skryf oor wat hul gevisualiseer het.
6 Laastens, laat leerders na mekaar draai en met mekaar gesels oor wat hul gevisualiseer het.

VOER DIE STORIE OP

1 Laat die leerders rustig op die mat, of op ’n stil plek buite sit.
2 Vertel vir leerders dat hulle vandag dele van die storie wat hulle gelees het gaan opvoer.
3 Hou die groot boek op. Lees die eerste bladsy.
4 Gee die leerders instruksies oor wat hulle moet opvoer. (In lesplan)
5 Voer die instruksies saam met die leerders uit.
6 Herhaal elke bladsy.
7 Leer leerders om te reageer op ’n teken dat hulle moet stil wees en luister wanneer jy ’n bladsy tussen aksies lees.

’N MONDELINGE OF GESKREWE VERTELLING VAN DIE STORIE.

1 Maak die leerders rustig om hulle aandag te kry.
2 Volg die stappe in die lesplan om ’n deel van die storie te herhaal aan die leerders.
3 Eerstens demonstreer jy ’n herhaling van iets uit die storie.
4 Volgende vra jy die leerders om te dink aan iets oor die storie, hulle moenie jou voorbeeld gebruik nie.
5 Dan moet leerders DRAAI EN GESELS en hulle herinnering met hul maat deel.
6 Laastens vra jy ’n paar leerders om hul herinnering van die storie met die res van die klas te deel.
7 Indien die les ’n geskrewe herinnering is, moet leerders hulle herinnering teken of skryf in hul skrifte.

’N GESKREWE BEGRIPSTOETS

1 Voor die les, skryf die titel van die teks as opskrif op die bord.
2 Volgende, skryf die begripstoetsvrae op die bord, saam met die aanvangswoorde om die sinne mee te begin vir die antwoorde. (Waar van toepassing.)
3 Gee die leerders instruksies om hul boeke oop te maak en die opskrif te skryf.

4 Sê vir leerders dat hulle vandag gaan dink oor die vrae en dan hulle antwoorde gaan neerskryf.
5 Lees saam met die leerders deur die vrae en verduidelik, indien nodig.
6 Sê vir leerders hulle hoef nie die vrae neer te skryf nie, slegs die antwoorde.
7 Loop deur die klas en help leerders wat sukkel.
8 Gedurende die laaste twee minute, gaan deur die antwoorde met die leerders en gee hulle kans om hulle eie werk na te sien.

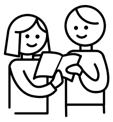

Groepbegeleide Lees

Doelwit: *Om na elke leerder te luister wat individueel hardop lees. Om tegniese leesvaardighede te onderrig en die leerders se leesbegrip te ontwikkel. Om die res van die klas die geleentheid te gee om woordbouwoorde, hoë frekwensie woorde, sowel as kort ontsyferbare sinne te lees, kort begripsaktiwiteite voltooi en onafhanklik te skryf.*

Dit is baie belangrik dat jy ten minste een keer per week na elke leerling wat individueel lees, sal luister.

WAT OM MET DIE RES VAN DIE KLAS TE DOEN:

1 Voordat jy met ’n groep met die begeleide groepslees begin, moet jy vooraf die res van die klas tot orde bring met hulle boeke en Werkkaarte.
2 Maak seker dat die werkkaarte beskerm word, deur van toevou lêers (flip files) of plastiese lêers gebruik te maak.
3 Herhaal die roetine van Huistaal begeleide Groepslees soos volg:
   a Bring die klas tot orde met hulle lees werkkaarte.
   b Verduidelik die eerste werkkaarte aktiwiteit wat voltooi moet word.
   c Roep ’n groep om vir jou te kom lees.
   d Wanneer jy na elke leerder in die groep geluister het, stuur die groep terug na hulle sitplekke.
   e Gee opdrag aan die klas om ’n oordrag aktiwiteit te doen, soos: Juffrou sê: Dansparty; Wikkel, wikkel, vries; of My stoel en ek.
      - *Nota: 30 minute is ’n lang tyd vir jong leerders om te bly sit en stil en onafhanklik te werk. Om hierdie rede is dit belangrik om ’n oordrag aktiwiteit te doen om leerders die geleentheid te gun om ’n breuk te hê en iets prettig en fisies te doen.*
   f Bring die klas tot orde met hulle werkkaarte.
   g Verduidelik die volgende werkkaarte aktiwiteit wat voltooi moet word.
   h Roep ’n ander groep om vir jou te kom lees.
4 Dit is ’n goeie plan om ’n swak leser langs ’n sterker leser te laat sit, sodat soos leerders die werkkaarte lees, gelyke onderrig deur ’n eweknie kan plaasvind.

STRUKTURE VAN DIE LEES WERKKAARTE:

1 Elke weeklikse werkkaart bestaan uit 10 aktiwiteite. Daar is 10 begeleide groepslees sessies per week. Derhalwe, kry elke groep ’n beurt om een maal per week saam met die onderwyseres te werk. Dit beteken dat leerders die Werkkaart aktiwiteite gedurende 9 sessies sal voltooi.
2 Simbole wat leerders daaraan herinner wat om elke dag te doen:
   a Die mond herinner leerders om woorde te klank.
   b Die oog herinner leerders dat hulle hierdie woorde op sig moet lees.
   c Die enkel kind herinner leerders dat hulle op hul eie moet lees.
   d Die twee kinders herinner leerders om saam met ’n maat te lees.
   e Die hand wat ’n pen vashou herinner leerders dat hulle moet teken of skryf.
3 ’n Meesterlys van alle geleerde fonetiese – en hoë frekwensie woorde word gehou. Nuwe stories word saamgestel deur die gebruik van fonetiese en hoë frekwensie woorde wat voorheen geleer is. Dit beteken dat leerders nooit woorde op die werkkaart teëkom wat hulle nog nie tevore gesien het nie.

DIE AANWYSING VAN GROEPE EN TEKS SELEKSIE VIR BEGELEIDE GROEPSLEES

1 Gedurende die eerste twee weke van skool, luister na elke leerder se leeswerk individueel.
2 Gebruik die rubriek hieronder om die leerders volgens hulle bekwaamheid te sorteer.
3 Wys leerders toe aan dieselfde bekwaamheids groepe.
4 In hierdie programme is daar 10 tydgleuwe per week om na lees te luister. Dit beteken dat jy tot 10 groepe mag vorm. As jy minder as 10 groepe vorm, mag jy die ekstra tydgleuwe gebruik om met sukkelende lesers te werk. .
5 In jou Kontrolelys sal jy ’n vorm vind waarop die name van leerders per groep ingevul moet word, en ’n tabel waar jy kan rekord hou van wat elke groep gelees het.
6 **Neem asseblief kennis:** Hierdie rubriek verdeel leerders gebaseer op hulle tegniese lees vaardighede.
7 Indien daar baie leerders op dieselfde vlak is, mag jy leesbegrip as ’n verdere manier gebruik om die groep verder te verdeel.
8 **In ’n klas van 40 leerders, mag daar:**
   - Geen vol groep op vlak 1 wees nie, legs ’n paar individuele leerders.
   - 1 groep op vlak 2
   - 2 of 3 groepe op vlak 3
   - 2 of 3 groepe op vlak 4
   - 1 of 2 groepe op vlak 5

Ek dink hierdie leerder lees op: Vlak 1	Ek dink hierdie leerder lees op: Vlak 2	Ek dink hierdie leerder lees op: Vlak 3	Ek dink hierdie leerder lees op: Vlak 4	Ek dink hierdie leerder lees op: Vlak 5
• Hierdie leerder ken geen of baie min woorde. • Hierdie leerder blyk nie in staat te wees om baie letter-klank verhoudings te herken nie.	• Hierdie leerder ken slegs 'n paar gewone woorde. • Hierdie leerder blyk nie in staat te wees om sommige letter-klank verhoudings te herken nie OF hierdie leerders benodig baie hulp om vorige • ongesiene woorde te lees.	• Hierdie leerder ken baie algemene woorde. • Hierdie leerder benodig hulp om vorige ongesiene woorde te ontsyfer.	• Hierdie leerder ken baie algemene woorde en kan die meeste van vorige ongesiene woorde ontsyfer. • Hierdie leerder het soms hulp nodig om vorige uitdagende ongesiene woorde te ontsyfer. Hierdie leser lees redelik vlot.	• Hierdie leerder ken baie algemene woorde. • Hierdie leerder kan vorige ongesiene woorde ontsyfer. • Hierdie leerder lees vlot en met intonasie. • Hierdie is een van die beste lesers in die klas.

WAT OM MET ELKE GROEP TE DOEN TYDENS BEGELEIDE GROEPSLEES:

1 Roep 'n groep om vir jou te kom lees.
- **a** Maak seker hulle het almal die korrekte teks.
- **b** Plaas die groep in 'n sirkel.
- **c** Herinner leerders aan die sigwoorde wat hulle vir die week geleer het. Wys aan die groep die flitskaarte van hierdie woorde en oefen om dit te lees.
- **d** Gee hierna aan die leerders 'n paar minute om 'n gedeelte van die teks onafhanklik en in stilte te lees.
- **e** Vra dan aan elke leerder om 'n gedeelte van die teks op sy of haar eie, hardop te lees.

2 Gedurende begeleide groepslees, is dit belangrik om te onthou:
- **a** **Dui die hoë frekwensie woorde aan.** Herinner leerders dat daar sommige woorde is wat so dikwels voorkom, dat ons moet leer om dit te siglees.
- **b** **Bou van ontsyferingsvaardighede.** As 'n leerder 'n woord nie kan lees nie, moenie die leerder sommer dadelik met die woord help nie. Moedig eerder die leerder aan om die woord te klank en dan die klanke saam te voeg om die woord te vorm.
- **c** **Pryse en moedig leerders aan.** Maak van begeleide groepslees 'n positiewe ondervinding vir leerders en gebruik hierdie tyd om leerders se selfvertroue op te bou.

d **Bou vlotheid van lees.** Help leerders om hulle leesvlotheid te verbeter Sê aan leerders dat hulle lees moet klink asof hulle praat. Demonstreer leesvlotheid aan leerders en laat hulle jou voorbeeld herhaal.

e **Bou Leesbegrip.** Sê aan leerders dat hulle altyd moet dink waaroor hulle lees. Leer leerders om te wag, terug te gaan en dit wat hulle gelees het, weer te lees**,** indien hulle die spoor of die doel verloor het. Leer leerders om te visualiseer soos hulle lees – om 'n fliek in hulle koppe te bou oor dit wat hulle lees. Leer leerders om te probeer onthou wat hulle gelees het. Moedig leerders ook aan om te vra, indien daar iets is wat hulle nie verstaan nie.

VERSORGING VAN DIE LEES WERKKAARTE:

1. Dit is 'n goeie plan om die werkkaarte in toevou lêers of plastiese saklêers te sit wanneer leerders dit gebruik.
2. Pas hierdie werkkaarte versigtig op en bêre dit behoorlik na gebruik.
3. Jy behoort dieselfde werkkaarte vir baie jare te kan gebruik, aangesien leerders nie daarop skryf nie. In plaas daarvan skryf hulle in hulle in hulle boeke.

ALTERNATIEF TOT BEGELEIDE GROEPSLEES

Onthou dat die doel van Begeleide Groepslees is om na elke leerder se lees individueel te luister, om sodoende vir hulle tegniese leesvaardighede te help bou. Indien jy nie genoeg spasie in jou klaskamer hiervoor het nie, of as jy sukkel om die klas se gedrag te beheer terwyl jy na 'n groepslees luister, is daar 'n alternatief.

Bring al die leerders tot orde by hulle lessenaars gedurende Begeleide Groepslees met hulle lees werkkaarte. Doen dan die volgende:

1. Verduidelik die eerste werkkaart aktiwiteit wat hulle moet doen.
2. Roep daarna individuele leerders een op 'n keer na jou tafel om hardop vir jou te lees.
3. Luister na elke leerder wat van 'n toepaslike teks lees.
4. Bou die leerder se tegniese leesvaardigheid.
5. Gee na 15 minute opdrag aan die klas om 'n oorgangsaktiwiteit te doen.
6. Bring leerders daarna tot orde in hulle sitplekke met hulle werkkaarte.
7. Verduidelik die volgende aktiwiteit wat hulle moet doen.
8. Gaan voort om individuele leerders na jou tafel te roep om hardop vir jou te lees.

Indien jy sou besluit om hierdie alternatiewe metode van luister na lees te gebruik, moet jy seker maak dat jy ten minste een maal per week na elke leerder sal luister.

Prosesskryf

Doel: *Om aan leerders 'n proses te leer om, met ondersteuning, hul oorspronklike gedagtes in skryfwerk om te sit. Om aan leerders te wys dat om deur 'n proses te werk, hul die geleentheid gegun word om hul gedagtes te verander, te verfyn en te verbeter, eerder as om 'dit die eerste keer reg te kry".*

Prosesskryf bestaan uit beplanning, rofwerk, redigering, publisering en aanbieding. Hierdie vier dele van die prosesskryf word, soos die leerders vaardiger word, oor die eerste drie grade aan hulle bekend gestel.

BEPLAN SKRYFWERK

1. In hierdie program, fokus beplanning daarop om die leerders te leer hoe om te beplan deur die volgende te gebruik:
   - **a** 'n Lys
   - **b** 'n Breinkaart
2. Voordat leerders hul eie plan skep, moet jy dit volledig aan hul demonstreer, sodat hulle presies weet wat om te doen. Die lesplan sal jou lei hoe om dit te doen.
3. Verduidelik aan leerders dat jy altyd DINK waaroor jy gaan skryf. Jy moet gedagtes hardop verduidelik sodat leerders hul kan hoor.
4. Gebruik die beplanningsvoorbeeld om jou skryfwerkplan te skep.
5. Volgende, gee die leerders 'n paar minute om te dink oor dit waaroor hul gaan skryf.
6. Laat leerders toe om om te draai, te praat, en hul idees met 'n maat te deel.
7. Ten laaste, lei en ondersteun leerders wanneer hulle nou die beplanningsvoorbeeld gebruik om hul eie planne te voltooi.

SKRYF VAN ROFWERK

1. Voordat die les begin, herskryf jou beplanningsraamwerk van MAANDAG op die bord. Skryf die skryfraamwerk voorbeeld op die bord.
2. Verduidelik volgende kortliks en demonstreer hoe leerders die plan gaan gebruik om hul rofwerk te skep.
3. Wys aan leerders die skryfraamwerk voorbeeld wat hul gaan help om dit te doen.
4. Loop rond in die klas en bied ondersteuning aan terwyl leerders hul rofwerk voltooi.

REDIGERING VAN SKRYFWERK

1. Skryf die redigering kontrolelys van die lesplan op die bord.
2. Lees deur en verduidelik die kriteria aan die leerders.
3. Jy mag dalk aan die leerders wys hoe om algemene foute reg te maak.
4. Laat leerders toe om hul eie skryfwerk te redigeer en reg te maak deur die kontrolelys te gebruik.

BIED DIE SKRYFWERK AAN EN GEE VERSLAG DAAROOR

1. Gee instruksie aan die leerders om die finale weergawe netjies oor te skryf.
2. Gee aan leerders die geleentheid om boeke uit te ruil en mekaar se skryfwerk te lees.
3. Gee aan verkillende leerder die geleentheid om hul skryfwerk te deel deur dit aan die hele klas voor te lees.
4. Vra sommige leerders om hul storie oor te skryf op 'n blanko papier, dit te illustreer en hul naam by te skryf. Vertoon die skryfwerk op die klaskamer se muur.
5. Neem die leerders se boeke in. Daar word slegs van jou verwag om formeel 2 stukke skryfwerk per termyn te merk deur die rubrieke wat voorsien word. Lees egter en lewer kommentaar op die leerders se finale stuk skryfwerk vir elke siklus.
6. Onthou weereens dat selfvertroue 'n belangrike deel van die ontwikkeling van skryfvaardighede is.

Skryfstrategieë

Doel: *Om die leerders met verskeie strategieë toe te rus wat sal dien as boublokke om hul in staat te stel om hul gedagtes in oorpronklike skryfwerk te verander.*

1. Volg die lesplanne om die skryfwerk opdrag vir elke week te voltooi.
2. Jy sal oplet dat dieselfde roetine altyd in die lesplanne gevolg word. Dit is om die leerders te help om te weet wat om te verwag in skryflesse. Dit help dan ook om hul selfvertroue te bou.
3. Jy sal oplet dat verskillende strategieë stadig aan leerders geleer word om hulle in staat te stel om sinraamwerke suksesvol te voltooi.
4. Die doel is vir leerders om uiteindelik hierdie strategieë outomaties te gebruik.
5. Hierdie strategieë help leerders om vol selfvertroue te voel oor hul skryfwerk en deur hulle te wys dat daar 'n reeks stappe is om te volg wanneer hulle skryf.

STRATEGIE 1: ONDERWYSER DEMONSTREER EERS DIE SKRYFWERK

a. Die onderwyser demonstreer eers die opdrag aan die klas (sy wys presies aan die klas wat hulle gaan doen).
b. Die leerders kry 'n duidelike idee van die opdrag deur te sien wat die onderwyser doen.

STRATEGIE 2: LEERDERS DINK VOORDAT HULLE SKRYF

- **a** Skryf is die aksie om gedagtes op papier neer te skryf.
- **b** Dit beteken dat skrywers eers moet dink en besluit wat om te skryf voordat hulle skryf.
- **c** Dit beteken ook dat daar geen korrekte of verkeerde 'antwoorde' in skryfwerk is nie – elke skrywer het haar of sy eie gedagtes om oor te skryf.
- **d** Voorsien altyd genoeg tyd vir leerder om eers te dink waaroor hulle wil skryf.

STRATEGIE 3: SKRYWERS TREK LYNE VIR ELKE WOORD

- **a** Leerders dink oor die sin wat hul wil skryf, en sê dit hardop.
- **b** Hulle moet dan die woorde in hul sinne tel en 'n lyn trek wat elke woord verteenwoordig.
- **c** Lyne moet van links na regs en van bo na onder op die bladsy getrek word.
- **d** Lyne moet min of meer so lank as die woord wees.
- **e** Spasies moet oopgelaat word tussen woorde.
- **f** Die leerder moet aan die einde van 'n sin 'n punt sit.
- **g** Met die lyne in plek, moet leerders die woorde invul wat hulle ken, of probeer om die beginklanke neer te skryf voordat hulle om hulp vra.
- **h** Dit gee struktuur aan die leerder se skryfwerk, wat selfvertroue bou. Selfs leerders wat werklik sukkel kan die skryfproses op die manier begin.

STRATEGIE 4: SKRYWERS GEBRUIK HULPBRONNE OM WOORDE TE SKRYF

- **a** Leer leerders om nie vir hulp te vra met al die onbekende woorde nie. Hulle moet eers van ander hulpbronne gebruik maak om uit te vind hoe om die onbekende woord te skryf. Byvoorbeeld:
- Woorde op die muur
- Ander boeke
- Spellyste
- Hulle kan selfs hul klasmaats vra.

STRATEGIE 5: SKRYWERS GEBRUIK HUL GEHEUE OM WOORDE TE SKRYF

- **a** Leerders moet probeer om woorde te onthou wat hul reeds geleer het, en om hierdie woorde van geheue te skryf.

STRATEGIE 6: LEERDERS SÊ WOORDE STADIG

1. Leer leerders om onbekende woorde baie stadig te sê om die verskillende klanke te hoor. (Segmentering)
2. Volgende, leer die leerders om elke klank wat hul kan hoor, neer te skryf. (Hul mag dalk nie die woord korrek spel nie, maar dit dien as beginpunt om onbekende woorde te skryf. Byvoorbeeld, **bring** mag dalk as **brig** geskryf word of self **brng**. Die onderwyser kan dan hierop bou en aan die leerder die korrekte spelling wys.)
3. Probeer om die leerder se fonetiese skryfwerk te lees en prys hulle omdat hulle hul fonetiese kennis gebruik het om woorde te bou. Dit is 'n belangrike vaardigheid om aan te moedig.

STRATEGIE 7: SKRYWERS LEES WAT HULLE SKRYF

a Leerders lees hul sin hardop aan hulself of 'n klasmaat. Die skryfproses word meer betekenisvol deur hul skryfwerk aan 'n klasmaat te lees.
b Maak seker dat hulle nie woorde uitgelaat het terwyl hulle dit doen nie.
c Hulle maak ook seker dat die woordorde korrek is.
d Die belangrikste is om dit so aan te bied dat leerders die skryfproses geniet en trots voel oor wat hulle geskryf het.

STRATEGIE 8: SKRYWERS DRAAI OM EN GESELS

a Skrywers kan op verskillende tye gedurende die les omdraai na 'n klasmaat en beurte maak om met mekaar te praat.
b Dit kan dan gebruik word om idees uit te ruil oor wat hulle wil skryf, deur hul skryfwerk aan mekaar te lees, deur mekaar te vertel oor hul prentjies of om seker te maak hulle verstaan wat hulle moet doen.
c Leer leerders om mekaar in die gesig te kyk en saggies te praat wanneer hulle omdraai om te gesels.

STRATEGIE 9: HOU MINI KONFERENSIES

a Dit is 'n nuttige strategie om te gebruik terwyl leerders skryf.
b Loop deur die klaskamer en stop wanneer jy sien dat 'n leerder sukkel.
c Hou mini konferensies met daardie leerder.
d Neem deel met die leerder se werk, luister na die leerder en bied hulp aan waar nodig.
e Onthou om te probeer om aan alle leerders individuele aandag te gee en om hul pogings en verbeteringe te prys.

Graad 1

TERMYN 3

Week

1

TEMA:

In die dorp

Voorbereiding Van Klaskamer:

1. Aan die begin van die week, maak seker dat jou klaskamer netjies en skoon is.
2. Opdateer jou vertoonbord, deur items wat nie meer relevant is nie te verwyder, en bêre dit netjies en versigtig
3. Volgende, berei die flitskaart woorde en tema woorde en illustrasie voor wat jy gaan gebruik.
4. Vind en berei items voor vir jou temamuur en tafel wat jou leerders interessant sal vind, byvoorbeeld: Prente van verskillende plekke in die dorp.
5. Doen navorsing op die internet om voor te berei vir die tema. Byvoorbeeld: Ondersoek interessante feite oor die dorp naaste aan die skool.
6. Maak seker dat alle leerders se Boeke / DBO Werkboeke netjies gebêre is waar hulle hoort.
7. Maak seker dat al jou grootboeke, graad leesboeke en klas biblioteek boeke in goeie toestand is.
8. Pas jou Groep Begeleide Lees groepe aan indien nodig.
9. Beplan jou formele en informele assesseringsaktiwiteite vir die week.

Uitbreidingsaktiwiteite

Hierdie aktiwiteite kan gebruik word as onafhanklike werk vir leerders wat hul werk vroeg klaarkry OF terwyl jy leerders assesseer.

Aktiwiteit 1: DBO Werkboek 2: Bladsy 2, Ons lees

Aktiwiteit 2: DBO Werkboek 2: Bladsy 2, Ons skryf

Aktiwiteit 3: DBO Werkboek 2: Bladsy 5, Ons skryf

Aktiwiteit 4: Teken ’n prent van jou gunsteling plek in die dorp.

Maandag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

STEL DIE TEMA BEKEND: ASSESSEER VORIGE KENNIS

1. Wys aan leerders die voorblad van die Grootboek storie: <u>Bly veilig Lesego!</u>
2. Vertel aan leerders dat ons 'n nuwe tema begin: <u>In die dorp</u>
3. Teken 'n sirkel met die naam van die **tema** in die middel van die swartbord.
4. Vra aan leerders: *Wat weet julle reeds van die tema?*
5. Skryf die leerders se idees neer rondom die breinkaart. Groepeer soortgelyke idees bymekaar.
6. Indien leerders sukkel om te antwoord, vra die volgende leidende vrae:
   a. Wat is 'n dorp?
   b. Watter sort plekke is in die dorp?
   c. Wie bly in die dorp?

TEMA WOORDESKAT

1. Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2. Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - veilig
   - onveilig
   - gevaar

Rympie of Liedjie	Aksies
Kruis en dwars loop ons deur die dorp	*Loop aksie*
Verby die kerk, skool en poskantoor	*Loop aksie*
Gooi 'n koevert in die posbus	*Maak of jy koevert in posbus gooi*
In by die slaghuis,	*Loop aksie*
Nou is ek lus vir 'n stukkie vleis!	*Vryf jou magie*

Handskrif 15 minute

1. Vra die leerders om hulle skrifte oop te maak.
2. Sê die volgende woorde uit sodat die leerders dit kan neerskryf
   a. **net**
   b. **lig**
   c. **bak**
   d. **hek**

- **e** **sy**
- **f** **rot**
- **g** **wit**
- **h** **jas**
- **i** **fiets**
- **j** **kaas**

3. Vra leerders om ’n gekleurde potleed te neem en hulle eie werk te merk.
4. Skryf die klanke en woorde op die swartbord.
5. Neem die leerders se boeke in aan die einde van die dag en maak notas van wie addisionele hulp nodig het.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Voorlees

BEGRIPSTRATEGIE: VOORSPEL

1. Laat leerders op die mat sit sodat hulle die Grootboek kan sien.
2. Maak die Grootboek oop by die storie: Bly veilig Lesego!
3. Gaan deur die prentjies van elke bladsy en vra leerders wat hulle dink gaan gebeur.
4. Help leerders om die prentjies met mekaar te verbind, sodat hulle ’n goeie idee het waaroor die storie gaan.
5. Stel nuwe woorde bekend by die relevante dele van die storie.
6. Lees die storie een maal deur, sonder om te stop.

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor iets wat jou veilig laat voel, asook iets wat jou onveilig laat voel.

OPDRAG: Teken ’n prent en skryf ’n sin by.

SKRYFRAAMWERK: Ek voel veilig ……

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag oor iets gaan skryf wat hulle veilig laat voel.
2 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
3 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou tekening, bv.: Ek voel veilig in die dorp wanneer ek saam met my gesin is.
4 **Demonstreer** deur 'n prent van jouself en jou gesin wat in die straat af stap te teken.
5 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. Trek 'n lyn vir elke woord, bv.: Ek voel veilig wanneer ek saam met my gesin is.
6 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou 'n dinkskrum met die leerders oor woorde oor veiligheid.
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv.: gesin, hande vashou, huis ens.
3 Vra aan leerders: Wat laat jou veilig voel?
4 Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle** skryf.
5 Vra 2–3 leerders om jou te vertel van iets wat hulle veilig laat voel.
6 Hulle moet sê: Ek voel veilig ...
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1 Deel leerders se boeke uit.
2 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies.**
3 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4 Help leerders om 'n sin te skryf.
5 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om te **draai en** met 'n maat **te praat** oor hul tekeninge.
3 **Verduidelik dat ons Woensdag meer inligting by ons skrywerk gaan voeg**.

*Hang leerders se skryfwerk op **leerder** ooghoogte in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ____________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 1** het.
2 Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderingee wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Dinsdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL NUWE KLANK BEKEND

1. Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/uu/**
2. Sê die klank en gee instruksies aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3. Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord waarin **/uu/** voorkom?
4. Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv.: **duur, vuur, bestuur**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1. Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **muur, duur, huur, vuur**
2. Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3. Vra leerders om die woorde te herhaal.
4. Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1. Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: uu
2. Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.
3. Vra die leerders om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.
4. Sê daarna aan die leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.
5. Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.
6. Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.
7. Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin onderstreep.

uu uu uu uu

muur muur

duur duur

huur huur

vuur vuur

Die skuur se muur is wit.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Gedeelde Lees: 15 Minute

Aanvangslees

BEGRIPSTRATEGIE: EK WONDER / MAAK AFLEIDINGS

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Bly veilig Lesego! Vroeg een Saterdagoggend gaan kuier Lesego se ma by 'n vriendin. Sy groet Lesego en Mapule met 'n drukkie. "Wees veilig. Onthou, julle moet die hele dag bymekaar bly. As julle winkels toe gaan, moet julle langs die straat loop en nie in die gangetjies tussen die huise nie! En julle gaan nie naby die kroeg nie!"	--
Laat die middag roep Ntate Thapelo, Lesego'hulle se buurman, haar nader. Hy hou geld na haar. "Gaan asseblief na die winkel agter die kroeg en koop vir my pap en vleis," sê hy. "jy kan oppad soontoe vir jou lekkers koop."	**Ek wonder** of Lesego wel sal gaan om die kos vir Ntate Thapelo te koop.
Lesego dink daaraan om vir Mapule te roep om saam met haar te loop, maar sy wil nie die geld vir die lekkergoed met haar suster deel nie!	Lesego weet sy is nie veronderstel om alleen te gaan nie! Sy weet ook sy mag nie naby die kroeg gaan nie! **Ek wonder** of Lesego vir haar ma gaan luister?
Dit was besig om laat te word, maar Lesego het gedink as sy gou maak sal sy terug **wees** by die huis **voordat** haar ma **terug is**. Dan sal haar ma nooit weet nie. Lesego neem die geld by Ntate. "Ek het die winkel gebel. My kos sal gereed wees wanneer jy daar kom!" sê Ntate Thapelo en glimlag.	**Ek wonder** of Lesego terug by die huis sal wees **voordat** haar ma daar terug is?
Lesego druk die geld in haar sak en begin na die winkel hardloop. Lesego se ma het haar gewaarsku om altyd langs die pad te bly wanneer sy winkels toe gaan, maar dit is baie vinniger om die pad deur die gangetjies na die winkels te neem! Sy dink as sy deur die gangetjies loop, sal sy voor haar ma by die huis wees. Dan sal haar ma nooit weet nie.	**Ek wonder** hoe sal Lesego se ma voel as sy sien hoe Lesego alleen deur die gangetjies hardloop?
Toe Lesego uiteindelik die kroeg sien, hardloop sy deur 'n klein gangetjie om by die winkel te kom. Sy gaan na die toonbank. "Ek is hier vir Ntate Thapelo se bestelling," sê sy en gee die geld.	**Ek wonder** hoe Lesego se ma sal voel as sy vir Lesego op haar eie so naby aan die kroeg sou sien.
Toe Lesego omdraai om te gaan, staan daar drie mans in die nou gangetjie. Hulle staar na haar. Sy voel bang. "Ek dink ek weet nou waarom mamma sê ons moenie naby die kroeg kom nie," dink sy.	**Ek wonder** of dit die eerste keer is dat iets skrikkerigs met Lesego naby die kroeg gebeur?

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Lesego gebruik die kleingeld om vir haarself lekkers te koop by die winkeltjie. Dit gaan binnekort donker wees.	--
Sy hardloop deur die gangetjies, om voor donker en voor haar ma by die huis kom tuis te wees. Soos sy hardloop, roep 'n jong man, "Kom hier meisie! Kom gesels met my!" sê hy. Lesego voel bang. "Ek dink ek weet nou hoekom mamma gesê het ek moenie deur die gangetjies loop nie," dink sy en hardloop vinniger.	**Ek wonder** of dit die eerste maal is dat iets skrikkerigs met Lesego in die gangetjies gebeur?
Toe sy uiteindelik by die huis kom, wag Ntate Thapelo vir haar. "Is my ma al by die huis? Het jy haar gesien?" vra Lesego benoud. "Nee, ek het haar nog nie gesien nie," sê Ntate. Lesego slaak 'n sug van verligting.	--
Terwyl Lesego op die stoep sit en haar lekkers eet, neem sy 'n besluit. Sy besluit self dat sy nooit weer alleen naby die kroeg sal gaan nie of in die gangetjies gaan hardloop nie.	**Ek kan aflei** dat Lesego nou sien dat sy in gevaar was. Sy weet nou daar kon erger dinge met haar gebeur as net haar ma wat sou kwaad wees!

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Waarheen het Ntate Thapelo vir Lesego gevra om te gaan?	Hy het haar gevra om na die winkel agter die kroeg te gaan om sy kos te gaan haal.
Waarheen het Lesego se ma haar gevra om nie te gaan nie?	Sy het haar gewaarsku om nie in die gangetjies of naby die kroeg te gaan nie.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom het Lesego na die kroeg gegaan, selfs al het haar ma haar gewaarsku om nie te gaan nie?	• Omdat sy nie gedink het enige iets gevaarlik kan gebeur nie. • Omdat sy graag wou lekkers kry! • Omdat Ntate Thapelo haar gevra het om sy kos by die winkel te gaan haal. • Omdat sy besluit het haar ma sal moontlik nooit weet nie!

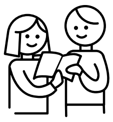

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 1** het.
2 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Woensdag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1. Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2. Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - waarsku
   - waarskuwing
   - gang

Rympie of Liedjie	Aksies
Kruis en dwars loop ons deur die dorp,	*Loop aksie*
Verby die kerk, skool en poskantoor	*Loop aksie*
Gooi 'n koevert in die posbus	*Maak of jy koevert in posbus gooi*
In by die slaghuis,	*Loop aksie*
Nou is ek lus vir 'n stukkie vleis!	*Vryf jou magie*

KREATIEWE STORIE VERTEL (WEEK 1 VAN DIE TEMA)

1. Verdeel leerders in hul klein groepe
2. Gee aan elk 'n kopie van die kreatiewe storievertel prentjies.
3. Sê aan die leerders om te dink aan 'n storie wat by die prentjies pas.
4. Gee aan die leerders 'n minuut of twee om aan idees te dink.
5. Nou moet elke leerder in die groep 'n beurt neem om hul weergawe van die storie te deel.
6. Herinner leerders daaraan dat hul storie kreatief moet wees, maar ook by die prentjies moet pas!
7. Herinner leerders om mooi na mekaar se stories te luister.
8. Bedank die leerders dat hulle hul stories gedeel het.

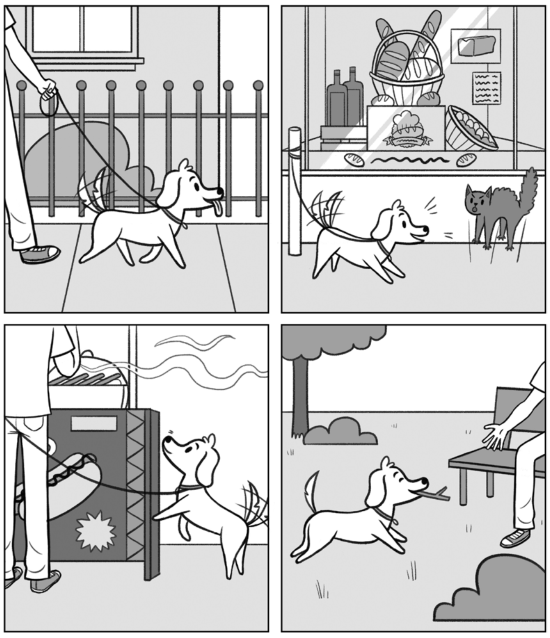

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL KLANK BEKEND

1. Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/oe/**
2. Sê die klank en gee instruksie aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3. Bespreek die klank **/oe/** – is die klank dieselfde of verskillend in huistaal as Engels.
4. Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord wat waarin **/oe/** voorkom?
5. Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv. **: besoek, bloed, gevoel**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1. Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **koek, roes, boek, soet**
2. Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3. Vra leerders om die woorde te herhaal.
4. Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1. Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: **oe**
2. Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.
3. Vra dan aan leerders om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.
4. Vra daarna aan die leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.
5. Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.
6. Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.
7. Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin onderstreep.

oe oe oe oe

koek koek

roes roes

boek boek

soet soet

Ek bak 'n koek.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________

Woorde: ______________________

____

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor iets wat jou veilig laat voel, en iets wat jou onveilig laat voel.

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby.

SKRYFRAAMWERK:

Ek voel veilig…

Ek voel onveilig….

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag 'n sin by Maandag se skryfwerk gaan voeg.
2 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag oor iets gaan skryf wat hulle onveilig laat voel.
3 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
4 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek voel onveilig as ek alleen in die donker moet loop.
5 **Demonstreer** deur 'n prent van jouself wat alleen loop in die aand te teken.
6 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Ek voel onveilig as ek alleen in die aand moet loop.
7 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou 'n dinkskrum oor woorde oor onveilig voel met die leerders.
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv.: alleen, donker, verdwaal, nag, ens
3 Vra aan leerders: Wat laat jou onveilig voel?
4 Sê aan die leerders om te dink voordat hulle skryf.
5 Vra 2–3 leerders om vir jou te vertel van iets wat hulle onveilig laat voel.
6 Hulle moet sê: Ek voel onveiling ....
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hulle eie idees gaan neerskryf en teken.

SKRYFWERK

1 Deel leerders se boeke uit.
2 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies**.
3 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4 Help leerders om 'n sin te skryf.
5 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om te **draai en** met 'n maat **te praat** oor hul tekeninge.

*Hang leerders se skryfwerk op leerder **ooghoogte** in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

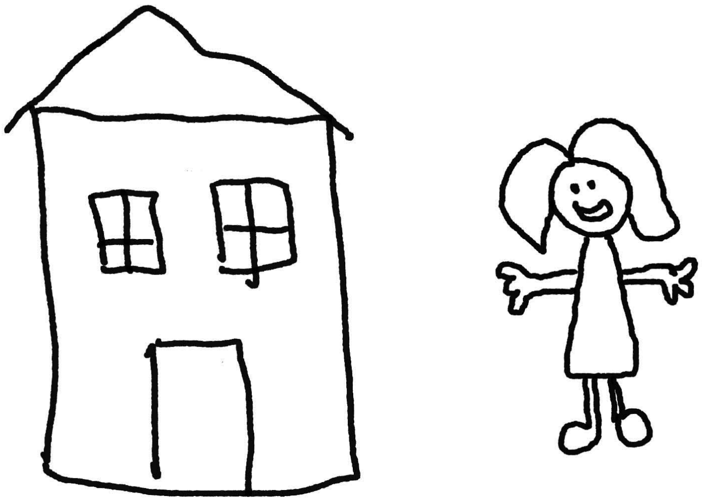

Ek voel veilig as ek by die skool is.

Ek voel onveilig as ek alleen by die huis is.

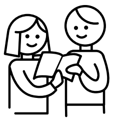

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 1** het.
2. Verduidelik Woensdag **Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Donderdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Segmentasie En Vermenging

EK DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **muur**
3 Verdeel die woord in individuele klanke: **/m/-/uu/-/r/**
4 Sê die beginklank van die woord: **/m/**
5 Sê die middelklank van die woord: **/uu/**
6 Sê die eindklank van die woord: **/r/**
7 Skryf die woord op die swartbord: **muur**
8 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **/m/-/uu/-/r/ = muur**
9 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **koek**

ONS DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **vuur**
3 Vra die leerders: Wat is die eerste klank in die woord? **/v/**
4 Vra die leerders: Wat is die middelklank in die woord? **/uu/**
5 Vra die leerders: Wat is die laaste klank in die woord? **/r/**
6 Vra die leerders om die woord in individuele klanke te verdeel: **/v/-/uu/-/r/**
7 Skryf die woord: **vuur**
8 Gee opdrag aan die leerders om die klanke in die woord saam met jou te verdeel: **/v/-/uu/-/r/ = vuur**
9 Herhaal dit met 'n woord van die Woensdagles: **boek**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Herhaalde Lees

LEESSTRATEGIE: MAAK AFLEIDINGS

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Bly veilig Lesego! Vroeg een Saterdagoggend gaan kuier Lesego se ma by 'n vriendin. Sy groet Lesego en Mapule met 'n drukkie. "Wees veilig. Onthou, julle moet die hele dag bymekaar bly. As julle winkels toe gaan, moet julle langs die straat loop en nie in die gangetjies tussen die huise nie! En julle gaan nie naby die kroeg nie!"	--
Laat die middag roep Ntate Thapelo, Lesego hulle se buurman, haar nader. Hy hou geld uit na haar. "Gaan asseblief na die winkel agter die kroeg en koop vir my pap en vleis," sê hy "jy kan oppad soontoe vir jou lekkers koop."	--
Lesego dink daaraan om vir Mapule te roep om saam met haar te loop, maar sy wil nie die geld vir die lekkergoed met haar suster deel nie!	Ek kan **aflei** dat Lesego regtig lus is vir lekkers!
Dit was besig om laat te word, maar Lesego het gedink as sy gou maak sal sy terug by die huis wees voor haar ma kom. Dan sal haar ma nooit weet nie. Lesego neem die geld by Ntate. "Ek het die winkel gebel. My kos sal gereed wees wanneer jy daar kom!" sê Ntate Thapelo en glimlag.	Lesego is net bekommerd dat haar ma sal uitvind sy het die reëls verbreek. Sy dink nie daaraan dat sy onveilig is nie!
Lesego druk die geld in haar sak en begin na die winkel hardloop. Lesego se ma het haar gewaarsku om altyd langs die pad te bly wanneer sy winkels toe gaan, maar dit is baie vinniger om die pad deur die gangetjies na die winkels te neem! Sy dink as sy deur die gangetjies loop, sal sy voor haar ma by die huis wees. Dan sal haar ma nooit weet nie.	Lesego is net bekommerd dat haar ma kwaad gaan wees. Ek kan **aflei** dat sy nie dink iets slegs kan met haar gebeur nie.
Toe Lesego uiteindelik die kroeg sien, hardloop sy deur 'n klein gangetjie om by die winkel te kom. Sy gaan na die toonbank. "Ek is hier vir Ntate Thapelo se bestelling," sê sy en gee die geld.	--
Toe Lesego omdraai om te gaan, staan daar drie mans in die nou gangetjie. Hulle staar na haar. Sy voel bang. "Ek dink ek weet nou hoekom mamma sê ons moenie naby die kroeg kom nie," dink sy.	Lesego voel bang. Sy moet sien dat iets slegs naby die kroeg kan gebeur.

Teks	**Herhaalde lees (Dink hardop)**
Lesego gebruik die kleingeld om vir haarself lekkers te koop by die winkeltjie. Dit gaan binnekort donker wees.	--
Sy hardloop deur die gangetjies, om te probeer, om voor donker en voor haar ma by die huis kom tuis te wees. Soos sy hardloop, roep 'n jong man, "Kom hier meisie! Kom gesels met my!" sê hy. Lesego voel bang. "Ek dink ek weet nou hoekom mamma gesê het ek moenie deur die gangetjies loop nie," dink sy en hardloop vinniger.	Lesego voel baie bang. Sy moet sien dat iets rêrig skrikkerigs in die gangetjies kan gebeur!
Toe sy uiteindelik by die huis kom, wag Ntate Thapelo vir haar. "Is my ma al by die huis? Het jy haar gesien?" vra Lesego benoud. "Nee, ek het haar nog nie gesien nie," sê Ntate. Lesego slaak 'n sug van verligting.	Ek kan **aflei** dat Lesego bly is dat haar ma nie weet sy het die reëls verbreek nie!
Terwyl Lesego op die stoep sit en haar lekkers eet, neem sy 'n besluit. Sy besluit self dat sy nooit weer alleen naby die kroeg sal gaan nie of in die gangetjies gaan hardloop nie.	Selfs al weet Lesego se ma nie, besluit Lesego om nie weer die reëls te breek nie. Ek kan **aflei** dat Lesego nou verstaan hoekom haar ma haar gewaarsku het!

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Waar het Lesego vir haarself lekkers gekoop?	Sy het lekkers by die klein winkeltjie gekoop.
Wat het Lesego aan die einde van die storie besluit?	Sy het besluit sy sal nooit weer naby die kroeg gaan of in die gangetjies hardloop nie.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom het Lesego besluit sy sal nooit weer naby die kroeg gaan of in die gangetjies hardloop nie?	• Omdat sy bang was toe sy naby die kroeg was. • Omdat sy bang was toe sy deur die gangetjies huis toe gehardloop het. • Omdat sy nou kon sien iets slegs kon met haar gebeur het!

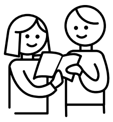

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ____________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 1** het.
2 Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit.**
6 Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Vrydag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- verlig
- sug van verligting
- besluit

Rympie of Liedjie	Aksies
Kruis en dwars loop ons deur die dorp,	*Loop aksie*
Verby die kerk, skool en poskantoor	*Loop aksie*
Gooi 'n koevert in die posbus	*Maak of jy koevert in posbus gooi*
In by die slaghuis,	*Loop aksie*
Nou is ek lus vir 'n stukkie vleis!	*Vryf jou magie*

BESPREKING VAN GEDEELDE LEES TEKS

1 Skryf die besprekingsraamwerk op die swartbord:
In die storie...
Ek het geleer dat...
Ek kan aflei dat Lesego bang was, omdat...
2 Lees die besprekingsraamwerk aan die leerders.
3 Verdeel leerders in hul **klein groepe.**
4 Vra aan die leerders om elkeen 'n beurt moet neem om elke beprekinsvraag te antwoord.
5 Roep die klas tot aandag.
6 Vra aan verskillende leerders, of 'n spesifieke groep om hul antwoorde te deel.
7 Korrigeer die antwoorde indien hul verkeerd is.
8 Bedank die leerders vir hul bydrae.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Woordsoek

Teken die tabel op die bord en sluit klanke in wat voorheen aangeleer is, sowel as die klanke wat Dinsdag en Woensdag aangeleer is.

Uu	**Oe**	**r**
M	**D**	**k**
B	**S**	**h**
T	**V**	**a**

EK DOEN...

1 Herinner leerders aan die klanke van die week: **/uu/** en **/oe/**
2 Hersien al die klanke en samevoegings op die swartbord.
3 Gee leerders 3 minute om soveel moontlik woorde te maak, deur die klanke en vermengings hierbo te gebruik.
4 Wys aan leerders hoe om ’n woord te maak deur die teikenklank te gebruik: **/m/-/uu/-/r/ = muur**
5 Herinner leerders dat hulle woorde kan maak deur enige klank te gebruik – hulle hoef nie net **/uu/ of /oe/** te gebruik nie.
6 Wys leerders hoe om ’n ander woord te maak, bv: **/k/-/a/-/t/ = kat**

LEERDERS DOEN...

1 Vra aan leerders om hulle oefenboeke oop te maak en die opskrif te skryf: **uu, oe**
2 Gee opdrag aan die leerders om te begin skryf.
3 Gee leerders 3 minute om soveel woorde as wat hulle kan, te vind en te bou.
4 Laat leerders toe om hulle eie werk te korrigeer.
5 Wys leerders hoe om hierdie woorde te bou (en ander): **muur, duur, huur, vuur, koek, roes, boek, soet, kat, dam, kam, bak**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

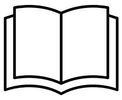

Gedeelde Lees: 15 minute

Na-Lees

BEGRIPSTRATEGIE: OPSOMMING

MONDELINGE OORVERTEL VAN DIE STORIE

1. Verduidelik aan die leerders dat hulle gaan praat oor die storie. Waarvan het hulle **nie** gehou in die storie nie. Bly veilig Lesego!
2. Demonstreer hoe om in 1 tot 2 sinne te vertel van twee dinge wat in die storie gebeur het. Bv: Eers het Lesego na die winkels toe gehardloop. Daarna het sy kos vir Ntate Thapelo gekry.
3. Hou die Grootboek op en wys na die prente in die boek. Die leerders moet na die prente kyk en dink wat gebeur het.
4. Vertel die leerders om te dink oor wat in die storie gebeur het.
5. Vra 2 – 3 leerders om hulle idees met die klas te deel. Help hulle om volledige sinne te gee.
6. Verduidelik en korrigeer algemene foute wat die leerders maak in hulle sinne.
7. Gee die leerders die opdrag om te **draai en te praat** met 'n maat en **in hulle eie woorde te vertel wat in die storie gebeur het.**

(**Die leerders moet hulle eie idees** gee **en nie 'n herhaling van wat die onderwyser gesê het nie.**)

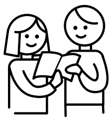

Groep Begeleide Lees 30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 1.**
2. Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Einde van die week – Taal onderrig hersiening 15 minute

1. Laat leerders op die mat sit aan die einde van die dag.
2. Voer die weeklikse taal oorsig sessie uit. Jy kan kies om Huistaal en Eerste Addisionele Taal in hierdie verslag te kombineer.
3. Onthou om die leerders toe te laat om te 'Draai en Praat' en hul antwoorde met maats te bespreek. Kies dan 'n paar leerders om hul antwoorde met die klas te deel.
4. Gebruik die volgende leidende vrae om die taal gedeelte van jul bespreking te lei:
   - a **Wat was ons taal tema vir die week?**
   - b **Watter stories het ons saam gelees?**
   - c **Wat was jou gunsteling nuwe woorde vir die week?**
   - d **Wat het jy geleer van die stories wat ons gelees het?**
   - e **Waaroor het ons geskryf die week?**
   - f **Hoe het jou eie skryfwerk verbeter die week?**
   - g **Hoe het jou eie leeswerk verbeter die week?**
   - h **Waaroor is jy die trotste die week?**
5. Ten einde, sê aan die leerders om aan twee dinge te dink wat hulle aan hul families gaan vertel oor wat hulle geleer het of hoe hulle verbeter het by die skool die week.

Let wel: Hierdie proses van self evaluasie en refleksie is 'n krities belangrike deel van leer. Moet asseblief nie die weeklikse aktiwiteit oorslaan nie.

Graad 1

TERMYN 3

Week 2

TEMA:

In die dorp

Voorbereiding Van Klaskamer:

1. Aan die begin van die week, maak seker dat jou klaskamer netjies en skoon is.
2. Opdateer jou vertoonbord, deur items wat nie meer relevant is nie te verwyder, en bêre dit netjies en versigtig
3. Volgende, berei die flitskaart woorde en tema woorde en illustrasie voor wat jy gaan gebruik.
4. Vind en berei items voor vir jou temamuur en tafel wat jou leerders interessant sal vind, byvoorbeeld: Prente van verskillende dorpe.
5. Doen navorsing op die internet om voor te berei vir die tema. Byvoorbeeld: Doen navorsing oor belangrike mense in jou dorp.
6. Maak seker dal alle leerders se Boeke / DBO Werkboeke gemerk is en netjies gebêre is waar hulle hoort.
7. Maak seker dat al jou grootboeke, graad leesboeke en klas biblioteek boeke in goeie toestand is.
8. Pas jou Groep Begeleide Lees groepe aan indien nodig.
9. Beplan jou formele en informele assesseringsaktiwiteite vir die week.

Uitbreidingsaktiwiteite

Hierdie aktiwiteite kan gebruik word as onafhanklike werk vir leerders wat hul werk vroeg klaarkry OF terwyl jy leerders assesseer.

Aktiwiteit 1: DBO Werkboek 2: Bladsy 6, Ons lees

Aktiwiteit 2: DBO Werkboek 2: Bladsy 7–9, Ons skryf

Aktiwiteit 3: DBO Werkboek 2: Bladsy 10, Ons lees

Aktiwiteit 4: Teken ’n prent van ’n belangrike persoon in jou dorp.

Maandag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

HERSIEN DIE TEMA: ASSESSEER VORIGE KENNIS

1. Wys aan leerders 'n prent van mense wat die strand skoon maak in die Grootboek storie: <u>Totsiens plastiek sakke!</u>
2. Vertel aan leerders dat ons voortgaan met die tema: <u>In die dorp</u>
3. Teken 'n sirkel met die naam van die **tema** in die middel van die swartbord.
4. Vra aan leerders: *Wat weet julle reeds van die tema?*
5. Skryf die leerders se idees neer rondom die breinkaart. Groepeer soortgelyke idees bymekaar.
6. Indien leerders sukkel om te antwoord, vra die volgende leidende vrae:
   - a. Wat is veilig in die dorp?
   - b. Wat is onveilig in die dorp?
   - c. Waarvan hou jy in jou dorp?
   - d. Wat wens jy was anders in jou dorp?

TEMA WOORDESKAT

1. Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2. Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - plastiek
   - rommel
   - verban

Rympie of Liedjie	Aksies
Kruis en dwars loop ons deur die dorp,	*Loop aksie*
Verby die kerk, skool en poskantoor	*Loop aksie*
Gooi 'n koevert in die posbus	*Maak of jy koevert in posbus gooi*
In by die slaghuis,	*Loop aksie*
Nou is ek lus vir 'n stukkie vleis!	*Vryf jou magie*

Handskrif

15 minute

1. Vra die leerders om hulle skrifte oop te maak.
2. Sê die volgende woorde sodat die leerders dit kan neerskryf
   - a. **muur**
   - b. **duur**

- c **huur**
- d **vuur**
- e **koek**
- f **roes**
- g **boek**
- h **soet**

3 Vra aan die leerders om 'n gekleurde potleed te neem en hulle eie werk te merk.

4 Skryf die klanke en woorde op die swartbord.

5 Neem die leerders se boeke in aan die einde van die dag en maak notas van wie addisionele hulp nodig het.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Voorlees

BEGRIPSTRATEGIE: VOORSPEL

1. Laat leerders op die mat sit sodat hulle die Grootboek kan sien.
2. Maak die Grootboek oop by die storie: Totsiens plastiek sakke!
3. Gaan deur die prentjies van elke bladsy en vra leerders wat hulle dink gaan gebeur.
4. Help leerders om die prentjies met mekaar te verbind, sodat hulle 'n goeie idee het waaroor die storie gaan.
5. Stel nuwe woorde bekend by die relevante dele van die storie.
6. Lees die storie een maal deur, sonder om te stop.

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor iets waarvan jy sal van hou om te doen om jou dorp of gemeenskap 'n beter plek te maak

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby.

SKRYFRAAMWERK: Ek kan my gemeenskap verbeter deur...

DEMONSTRASIE

1. Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag oor iets gaan skryf wat hulle sal wil doen om hulle gemeenskap te verbeter.
2. **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
3. Verduidelik aan die leerders jou idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek sal my gemeensakp wil verbeter deur my bure van herwinning te leer. Ek kan ook vir almal herwinningsblikke gee. Ek wens mense wil nie herwinbare goed weggooi nie!
4. **Demonstreer** deur 'n prent van jou wat jou bure van herwinning leer te teken.
5. Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Ek sal my gemeenskap wil verbeter deur my bure van herwinning te leer.
6. Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1. Hou 'n dinkskrum met die leerders oor woorde oor gemeenskap verbetering.
2. Skryf die woorde op die swartbord, bv.:rommel, vullisblik, herwinningsblik, bou, skoon, ens
3. Vra aan leerders: Wat sal julle in julle gemeenskappe wil verbeter?
4. Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle** skryf.
5. Vra 2–3 leerders om jou te vertel van goed wat hulle kan doen om hulle gemeenskappe te verbeter.
6. Hulle moet sê: Ek kan my gemeenskap verbeter deur....
7. Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1. Deel leerders se boeke uit.
2. Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies.**
3. Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4. Help leerders om 'n sin te skryf.
5. Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1. Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2. Gee die leerders instruksie om te **draai en** met 'n maat **te praat** oor hul tekeninge.
3. **Verduidelik dat ons Woensdag meer inligting by ons skrywerk gaan voeg**.

*Hang leerders se skryfwerk op **leerder** ooghoogte in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

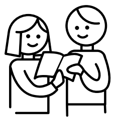

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ____________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 2** het.
2. Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderingee wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Dinsdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL NUWE KLANK BEKEND

1 Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/ie/**
2 Sê die klank en gee instruksies aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3 Bespreek die klank **/ie/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4 Vra aan die leerders: Kan jy dink aan ’n woord waarin **/ie/** voorkom?
5 Hou ’n dinkskrum met die leerders, bv.: **aktief, brief, tien**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1 Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **sien, tier, dier, vier, bier**
2 Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3 Vra leerders om die woorde na jou te herhaal.
4 Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1 **Leer leerders hoe om** klein letter**(s) korrek te vorm: ie**
2 **Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.**
3 Vra **dan aan leerders om met ’n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.**
4 Vra **daarna aan die leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.**
5 **Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.**
6 **Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.**
7 **Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin <u>onderstreep</u>.**

ie ie ie ie

sien sien

tier tier

dier dier

vier vier

bier bier

Ons sien 'n tier.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Gedeelde Lees: Aanvangslees

15 Minute

BEGRIPSTRATEGIE: EK WONDER / MAAK AFLEIDINGS

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Totsiens Plastiek sakke! *Een artikel lui:* *Melati en Isabel Wijsen het begin met Totsiens Plastieksakke op die ouderdom van 10 en 12, nadat hulle geinspireer is op skool na 'n les oor belangrike mense, soos Nelson Mandela, Prinses Diana en Mahatma Gandhi. Die susters het huis toe gegaan en hulself afgevra, "Wat kan ons as kinders wat in Bali woon, NOU, doen om 'n verskil te maak?" Totsiens Plastieksakke is gestig in 2013 en het nou al gegroei tot 'n bekende internasionale beweging wat mense inspireer en die jeug bemagtig en natuurlik NEE sê vir plastieksakke. (Toegang April 2020: http://www.byebyeplasticbags.org/team/)* *'n Ander artikel lui:* *Melati en Isabel Wijsen was net onderskeidelik 10 en 12 toe hulle begin het met 'n beweging van aktivisme wat die wêreldgebruik van plastiek vir eenmalige gebruik drasties verminder het. Die jong vrouens is in 2008 geïnspireer deur die land van Rwanda se verbod op poliëtileensakke, en het besluit om in hul tuisdorp, Bali, te probeer om dieselfde te doen. Hul inisiatief van strandopruimings en regerings-petisies het gelei tot organisasies wat pleit vir verminderde plastiekgebruik in 15 verskillende lande. Bali is amptelik plastieksak vry, en Indonesië sal teen 2021 wees, met die Wijsen-susters om te bedank. (Toegang tot April 2020:* *https://www.goodhousekeeping.com/life/inspirational-stories/g5188/kids-who-changed-the-world/?slide=1)*	Hierdie storie is gebasseer op 'n ware verhaal. Hierdie is 'n paar feite wat ons sal help om die storie wat ons lees beter te verstaan.
"Hoe was skool vandag?" vra mnr. Wijsen sy dogters, soos wat hy elke aand doen. "Vandag in my klas het ons van Nelson Mandela geleer," antwoord Melati. "Hy het geglo hy kan die wêreld 'n beter plek maak." "Ons leer van besoedeling in my klas," verduidelik Isabel. "Pappa, het jy geweet plastiek besoedel die see en maak diere dood? Ons het vandag van Rwanda geleer. Hulle het plastieksakke verban om te help om die planeet te red."	--

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Saterdag gaan, Melati en Isabel na die strand. Hul speel in die golwe. Isabel sien dat daar plastiek in die water dryf.	Ek **wonder** of dit die eerste keer is dat Isabel sien dat daar plastiek in die water dryf?
Hulle loop teen die strand af, op soek na skulpe. Isabel sien hoe plastiek die strand besoedel. "Daar is soveel plastiek wat ons strand besoedel!" sê Isabel vir haar suster, "ek het dit nooit vantevore raakgesien nie." "Miskien moet ons die plastiek optel, in plaas van skulpe!" sê Melati. "Ons kan help om die wêreld 'n beter plek te maak, net soos Nelson Mandela." Isabel en Melati spandeer die res van die middag om plastiek op te tel wat die strand besoedel.	Ek **dink** dat Isabel die plastiek op die strand opgelet het, want sy het sopas geleer van besoedeling.
"Kyk! Ons het besluit om die strand skoon te maak!" verduidelik Isabel toe hulle uiteindelik by hulle handdoeke uitkom. "Wat 'n briljante gedagte!" merk hul pa op. "Stel jouself voor hoe ons wêreld sal lyk sonder plastiek!" roep hul ma uit. Melati kyk teen die strand af en probeer om hul strand sonder gemors voor te stel. "Kom ons kry ons vriende om ons te kom help om volgende Saterdag die strand skoon te maak!" sê Melati.	Ek maak die **afleiding** dat Melati geinspireer was deur wat sy van Nelson Mandela geleer het. Sy wil die wêreld 'n beter plek maak, net soos hy.
Gedurende die week, organiseer Melati en Isabel hul strand-skoonmaaksessie. Eerste het hul ma hul gehelp om al hulle vriende te bel. Toe het Melati 'n pamflet gemaak om te gee aan al die kinders by die skool. Uiteindelik het Isabel met die skoolhoof gepraat, hy het ingestem om haar 'n afkondiging tydens die saalperiode te laat maak.	**--**
Die oggend van die strand-skoonmaaksessie, daag Isabel en Melati vroeg op by die vergaderplek. Hulle kyk opgewonde na mekaar soos hulle vriende, klasmaats, onderwysers en selfs hulle skoolhoof bymekaarkom om die strand skoon te maak. Isabel gee opdrag aan verskillende groepe mense om verskillende dele van die strand skoon te maak. Op daardie manier, word geen deel van die strand met gemors gelos nie. Toe begin almal werk.	Isabel het geleer van besoedeling en Melati het geleer hoe om die wêreld te verander. Nou, het hulle hulle wêreld verander deur die strand skoon te maak! Ek maak die **afleiding** dat hulle mooi geluister het na wat hulle in die skool geleer het.
Teen die einde van die dag, is die strand silwerskoon. Ons het dit gedoen!" sê Melati, terwyl sy kyk na die hoop rommel wat hulle opgetel het.	--

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Die volgende naweek, toe Melati en Isabel strand toe gaan, was daar meer gemors. Hul speel in die golwe. Hulle sien dat daar nog plastiek in die water dryf.	**--**
Hulle loop teen die strand af, op soek na skulpe. Hulle sien weer hoe plastiek die strand besoedel. "Daar is soveel plastiek wat op ons strand uitspoel!" sê Isabel vir haar suster, "ek het dit nooit vantevore besef nie."	Ek maak die **afleiding** dat totdat daar minder plastiek in die wêreld is, sal hulle strand nie skoon bly nie!
"Kom ons kry weer al ons vriende om ons te help om die strand skoon te maak!" sê Melati. "Ek dink ons moet gereelde strand-skoonmaaksessies hê" stem Isabel saam. "Miskien een maal per maand? Ek dink nie dit is genoeg nie. Ek dink ons moet probeer dat Indonesië alle plastiesakke verban – net soos Rwanda. Ons kan nie net die heel tyd skoonmaak nie – ons moet help om die probleem op te los!" "'Net soos Nelson Mandela!" stem Melati saam. "Totsien vir ewig plastieksakke!"	Ek **dink** Melati en Isabel wil seker maak die strande is skoner deur seker te maak daar is minder plastiek in die wêreld!

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Wat het Melati en Isabel gedoen in plaas van skulpe optel?	Hulle het rommel opgetel in plaas van skulpe.
Wat het Melati en Isabel georganiseer?	Hulle het 'n strand-skoonmaaksessie georganiseer.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom het Melati en Isabel besluit om 'n strand-skoonmaaksessie te organiseer?	• Omdat hulle in die skool geleer het van besoedeling en hoe om die wêreld te verander. • Omdat hulle plastiek op hulle strand gesien het en wou skoonmaak. • Omdat hulle omgegee het om hulle gemeenskap 'n beter plek te maak.

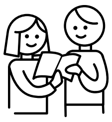

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 2** het.
2. Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Woensdag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- strooibiljet
- organiseer
- versamel

Rympie of Liedjie	Aksies
Kruis en dwars loop ons deur die dorp,	*Loop aksie*
Verby die kerk, skool en poskantoor	*Loop aksie*
Gooi 'n koevert in die posbus	*Maak of jy koevert in posbus gooi*
In by die slaghuis,	*Loop aksie*
Nou is ek lus vir 'n stukkie vleis!	*Vryf jou magie*

KREATIEWE STORIE VERTEL (WEEK 2 VAN DIE TEMA)

1 Verdeel leerders in hul klein groepe
2 Gee aan elk 'n kopie van die kreatiewe storievertel prentjies.
3 Sê aan die leerders om te dink aan 'n storie wat by die prentjies pas.
4 Gee aan die leerders 'n minuut of twee om aan idees te dink.
5 Nou moet elke leerder in die groep 'n beurt neem om hul weergawe van die storie te deel.
6 Herinner leerders daaraan dat hul storie kreatief moet wees, maar ook by die prentjies moet pas!
7 Herinner leerders om mooi na mekaar se stories te luister.
8 Bedank die leerders dat hulle hul stories gedeel het.

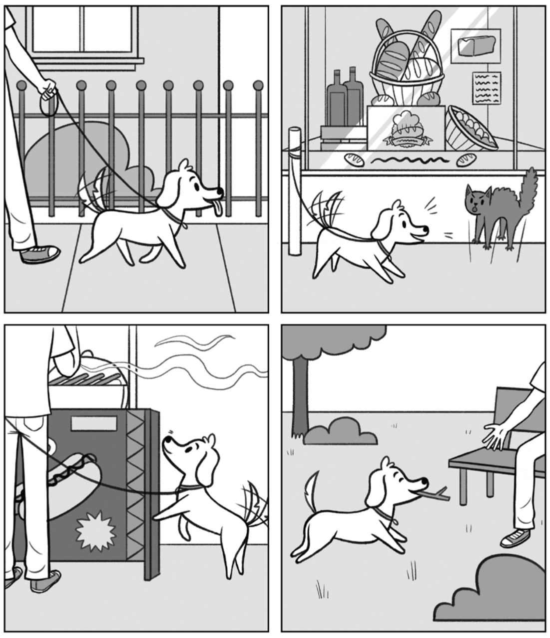

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL KLANK BEKEND

1. Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/ui/**
2. Sê die klank en gee instruksie aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3. Bespreek die klank **/ui/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4. Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord waarin **/ui/** voorkom?
5. Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv. **: bruid, duif, gebruik**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1. Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **lui, huis, ruit, muis**
2. Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3. Vra leerders om die woorde na jou te herhaal.
4. Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ____

Woorde: ____

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1. Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: **ui**
2. Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.
3. Vra dan aan leerders om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.
4. Vra daarna aan die leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.
5. Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.
6. Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.
7. Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin <u>onderstreep</u>.

ui ui ui ui

lui lui

huis huis

ruit ruit

muis muis

My huis se ruit is gebreek.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____

Woorde: ____

____

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor iets waarvan jy sal van hou om te doen om jou dorp of gemeenskap 'n beter plek te maak

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby.

SKRYFRAAMWERK:

Ek kan my gemeenskap verbeter deur...

Dit sal help om ....

DEMONSTRASIE

1. Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag 'n sin by Maandag se skryfwerk gaan voeg.
2. Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag gaan skryf oor hoe hulle idee hulle gemeenskap sal help.
3. Lees die skryfraamwerk hardop vir die leerders.
4. **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
5. Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: My idee is om die gemeenskap van herwinning te leer. Ek dink dit sal my hele gemeenskap asook die aarde help, want dit sal rommel verminder.
6. **Demonstreer** deur goed by jou prent by te voeg, soos: 'n vol herwinningsblik en 'n asblik wat net die helfte vol is.
7. Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Dit sal help om die aarde skoon te maak.
8. Vee jou voorbeeld af van die swartbord. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1. Hou 'n dinkskrum oor lede van 'n gemeenskap met die leerders.
2. Skryf die woorde op die swartbord, bv.: almal, kinders, bure, diere ens.
3. Vra aan leerders: Hoe sal jou idee wat jy Maandag neergeskry het, jou gemeenskap help?
4. Sê aan die leerders om te dink voordat hulle skryf.
5. Vra 2–3 leerders om vir jou te vertel hoe hulle idee hulle gemeenskap sal help.
6. Hulle moet sê: Dit sal help om....
7. Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hulle eie idees gaan neerskryf en teken!

SKRYFWERK

1 Deel leerders se boeke uit.
2 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies**.
3 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4 Help leerders om ’n sin te skryf.
5 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om te **draai en te praat** met ’n maat oor hul tekeninge.

Hang leerders se skryfwerk op leerder ***ooghoogte*** *in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

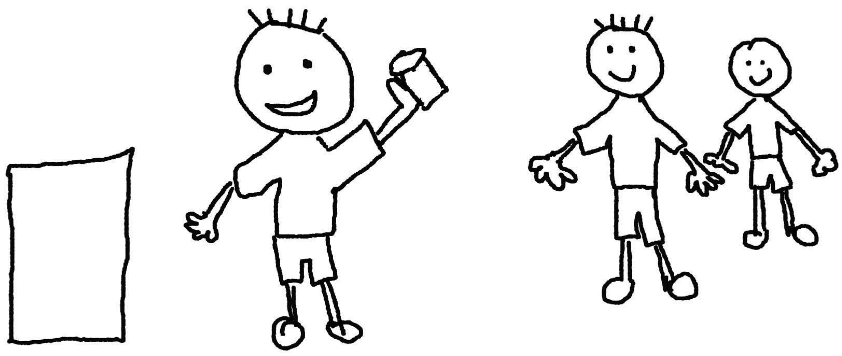

Ek kan my omgewing verbeter as ek rommel optel.

Dit kan help om die strate skoon te maak.

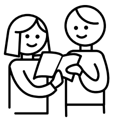

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 2** het.
2 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Donderdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Segmentasie En Vermenging

EK DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **sien**
3 Verdeel die woord in individuele klanke: **/s/-/ie/-/n/**
4 Sê die beginklank van die woord: **/s/**
5 Sê die middelklank van die woord: **/ie/**
6 Sê die eindklank van die woord: **/n/**
7 Skryf die woord op die swartbord: **sien**
8 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **/s/-/ie/-/n/ = sien**
9 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **huis**

ONS DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **vier**
3 Vra die leerders: Wat is die eerste klank in die woord? **/v/**
4 Vra die leerders: Wat is die middelklank in die woord? **/ie/**
5 Vra die leerders: Wat is die laaste klank in die woord? **/r/**
6 Vra die leerders om die woord in individuele klanke te verdeel: **/v/-/ie/-/r/**
7 Skryf die woord: **vier**
8 Gee opdrag aan die leerders om die klanke in die woord saam met jou te verdeel: **/v/-/ie/-/r/ = vier**
9 Herhaal dit met 'n woord van die Woensdagles: **ruit**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Herhaalde Lees

LEESSTRATEGIE: MAAK AFLEIDINGS

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Totsiens plastiek sakke! *Een artikel lui:* *Melati en Isabel Wijsen het begin met Totsiens Plastieksakke op die ouderdom van 10 en 12, nadat hulle geinspireer is op skool na 'n les oor belangrike mense, soos Nelson Mandela, Prinses Diana en Mahatma Gandhi. Die susters het huis toe gegaan en hulself afgevra, "Wat kan ons as kinders wat in Bali woon, NOU, doen om 'n verskil te maak?" Totsiens Plastieksakke is gestig in 2013 en het nou al gegroei tot 'n bekende internasionale beweging wat mense inspireer en die jeug bemagtig en natuurlik NEE sê vir plastieksakke. (Toegang April 2020: http://www.byebyeplasticbags.org/team/)* *'n Ander artikel lui:* *Melati en Isabel Wijsen was net onderskeidelik 10 en 12 toe hulle begin het met 'n beweging van aktivisme wat die wêreldgebruik van plastiek vir eenmalige gebruik drasties verminder het. Die jong vrouens is in 2008 geïnspireer deur die land van Rwanda se verbod op poliëtileensakke, en het besluit om in hul tuisdorp, Bali, te probeer om dieselfde te doen. Hul inisiatief van strandopruimings en regerings-petisies het gelei tot organisasies wat pleit vir verminderde plastiekgebruik in 15 verskillende lande. Bali is amptelik plastieksak vry, en Indonesië sal teen 2021 wees, met die Wijsen-susters om te bedank. (Toegang tot April 2020:* *https://www.goodhousekeeping.com/life/inspirational-stories/g5188/kids-who-changed-the-world/?slide=1)*	
"Hoe was skool vandag?" vra mnr. Wijsen sy dogters, soos wat hy elke aand doen.	Ek onthou dat Melati en Isabel strand-skoonmaaksessies georganiseer het en gehelp het om plastieksakke in hul land, Indonesië, te verban. Ek maak die afleiding dat hul graag die wêreld 'n beter plek wil maak!

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
"Vandag in my klas het ons van Nelson Mandela geleer," antwoord Melati. "Hy het geglo hy kan die wêreld 'n beter plek maak." "Ons leer van besoedeling in my klas," verduidelik Isabel. "Pappa, het jy geweet plastiek besoedel die see en maak diere dood? Ons het vandag van Rwanda geleer. Hulle het plastieksakke verban om te help om die planeet te red."	
Saterdag gaan, Melati en Isabel na die strand. Hul speel in die golwe. Isabel sien dat daar plastiek in die water dryf.	--
Hulle loop teen die strand af, op soek na skulpe. Isabel sien hoe plastiek die strand besoedel. "Daar is soveel plastiek wat ons strand besoedel!" sê Isabel vir haar suster, "ek het dit nooit vantevore raakgesien nie." "Miskien moet ons die plastiek optel, in plaas van skulpe!" sê Melati. "Ons kan help om die wêreld 'n beter plek te maak, net soos Nelson Mandela." Isabel en Melati spandeer die res van die middag om plastiek op te tel wat die strand besoedel.	Ek maak die **afleiding** dat Melati en Isabel omgee vir hulle gemeenskap, want hulle spandeer die hele dag om skoon te maak.
"Kyk! Ons het besluit om die strand skoon te maak!" verduidelik Isabel toe hulle uiteindelik by hulle handdoeke uitkom. "Wat 'n briljante gedagte!" merk hul pa op. "Stel jouself voor hoe ons wêreld sal lyk sonder plastiek!" roep hul ma uit. Melati kyk teen die strand af en probeer om hul strand sonder gemors voor te stel. "Kom ons kry ons vriende om ons te kom help om volgende Saterdag die strand skoon te maak!" sê Melati.	Ek **dink** dat Melati en Isabel omgee om die wêreld beter te maak, want hul wil die strand vir almal skoonmaak. Die strand behoort nie aan hulle nie!
Gedurende die week, organiseer Melati en Isabel hul strand-skoonmaaksessie. Eerste het hul ma hul gehelp om al hulle vriende te bel. Toe het Melati 'n pamflet gemaak om te gee aan al die kinders by die skool. Uiteindelik het Isabel met die skoolhoof gepraat, hy het ingestem om haar 'n afkondiging tydens die saalperiode te laat maak.	Ek **dink** hul het baie werk ingesit in die beplanning en organisasie van die strand-skoonmaaksessie.

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Die oggend van die strand-skoonmaaksessie, daag Isabel en Melati vroeg op by die vergaderplek. Hulle kyk opgewonde na mekaar soos hulle vriende, klasmaats, onderwysers en selfs hulle skoolhoof bymekaarkom om die strand skoon te maak. Isabel gee opdrag aan verskillende groepe mense om verskillende dele van die strand skoon te maak. Op daardie manier, word geen deel van die strand met gemors gelos nie. Toe begin almal werk.	Ek maak die **afleiding** dat Isabel en Melati bedagsaam en georganiseerd is, want hulle maak seker dat die groepe die hele strand dek.
Teen die einde van die dag, is die strand silwerskoon. Ons het dit gedoen!" sê Melati, terwyl sy kyk na die hoop rommel wat hulle opgetel het.	Ek maak die **afleiding** dat hulle regtig omgee om hul gemeenskap skoon te maak, want hulle voel trots oor al die rommel wat hulle opgetel het.
Die volgende naweek, toe Melati en Isabel strand toe gaan, was daar meer gemors. Hul speel in die golwe. Hulle sien dat daar nog plastiek in die water dryf.	--
Hulle loop teen die strand af, op soek na skulpe. Hulle sien weer hoe plastiek die strand besoedel. "Daar is soveel plastiek wat op ons strand uitspoel!" sê Isabel vir haar suster, "ek het dit nooit vantevore besef nie."	--
"Kom ons kry weer al ons vriende om ons te help om die strand skoon te maak!" sê Melati. "Ek dink ons moet gereelde strand-skoonmaaksessies hê" stem Isabel saam. "Miskien een maal per maand? Ek dink nie dit is genoeg nie. Ek dink ons moet probeer dat Indonesië alle plastiesakke verban – net soos Rwanda. Ons kan nie net die heel tyd skoonmaak nie – ons moet help om die probleem op te los!" "'Net soos Nelson Mandela!" stem Melati saam. "Totsien vir ewig plastieksakke!"	Wanneer ek lees van al Isabel en Melati se harde werk, maak ek die **afleiding** dat hulle graag probleme in hul gemeenskap wil oplos en 'n regte verandering maak.

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoe het Melati en Isabel hul gemeenskap gehelp?	• Hulle het hulle gemeenskap gehelp deur die strand skoon te maak. • Hulle het hulle gemeenskap gehelp deur 'n strand-skoonmaaksessie te organiseer. • Hulle het hulle gemeenskap gehelp deur te veg vir die verbanning van plastieksakke.
Deur watter land is Isabel geinspireer?	Sy is geinspireer deur Rwanda, want hulle het plastieksakke verban.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Watter tipe mense dink jy is Melati en Isabel?	• Ek dink Melati en Isabel is …want…

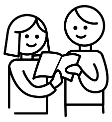

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 2** het.
2 Verduidelik **Donderdag** Aktiwiteit 1 aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit.**
6 Verduidelik **Donderdag** Aktiwiteit 2 aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Vrydag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - geïnspireer
   - versamel
   - gemeenskap

Rympie of Liedjie	Aksies
Kruis en dwars loop ons deur die dorp,	*Loop aksie*
Verby die kerk, skool en poskantoor	*Loop aksie*
Gooi 'n koevert in die posbus	*Maak of jy koevert in posbus gooi*
In by die slaghuis,	*Loop aksie*
Nou is ek lus vir 'n stukkie vleis!	*Vryf jou magie*

BESPREKING VAN GEDEELDELEES TEKS

1 Skryf die besprekingsraamwerk op die swartbord:
In hierdie storie........
Ek kan die **afleiding** maak dat Melati en Isabel vir hulle gemeensakp omgee want....
Ek dink Melati en isabel is...want...
2 Lees die bepsrekingsraamwerk aan die leerders.
3 Verdeel leerders in hul **klein groepe.**
4 Sê aan die leerders dat elkeen 'n beurt moet neem om elke beprekinsvraag te antwoord.
5 Roep die klas tot aandag.
6 Vra aan verskillende leerders, of 'n spesifieke groep om hul antwoorde te deel.
7 Korrigeer die antwoorde indien hul verkeerd is.
8 Bedank die leerders vir hul bydrae.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Woordsoek

Teken die tabel op die bord en sluit klanke in wat voorheen aangeleer is, sowel as die klanke wat Dinsdag en Woensdag aangeleer is.

ie	**Ui**	**r**
n	**S**	**t**
d	**V**	**l**
h	**M**	**e**

EK DOEN

1 Herinner leerders aan die klanke van die week: **/ie/** en **/ui/**
2 Hersien al die klanke en samevoegings op die swartbord.
3 Gee leerders 3 minute om soveel as moontlik woorde, te maak deur die klanke en vermengings hierbo te gebruik.
4 Wys aan leerders hoe om ’n woord te maak deur die teikenklank te gebruik: **/s/-/ie/-/n/ = sien**
5 Herinner leerders dat hulle woorde kan maak deur enige klank te gebruik – hulle hoef nie net **/ie/ of /ui/** te gebruik nie.
6 Wys leerders hoe om ’n ander woord te maak, bv: **/n/-/e/-/t/ = net**

LEERDERS DOEN…

1 Vra leerders om hulle oefenboeke oop te maak en die opskrif te skryf: **ie, ui**
2 Gee opdrag aan die leerders om te begin skryf.
3 Gee leerders 3 minute om soveel woorde as wat hulle kan, te vind en te bou.
4 Laat leerders toe om hulle eie werk te korrigeer.
5 Wys leerders hoe om hierdie woorde te bou (en ander): **sien, tier, dier, vier, bier, lui, huis, ruit, muis, net, hen, het, lem**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

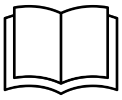

Gedeelde Lees: 15 minute

Na-Lees

BEGRIPSTRATEGIE: OPSOMMING / AFLEIDINGS

MONDELINGE OORVERTEL VAN DIE STORIE

1. Verduidelik aan die leerders dat hulle oor iets waarvan hulle in die storie: Totsiens Plastiek sakke! gehou het gesels.
2. Hulle sal ook praat oor ’n **afleiding** wat hulle oor die karakters Melati en Isabel kan maak.
3. D**emonstreer** hoe om in 1 tot 2 sinne te vertel **van iets waarvan hulle** hou en ’n **afleiding** maak, soos: **Ek hou daarvan dat** Melati en Isabel geïnspireer was om die strand skoon te maak deur dit wat hulle by die skool geleer het. Ek **maak die afleiding** dat Melati en Isabel baie hulpvaardig was want hulle wou die strand vir die hele gemeenskap skoonmaak, nie net vir hulself nie.
4. Hou die Grootboek oop en wys na die prente in die boek. Vertel die leerders om te dink oor wat in die storie gebeur het.
5. Gee leerders instruksie om te dink waarvan hulle in die storie **gehou het** en ’n **afleiding** te maak oor die karakters in die storie Totsiens plastiek sakke!
6. Vra 2 – 3 leerders om hulle idees met die klas te deel. **Help** hulle om volledige sinne te gee.
7. Verduidelik en korrigeer algemene foute wat die leerders maak in hulle sinne.
8. Gee die leerders die opdrag om te **draai en te praat** met ’n maat en **<u>in hulle eie woorde te vertel</u> <u>wat in die storie gebeur het.</u>**

(Dit leerders moet hulle eie idees gee en nie ’n herhaling van wat die onderwyser gesê het nie.)

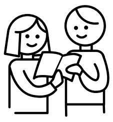

Groep Begeleide Lees 30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 2.**
2. Verduidelik **Vrydag** Aktiwiteit 1 aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Vrydag** Aktiwiteit 2 aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Einde van die week – Taal onderrig hersiening 15 minute

1. Laat leerders op die mat sit aan die einde van die dag.
2. Voer die weeklikse taal oorsig sessie uit. Jy kan kies om Huistaal en Eerste Addisionele Taal in hierdie verslag te kombineer.
3. Onthou om die leerders toe te laat om te 'Draai en Praat' en hul antwoorde met maats te bespreek. Kies dan 'n paar leerders om hul antwoorde met die klas te deel.
4. Gebruik die volgende leidende vrae om die taal gedeelte van jul bespreking te lei:
    - a **Wat was ons taal tema vir die week?**
    - b **Watter stories het ons saam gelees?**
    - c **Wat was jou gunsteling nuwe woorde vir die week?**
    - d **Wat het jy geleer van die stories wat ons gelees het?**
    - e **Waaroor het ons geskryf die week?**
    - f **Hoe het jou eie skryfwerk verbeter die week?**
    - g **Hoe het jou eie leeswerk verbeter die week?**
    - h **Waaroor is jy die trotste die week?**
5. Ten einde, sê aan die leerders om aan twee dinge te dink wat hulle aan hul families gaan vertel oor wat hulle geleer het of hoe hulle verbeter het by die skool die week.

Let wel: Hierdie proses van self evaluasie en refleksie is 'n krities belangrike deel van leer. Moet asseblief nie die weeklikse aktiwiteit oorslaan nie.

Graad 1
TERMYN 3
Week
3
TEMA:
Werk saam

Voorbereiding Van Klaskamer:

1. Aan die begin van die week, maak seker dat jou klaskamer netjies en skoon is.
2. Opdateer jou vertoonbord, deur items wat nie meer relevant is nie te verwyder, en bêre dit netjies en versigtig
3. Volgende, berei die flitskaart woorde en tema woorde en illustrasie voor wat jy gaan gebruik.
4. Vind en berei items voor vir jou temamuur en tafel wat jou leerders interessant sal vind, byvoorbeeld: prente van kinders wat saam werk?
5. Doen navorsing op die internet om voor te berei vir die tema. Byvoorbeeld: Doen navorsing oor waarom dit belangrik is vir mense om saam te werk.
6. Maak seker dal alle leerders se Boeke / DBO Werkboeke gemerk is en netjies gebêre is waar hulle hoort.
7. Maak seker dat al jou grootboeke, graad leesboeke en klas biblioteek boeke in goeie toestand is.
8. Pas jou groepbegeleide lees groepe aan indien nodig.
9. Beplan jou formele en informele assesseringsaktiwiteite vir die week.

Uitbreidingsaktiwiteite

Hierdie aktiwiteite kan gebruik word as onafhanklike werk vir leerders wat hul werk vroeg klaarkry OF terwyl jy leerders assesseer.

Aktiwiteit 1: DBO Werkboek 2: Bladsy 11 & 12, Ons skryf

Aktiwiteit 2: DBO Werkboek 2: Bladsy 13, Ons skryf & Bladsy 14, Ons lees

Aktiwiteit 3: DBO Werkboek 2: Bladsy 15 & 16, Ons skryf

Aktiwiteit 4: Teken 'n prent van iemand wat jou help.

Maandag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

STEL DIE TEMA BEKEND: ASSESSEER VORIGE KENNIS

1 Wys aan leerders die voorblad van die Grootboek storie: <u>Die groot beet</u>
2 Vertel aan leerders dat ons 'n nuwe tema begin: <u>Werk saam</u>
3 Teken 'n sirkel met die naam van die **tema** in die middel van die swartbord.
4 Vra aan leerders: *Wat weet julle reeds van die tema?*
5 Skryf die leerders se idees neer rondom die breinkaart. Groepeer soortgelyke idees bymekaar.
6 Indien leerders sukkel om te antwoord, vra die volgende leidende vrae:
   a Wat beteken dit om saam te werk?
   b Op watter wyse help mense mekaar?
   c Op watter wyse help mense ons?

WEEK 3

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - spanwerk
   - beet
   - oes

Rympie of Liedjie	Aksies
Om saam te werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Maak harde werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Lekker werk!	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
En van lekker werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Kom lekker lag	*Maak of jy lag terwyl jy die "swaar ding" aangee*
So kom ons werk 'n slag !	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*

Handskrif 15 minute

1 Vra die leerders om hulle skrifte oop te maak.
2 **Sê** die volgende woorde sodat die leerders dit kan neerskryf
   a **sien**
   b **tier**
   c **dier**

- **d** **vier**
- **e** **bier**
- **f** **lui**
- **g** **huis**
- **h** **ruit**
- **i** **muis**

3. Vra die leerders om 'n gekleurde potleed te neem en hulle eie werk te merk.
4. Skryf die klanke en woorde op die swartbord.
5. Neem die leerders se boeke in aan die einde van die dag en maak notas van wie addisionele hulp nodig het.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Voorlees

BEGRIPSTRATEGIE: VOORSPEL

1. Laat leerders op die mat sit sodat hulle die Grootboek kan sien.
2. Maak die Grootboek oop by die storie: Die groot beet
3. Gaan deur die prentjies van elke bladsy en vra leerders wat hulle dink gaan gebeur.
4. Help leerders om die prentjies met mekaar te verbind, sodat hulle 'n goeie idee het waaroor die storie gaan.
5. Stel nuwe woorde bekend by die relevante dele van die storie.
6. Lees die storie een maal deur, sonder om te stop.

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor 'n tyd toe jy saam met 'n ander persoon gewerk het.

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby

SKRYFRAAMWERK: Ek het saam met ... gewerk om....

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag oor 'n tyd toe hulle saam met 'n ander persoon gewerk het gaan skryf.
2 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
3 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek doen baie goed saam met my suster. Ek gaan skryf oor hoe ons saam gewerk het om 'n rekenaar vir ons ma te koop.
4 **Demonstreer** deur 'n prent van jouself en jou suster wat saam 'n rekenaar uit kies te teken.
5 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Ek het saam met my suster gewerk om 'n rekenaar te loop.
6 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou 'n dinkskrum met die leerders oor mense met wie on sal saam werk.
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv.: suster, broer, klasmaat, ens.
3 Vra aan leerders: Saam met wie het jy gewerk? Wat het julle saam gedoen?
4 Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle** skryf.
5 Vra 2–3 leerders om jou te vertel met wie het hulle saam gewerk en wat het hulle saam gedoen.
6 Hulle moet sê: Ek het saam met ... gewerk om...
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1 Deel leerders se boeke uit.
2 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies.**
3 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4 Help leerders om 'n sin te skryf.
5 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om te **draai** en met 'n maat **te praat** oor hul tekeninge.
3 **Verduidelik dat ons Woensdag meer inligting by ons skrywerk gaan voeg**.

Hang leerders se skryfwerk op ***leerder*** *ooghoogte in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ____________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 3** het.
2 Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderingee wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Dinsdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL NUWE KLANK BEKEND

1 Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/ou/**
2 Sê die klank en gee instruksies aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3 Bespreek die klank **/ou/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4 Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord waarin **/ou/** voorkom?
5 Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv.: **beskou, getroud, jou**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1 Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **oud, koud, goud, fout, woud**
2 Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3 Vra leerders om die woorde na jou te herhaal.
4 Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1 **Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: ou**
2 **Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.**
3 **Vra dan aan leerders om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.**
4 **Vra daarna aan die leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.**
5 **Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.**
6 **Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.**

7 Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin onderstreep.

ou ou ou ou

oud oud

koud koud

goud goud

fout fout

woud woud

Die woud is baie oud.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 Minute

Aanvangslees

BEGRIPSTRATEGIE: VISUALISEER

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Die groot beet Boer Baloyi het gewoon op sy pragtige plaas in Venda, saam met sy vrou, Mama Rhandu. Die boer was gelukkig, want die grond op sy plaas was vrugbaar en daardie jaar was die reënval goed. Boer Baloyi en Mama Rhandu was baie opgewonde oor die oes.	Ek kan myself **voorstel** hoe die boer glimlag wanneer hy kyk na sy, pragtige groen plaas!
Een dag, toe die tyd reg was, het Boer Baloyi na sy groentetuin geloop. "Dit is tyd," sê Boer Baloyi. "Ek gaan nou my groente oes!" Boer Baloyi trek die uie uit. Hy trek die aartappels uit. Hy trek die wortels uit. Hy trek die beet uit, maar een beet wil nie uitkom nie! Dit is 'n baie groot beet. Dit is 'n reusagtige beet!	--
Boer Baloyi trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie. "Ek het hulp nodig," sê die boer. Hy roep sy vrou, Mama Rhandu.	Ek kan myself **voorstel** dat Boer Baloyi so hard trek dat hy begin sweet!
Boer Baloyi en Mama Rhandu trek die groot beet. Hulle trek en trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! "Ons het hulp nodig," sê Mama Rhandu. Sy roep vir Nsovo, hulle seun.	Ek kan myself **voorstel** hoe Boer Baloyi en Mama Rhandu saam trek totdat hulle hande pyn!
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu trek die beet. Hulle trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! "Ons het hulp nodig," sê Nsovu. Hy roep die hond.	Ek kan myself **voorstel** hoe die hele familie trek totdat hul rûe pyn!
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu en die hond trek die beet. Hulle trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! "Ons het hulp nodig," sê die hond. Hy roep die kat.	--
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu en die hond en die kat trek die beet. Hulle trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! "Ons het hulp nodig," sê die kat. Sy roep die muis.	--

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu en die hond en die kat en die muis trek die groot beet. Hulle trek en trek en trek en trek en T-R-R-R-E-E-E-K-K ...	Ek kan myself **voorstel** hoe die hele familie vuil raak. Die stof plak aan hulle sweet soos hulle trek en trek!
En skielik kom die beet uit! "Ek het dit gedoen!" skree die muis. "Ek het die reusagtige beet uitgetrek!"	Ek kan myself **voorstel** hoe almal omval toe die reusagtige beet uiteindelik uitkom!
Daardie aand, het almal op die plaas 'n fees van groente gehad. Soos wat hulle eet, het hulle grappe gemaak en gelag oor die reusagtige beet en die sterk muis!	Ek kan myself **voorstel** hoe soet die heerlike reusagtige beet moet proe!

Opvolg vrae	Moontlike antwoorde
Wat sit vas in die grond?	'n Reusagtige beet.
Wie help om die beet uit te trek?	Boer Baloyi, Mama Rhandu, Nsovu, die hond, die kat en die muis.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Stel jouself die karakters in die storie **voor** wat trek en trek. Dink jy regtig dit was die muis wat die beet uitgetrek het? Hoekom of hoekom nie?	Ek dink dit was die klein muisie, want almal het getrek en getrek, maar eers toe die muis bykom het dit uitgekom. OF Ek dink nie dit was net die muis alleen nie, want almal het gehelp. Dit was omdat almal saam getrek het dat die beet uiteindelik uitgekom het!

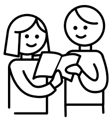

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ____________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 3** het.
2. Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Woensdag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - alleen
   - saam
   - sterk
   - vas

Rympie of Liedjie	Aksies
Om saam te werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Maak harde werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Lekker werk!	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
En van lekker werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Kom lekker lag	*Maak of jy lag terwyl jy die "swaar ding" aangee*
So kom ons werk 'n slag !	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*

KREATIEWE STORIE VERTEL (WEEK 1 VAN DIE TEMA)

1 Verdeel leerders in hul klein groepe
2 Gee aan elk 'n kopie van die kreatiewe storievertel prentjies.
3 Sê aan die leerders om te dink aan 'n storie wat by die prentjies pas.
4 Gee aan die leerders 'n minuut of twee om aan idees te dink.
5 Nou moet elke leerder in die groep 'n beurt neem om hul weergawe van die storie te deel.
6 Herinner leerders daaraan dat hul storie kreatief moet wees, maar ook by die prentjies moet pas!
7 Herinner leerders om mooi na mekaar se stories te luister.
8 Bedank die leerders dat hulle hul stories gedeel het.

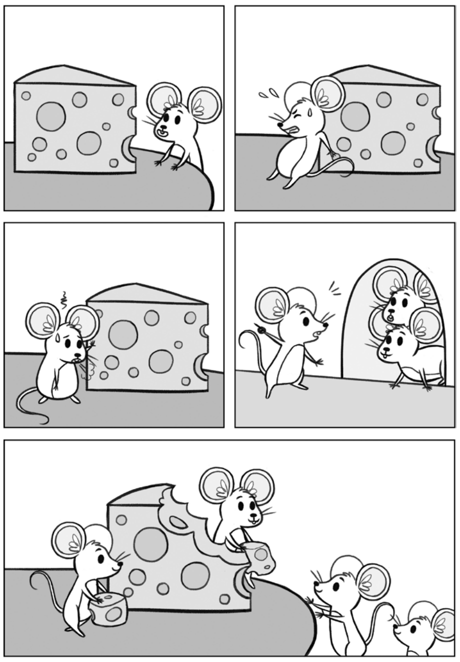

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL KLANK BEKEND

1. Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/eu/**
2. Sê die klank en gee instruksie aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3. Bespreek die klank **/eu/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4. Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord waarin **/eu/** voorkom?
5. Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv.**: kleur, skeur, vreug**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1. Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **deur, reuk, neus, geur, reus**
2. Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3. Vra leerders om die woorde te herhaal.
4. Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1. Leer leerders hoe om **klein letter**(s) korrek te vorm: **eu**
2. Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.
3. **Vra** dan aan leerders om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.
4. **Vra** daarna aan die leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.
5. Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.
6. Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.
7. Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin onderstreep.

eu eu eu eu

deur deur

reuk reuk

neus neus

geur geur

reus reus

’n Reus het ’n groot neus.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor 'n tyd toe jy saam met 'n ander persoon gewerk het.

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby.

SKRYFRAAMWERK:

Ek het saam met ... gewerk om....

Ons het goed saam gewerk / Ons het nie goed saam gewerk nie want .....

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag 'n sin by Maandag se skryfwerk gaan voeg.
2 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag gaan skryf oor hoe hulle dit ervaar het om saam met iemand te werk. Hulle moet dink of hulle goed saam met die persoon gewerk het, of nie en waarom hulle dit so ervaar het.
3 Lees die skryfraamwerk hardop vir die leerders.
4 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
5 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek en my suster het goed saam gewerk want ons het alles bespreek. Ons het nie baklei nie.
6 **Demonstreer** deur goed by jou prent by te voeg, soos 'n prent van jouself en jou suster wat gesels en glimlag.
7 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Ons het goed saam gewerk want ons het alles bespreek.
8 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat leerders hulle eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou 'n dinkskrum met die leerders oor woorde oor saamwerk.
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv.: baklei, bespreek, argumenteer, praat, gesels, help, bereik, doel, etc
3 Vra aan leerders: Dink aan saam met wie jy saam gewerk het. Het julle goed saam gewerk? Waarom or waarom nie?
4 Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle skryf.**
5 Vra 2–3 leerders om vir jou te vertel hoe hulle dit ervaar het om saam met iemand te werk.
6 Hulle moet sê: Ons het goed saam gewerk / Ons het nie goed saam gewerk nie want...
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1. Deel leerders se boeke uit.
2. Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies**.
3. Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4. Help leerders om ’n sin te skryf.
5. Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1. Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2. Gee die leerders instruksie om te **draai en** met ’n maat **te praat** oor hul tekeninge.

*Hang leerders se skryfwerk op leerder **ooghoogte** in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

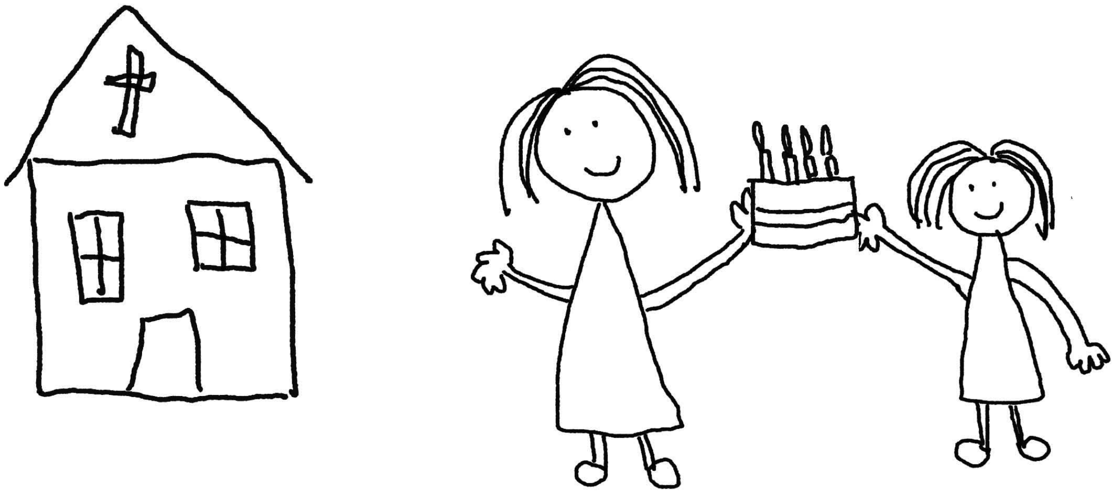

Ek het saam met my ma gewerk om vir die kerk te bak.

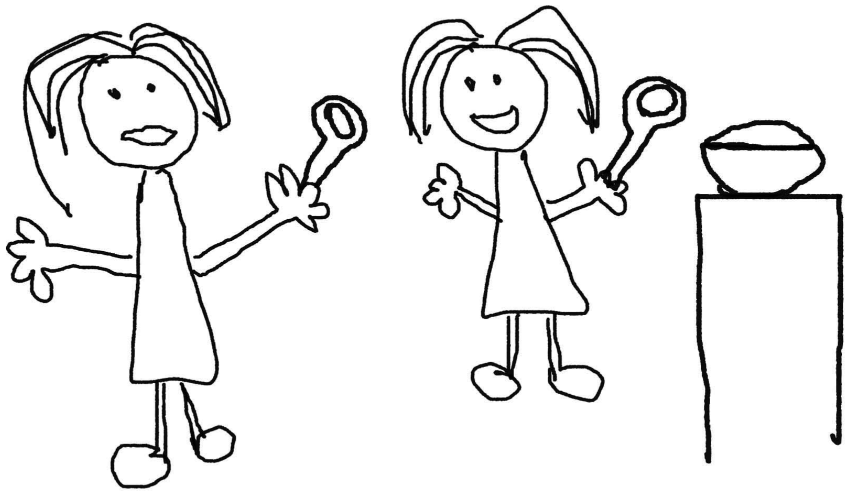

Ons het goed saam gewerk, want ons het mekaar gehelp.

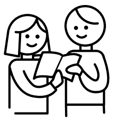

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ____________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 3** het.
2 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Donderdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Segmentasie En Vermenging

EK DOEN...

1 Begin met ’n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **koud**
3 Verdeel die woord in individuele klanke: **/k/-/ou/-/d/**
4 Sê die beginklank van die woord: **/k/**
5 Sê die middelklank van die woord: **/ou/**
6 Sê die eindklank van die woord: **/d/**
7 Skryf die woord op die swartbord: **koud**
8 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om ’n nuwe woord te maak: **/k/-/ou/-/d/** = **koud**
9 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om ’n nuwe woord te maak: **reuk**

ONS DOEN...

1 Begin met ’n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **fout**
3 Vra die leerders: Wat is die eerste klank in die woord? **/f/**
4 Vra die leerders: Wat is die middelklank in die woord? **/ou/**
5 Vra die leerders: Wat is die laaste klank in die woord? **/t/**
6 Vra die leerders om die woord in individuele klanke te verdeel: **/f/-/ou/-/t/**
7 Skryf die woord: **fout**
8 Gee opdrag aan die leerders om die klanke in die woord saam met jou te verdeel: **/f/-/ou/-/t/** = **fout**
9 Herhaal dit met ’n woord van die Woensdagles: **neus**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Herhaalde Lees

LEESSTRATEGIE: VISUALISEER

Teks	**Herhaalde lees (Dink hardop)**
Die groot beet Boer Baloyi het gewoon op sy pragtige plaas in Venda, saam met sy vrou, Mama Rhandu. Die boer was gelukkig, want die grond op sy plaas was vrugbaar en daardie jaar was die reënval goed. Boer Baloyi en Mama Rhandu was baie opgewonde oor die oes.	--
Een dag, toe die tyd reg was, het Boer Baloyi na sy groentetuin geloop. "Dit is tyd," sê Boer Baloyi. "Ek gaan nou my groente oes!" Boer Baloyi trek die uie uit. Hy trek die aartappels uit. Hy trek die wortels uit. Hy trek die beet uit, maar een beet wil nie uitkom nie! Dit is 'n baie groot beet. Dit is 'n reusagtige beet!	Ek kan myself **voorstel** hoe Boer Baloyi groente na groente uittrek, die hele dag lank. Ek dink hy is klaar vuil en moeg van al sy harde werk!
Boer Baloyi trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie. "Ek het hulp nodig," sê die boer. Hy roep sy vrou, Mama Rhandu.	Ek **stel myself voor** hoe Boer Baloyi uit frustrasie "Eish!" skree.
Boer Baloyi en Mama Rhandu trek die groot beet. Hulle trek en trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! "Ons het hulp nodig," sê Mama Rhandu. Sy roep vir Nsovo, hulle seun.	Ek kan myself **voorstel** hoe Boer Baloyi en Mama Rhandu 'n harde geluid maak:"Urgh!"
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu trek die beet. Hulle trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! "Ons het hulp nodig," sê Nsovu. Hy roep die hond.	Ek kan myself **voorstel** hoe Nsovu sy kop skud uit frustrasie! Hulle voel gefrustreerd dat die beet glad nie uit die grond wil beweeg nie!
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu en die hond trek die beet. Hulle trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! "Ons het hulp nodig," sê die hond. Hy roep die kat.	Ek **stel myself voor** hoe die hond grom uit frustrasie terwyl hy trek en trek.
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu en die hond en die kat trek die beet. Hulle trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! "Ons het hulp nodig," sê die kat. Sy roep die muis.	Ek **stel myself voor** hoe die familie moeg en gefrustreerd lyk. Hulle pyn en hulle sweet, maar die reusagtige beet beweeg nie eens nie!

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu en die hond en die kat en die muis trek die groot beet. Hulle trek en trek en trek en trek en T-R-R-R-E-E-E-K-K …	--
En skielik kom die beet uit! "Ek het dit gedoen!" skree die muis. "Ek het die reusagtige beet uitgetrek!"	Ek kan myself **voorstel** hoe die klein muisie die reusagtige beet op haar eie uittrek! Wat 'n snaakse gedagte!
Daardie aand, het almal op die plaas 'n fees van groente gehad. Soos wat hulle eet, het hulle grappe gemaak en gelag oor die reusagtige beet en die sterk muis!	--

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom was Boer Baloyi gelukkig?	Omdat die grond op sy plaas vrugbaar was en die reënval goed was.
Hoe dink jy het die karakters gevoel toe hulle die beet uitgetrek het?	Ek dink hulle het …….. gevoel.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom is dit snaaks om 'n klein muisie **voor te stel** wat 'n reusagtige beet uittrek?	• Omdat die sterk boer dit nie kon uittrek nie. • Omdat twee sterk volwassenes dit nie kon uittrek nie. • Omdat selfs Boer Baloyi, Mama Rhandu, Nsovu, die hond en die kat dit nie saam kon uittrek nie! Hoe kan 'n klein muisie dit alleen doen? • Omdat die reusagtige beet baie groter as die klein muisie is!

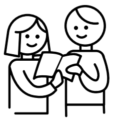

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ___________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 3** het.
2 Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit.**
6 Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Vrydag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- reën
- grond
- ryk

Rympie of Liedjie	Aksies
Om saam te werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Maak harde werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Lekker werk!	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
En van lekker werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Kom lekker lag	*Maak of jy lag terwyl jy die "swaar ding" aangee*
So kom ons werk 'n slag !	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*

BESPREKING VAN GEDEELDE LEES TEKS

1 Skryf die besprekingsraamwerk op die swartbord:
In hierdie storie...
My gunsteling deel van die storie is...
Ek sien spanwek in die storie want...
2 Lees die besprekingsraamwerk aan die leerders.
3 Verdeel leerders in hul **klein groepe.**
4 Sê aan die leerders dat elkeen 'n beurt moet neem om elke besprekingsvraag te antwoord.
5 Roep die klas tot aandag.
6 Vra aan verskillende leerders, of 'n spesifieke groep om hul antwoorde te deel.
7 Korrigeer die antwoorde indien hul verkeerd is.
8 Bedank die leerders vir hul bydrae.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Woordsoek

Teken die tabel op die bord en sluit klanke in wat voorheen aangeleer is, sowel as die klanke wat Dinsdag en Woensdag aangeleer is.

Ou	**eu**	**d**
K	**g**	**f**
T	**r**	**n**
S	**a**	**e**

DEMONSTRASIE

1. Herinner leerders aan die klanke van die week: **/ou/** en **/eu/**
2. Hersien al die klanke en samevoegings op die swartbord.
3. Gee leerders 3 minute om soveel as moontlik woorde, te maak deur die klanke en vermengings hierbo te gebruik.
4. Wys aan leerders hoe om 'n woord te maak deur die teikenklank te gebruik: **/k/-/ou/-/d/ = koud**
5. Herinner leerders dat hulle woorde kan maak deur enige klank te gebruik – hulle hoef nie net **/ou/ of /eu/** te gebruik nie.
6. Wys leerders hoe om 'n ander woord te maak, bv: **/n/-/e/-/t/ = net**

LEERDERS DOEN...

1. **Vra** aan leerders om hulle oefenboeke oop te maak en die opskrif te skryf: **ou, eu**
2. Gee opdrag aan die leerders om te begin skryf.
3. Gee leerders 3 minute om soveel woorde as wat hulle kan, te vind en te bou.
4. Laat leerders toe om hulle eie werk te korrigeer.
5. Wys leerders hoe om hierdie woorde te bou (en ander): **oud, koud, goud, fout, woud, deur, reuk, neus, geur, reus, dag, net, nat, nek, rek**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

WEEK 3

Gedeelde Lees: 15 minute

Na-Lees

BEGRIPSTRATEGIE: OPSOMMINGS / TREE OP

STORIE DRAMATISERING

Voorbereiding:

- Kies leerders om Boer Baloyi, Mama Rhandu, Nsovo, die hond, die kat en die muis te speel.
- Indien moontlik, bring ’n paar groente soos beet, aartappel, patas, wortels saam.

TEKS	ONDERWYSER DOEN / Sê	LEERDERS DOEN
Die groot beet Boer Baloyi het gewoon op sy pragtige plaas in Venda, saam met sy vrou, Mama Rhandu. Die boer was gelukkig, want die grond op sy plaas was vrugbaar en daardie jaar was die reënval goed. Boer Baloyi en Mama Rhandu was baie opgewonde oor die oes.	Vra leerders: Wat gebeur hier?	Leerders moet ’n opsomming maak van wat op die bladsy gebeur.
Een dag, toe die tyd reg was, het Boer Baloyi na sy groentetuin geloop. “Dit is tyd,” sê Boer Baloyi. “Ek gaan nou my groente oes!” Boer Baloyi trek die uie uit. Hy trek die aartappels uit. Hy trek die wortels uit. Hy trek die beet uit, maar een beet wil nie uitkom nie! Dit is ’n baie groot beet. Dit is ’n reusagtige beet!	Roep die leerder wat Boer Baloyi speel na vore.	Boer Baloyi sê: “Dit is tyd. Ek gaan nou my groente oes”. Boer Baloyi gee voor dat hy sy groente oes.
Boer Baloyi trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie. “Ek het hulp nodig,” sê die boer. Hy roep sy vrou, Mama Rhandu.	Vra leerders: Wat gebeur hier?	Leerders moet ’n opsomming maak van wat op die bladsy gebeur. (Boer Baloyi kan nie die groot beet uit trek nie.) Boer Baloyi sê: “Ek het hulp nodig!”
Boer Baloyi en Mama Rhandu trek die groot beet. Hulle trek en trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! “Ons het hulp nodig,” sê Mama Rhandu. Sy roep vir Nsovo, hulle seun.	Vra leerders: Wie moet volgende na vore kom? Roep die leerder wat Mama Rhandu speel na vore.	Mama Rhandu trek saam met Boer Baloyi Mama Rhandu sê: “Ons het hulp nodig”.

TEKS	ONDERWYSER DOEN / Sê	LEERDERS DOEN
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu trek die beet. Hulle trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! “Ons het hulp nodig,” sê Nsovu. Hy roep die hond.	Vra die leerders: Wie moet volgende kom? Roep die leerder wat Nsovo speel na vore.	Leerders antwoord: Mama Rhandu Nsovo trek saam met Boer Baloyi en Mama Rhandu Nsovo sê: “Ons het hulp nodig”.
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu en die hond trek die beet. Hulle trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! “Ons het hulp nodig,” sê die hond. Hy roep die kat.	Vra leerders: Wie moet volgende kom? Roep die leerder wat die hond speel na vore.	Leerders antwoord: die hond Die hond trek saam met Boer Baloyi Mama Rhandu en Nsovo. Die hond sê: “Ons het hulp nodig”.
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu en die hond en die kat trek die beet. Hulle trek en trek en trek, maar die groot beet wil nie uitkom nie! “Ons het hulp nodig,” sê die kat. Sy roep die muis.	Vra leerders: Wie moet volgende kom? Roep die leerder wat die kat speel na vore.	Leerders antwoord: die kat Die kat trek saam met Boer Baloyi, Mama Rhandu, Nsovo en die hond. Die kat sê: “Ons het hulp nodig”.
Boer Baloyi en Mama Rhandu en Nsovu en die hond en die kat en die muis trek die groot beet. Hulle trek en trek en trek en trek en T-R-R-R-E-E-E-K-K …	Vra leerders: Wie moet volgende kom? Roep die leerder wat die muis speel na vore.	Leerders antwoord: die kat Die muis trek saam met Boer Baloyi, Mama Rhandu, Nsovo, die hond en die kat.
En skielik kom die beet uit! “Ek het dit gedoen!” skree die muis. “Ek het die reusagtige beet uitgetrek!”	Vra leerders: Wat gebeur hier?	Leerders moet ’n opsomming maak van wat op die bladsy gebeur. (Die groot beet kom uit die grond uit!) Die muis sê: “Ek het dit gedoen!” Ek het die reusagtige beet uitgetrek!”
Daardie aand, het almal op die plaas ’n fees van groente gehad. Soos wat hulle eet, het hulle grappe gemaak en gelag oor die reusagtige beet en die sterk muis!	--	--

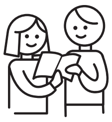

Groep Begeleide Lees 30 minute

GROEPE: ____________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 3.**
2 Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Einde van die week – Taal onderrig hersiening 15 minute

1 Laat leerders op die mat sit aan die einde van die dag.
2 Voer die weeklikse taal oorsig sessie uit. Jy kan kies om Huistaal en Eerste Addisionele Taal in hierdie verslag te kombineer.
3 Onthou om die leerders toe te laat om te 'Draai en Praat' en hul antwoorde met maats te bespreek. Kies dan 'n paar leerders om hul antwoorde met die klas te deel.
4 Gebruik die volgende leidende vrae om die taal gedeelte van jul bespreking te lei:
   a **Wat was ons taal tema vir die week?**
   b **Watter stories het ons saam gelees?**
   c **Wat was jou gunsteling nuwe woorde vir die week?**
   d **Wat het jy geleer van die stories wat ons gelees het?**
   e **Waaroor het ons geskryf die week?**
   f **Hoe het jou eie skryfwerk verbeter die week?**
   g **Hoe het jou eie leeswerk verbeter die week?**
   h **Waaroor is jy die trotste die week?**
5 Ten einde, sê aan die leerders om aan twee dinge te dink wat hulle aan hul families gaan vertel oor wat hulle geleer het of hoe hulle verbeter het by die skool die week.

Let wel: Hierdie proses van self evaluasie en refleksie is 'n krities belangrike deel van leer. Moet asseblief nie die weeklikse aktiwiteit oorslaan nie.

Graad 1

TERMYN 3

Week

4

TEMA:

Werk saam

Voorbereiding Van Klaskamer:

1. Aan die begin van die week, maak seker dat jou klaskamer netjies en skoon is.
2. Opdateer jou vertoonbord, deur items wat nie meer relevant is nie te verwyder, en bêre dit netjies en versigtig
3. Volgende, berei die flitskaart woorde en tema woorde en illustrasie voor wat jy gaan gebruik.
4. Vind en berei items voor vir jou temamuur en tafel wat jou leerders interessant sal vind, byvoorbeeld: prente van mense wat mekaar help.
5. Doen navorsing op die internet om voor te berei vir die tema. Byvoorbeeld: Doen navorsing oor verskillende maniere hoe ons mense kan help.
6. Maak seker dal alle leerders se Boeke / DBO Werkboeke gemerk is en netjies gebêre is waar hulle hoort.
7. Maak seker dat al jou grootboeke, graad leesboeke en klas biblioteek boeke in goeie toestand is.
8. Pas jou groepbegeleide lees groepe aan indien nodig.
9. Beplan jou formele en informele assesseringsaktiwiteite vir die week.

Uitbreidingsaktiwiteite

Hierdie aktiwiteite kan gebruik word as onafhanklike werk vir leerders wat hul werk vroeg klaarkry OF terwyl jy leerders assesseer.

Aktiwiteit 1: DBO Werkboek 2: Bladsy 17, Pas by mekaar

Aktiwiteit 2: DBO Werkboek 2: Bladsy 18, Ons lees

Aktiwiteit 3: DBO Werkboek 2: Bladsy 19 & 20, Ons skryf

Aktiwiteit 4: Teken ’n prent van iemand wat hy graag sal wil help.

Maandag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

HERSIEN DIE TEMA: ASSESSEER VORIGE KENNIS

1 Wys aan leerders 'n prent van die susters wat saam die river oorsteek in Grootboek storie: Die verhaal van die twee susters.
2 Vertel aan leerders dat ons voortgaan met die tema: Werk saam
3 Teken 'n sirkel met die naam van die **tema** in die middel van die swartbord.
4 Vra aan leerders: *Wat weet julle reeds van die tema?*
5 Skryf die leerders se idees neer rondom die breinkaart. Groepeer soortgelyke idees bymekaar.
6 Indien leerders sukkel om te antwoord, vra die volgende leidende vrae:
   a Wanneer moet mense saam werk?
   b Waarom werk mense saam?
   c Wat geniet jy wanneer sy saam met ander werk?
   d Wat vind jy uitdagend wanneer jy saam met ander werk?

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - verhaal
   - argumenteer
   - uitklaar

Rympie of Liedjie	Aksies
Om saam te werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Maak harde werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Lekker werk!	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
En van lekker werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Kom lekker lag	*Maak of jy lag terwyl jy die "swaar ding" aangee*
So kom ons werk 'n slag !	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*

Handskrif 15 minute

1 Vra aan die leerders om hulle skrifte oop te maak.
2 Sê die volgende woorde sodat die leerders dit kan neerskryf
   a **oud**
   b **koud**
   c **goud**
   d **fout**
   e **woud**
   f **deur**
   g **reuk**
   h **neus**
   i **geur**
   j **reus**
3 Vra die leerders om 'n gekleurde potlood te neem en hulle eie werk te merk.
4 Skryf die klanke en woorde op die swartbord.
5 Neem die leerders se boeke in aan die einde van die dag en maak notas van wie addisionele hulp nodig het.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Voorlees

BEGRIPSTRATEGIE: VOORSPEL

1 Laat leerders op die mat sit sodat hulle die Grootboek kan sien.
2 Maak die Grootboek oop by die storie: <u>Die verhaal van twee susters</u>
3 Gaan deur die prentjies van elke bladsy en vra leerders wat hulle dink gaan gebeur.
4 Help leerders om die prentjies met mekaar te verbind, sodat hulle 'n goeie idee het waaroor die storie gaan.
5 Stel nuwe woorde bekend by die relevante dele van die storie.
6 Lees die storie een maal deur, sonder om te stop.

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Ons het almal verskillende talente wat ons help om saam te werk. Skryf oor een van jou talente asook jou broer or suster of maat se talent.

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby. Dit sal deel vorm van 'n klasboek vir die leeshoekie.

SKRYFRAAMWERK: My talent is...

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag oor iets gaan skryf waarmee hulle baie goed is – hulle talent!
2 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
3 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek is 'n talentvolle skrywer. Ek dink dat ek uitsonderlik goed is met skryf.
4 **Demonstreer** deur 'n prent van jouself wat skryf te teken.
5 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: My talent is om te skryf.
6 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat die leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou 'n dinkskrum met die leerders oor verskillende talente.
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv.: sport, skryf, lees, sterk, hulpvaardig, ens.
3 Vra aan leerders: Waarmee is jy uitsonderlik goed?
4 Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle** skryf.
5 Vra 2–3 leerders om jou te vertel van hulle spesiale talent is.
6 Hulle moet sê: My talent is ...
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1 Deel leerders se boeke uit.
2 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies.**
3 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4 Help leerders om 'n sin te skryf.
5 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om te **draai en** met 'n maat **te praa**t oor hul tekeninge.
3 **Verduidelik dat ons Woensdag meer inligting by ons skrywerk gaan voeg**.

Hang leerders se skryfwerk op ***leerder*** *ooghoogte in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

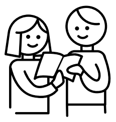

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ____________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 4** het.
2 Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderingee wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Dinsdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL NUWE KLANK BEKEND

1 Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/ei/**
2 Sê die klank en gee instruksies aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3 Bespreek die klank **/ei/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4 Vra aan die leerders: Kan jy dink aan ’n woord waarin **/ei/** voorkom?
5 Hou ’n dinkskrum met die leerders, bv.: **aarbei, brein, klein**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1 Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **brei, klei, seil, reis, sein**
2 Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3 Vra leerders om die woorde na jou te herhaal.
4 Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1 **Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: ei**
2 **Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.**
3 **Vra dan aan leerders om met ’n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.**
4 **Vra daarna aan die leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.**
5 **Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.**
6 **Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.**
7 **Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin <u>onderstreep</u>.**

WEEK 4

ei ei ei ei

brei brei

klei klei

seil seil

reis reis

sein sein

Jy kan nie brei met klei nie.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Gedeelde Lees: 15 Minute

Aanvangslees

BEGRIPSTRATEGIE: EK WONDER / MAAK AFLEIDINGS

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
<u>Die verhaal van twee susters</u> *Hierdie is 'n storie aangepas van die Panchatantra verhale. Dit pas aan by die tema, werk saam.*	**--**
Eendag lank gelede, in 'n ver land genaamd Indië, het daar twee susters gewoon. Gewoonlik was Kamala en Jameela beste vriende, maar een dag het hulle in 'n ongewone argument betrokke geraak. "Om sterk te wees is definitief beter as om vinnig te wees!" sê Kamala beslis. "Ek sal altyd eerder vinnig en rats as groot en sterk wil wees!" redeneer Jameela. Heen en weer argumenteer hulle, hulle word al hoe kwater en kwater vir mekaar.	Ek **wonder** hoe hulle die argument gaan oplos?
Gelukkig vir Kamala en Jameela, woon die wyse vrou Ghosha in hulle dorpie. Elke keer as die mense in Ghosha se dorpie 'n probleem gehad het wat hulle nie kao oplos nie, het hulle na haar gegaan. Hulle het baie respek vir haar gehad, want sy het altyd aan 'n plan gedink hoe om 'n argument op te los. Kamala en Jameela loop na Ghosha se huis, hulle argumenteer terwyl hulle loop. "Sterk is beter!" sê Kamala beslis. "Vinnig is definitief beter!" redeneer Jameela.	Ek **wonder** of Ghosha die susters sal kan help om hulle argument op te los?
Sy het buite haar huis gewag toe hulle uiteindelik by haar huis kom. Ghosha hoor hoe Kamala en Jameela argumenteer. Die twee meisies buig om haar voete uit respek te raak. "Wat is die probleem?" vra Ghosha. "Ghoshaji, is dit beter om vinnig te wees of is dit beter om sterk te wees?" vra Kamala. "Gaan sit in julle huis en wag vir my. Moenie verder hieroor praat nie," antwoord Ghosha.	--
Ghosha sit in haar tuin en dink diep oor wat om te doen.	Ek **wonder** of dit beter is om vinnig of sterk te wees? Ek **wonder** hoe Ghosha hierdie baie moeilike vraag gaan antwoord!
Uiteindelik, het Ghosha 'n idee. Sy gee 'n klein, veelseggende glimlag soos wat sy na Kameela en Jameela se huis loop.	--

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
"Ek het besluit om julle vraag te beantwoord, met die voorwaarde dat julle saam aan 'n uitdaging gaan deelneem," verduidelik Ghosha. "Oorkant die rivier, diep in die woud is 'n klein boompie met die heerlikste kokosneute. Julle moet vir my vrugte van daardie boom af bring. Dan, sal ek julle vraag beantwoord.	Ek **wonder** hoekom sy wil hê Kamala en Jameela moet vir haar kokosneute bring voor sy hulle vraag beantwoord?
So, Kamala en Jameela begin hulle reis. Toe hulle die rivierbank bereik, begin Jameela die water inloop. Sy besef vinnig dat die rivier te diep en die strome te sterk is vir haar om die rivier oor te steek. Kamala kyk hoe haar suster sukkel. "Klim op my skouers," bied sy aan. Toe steek hulle saam die rivier oor.	Ek maak die **afleiding** om die rivier oor te steek, is dit beter om sterk te wees soos Kamala. Ek **wonder** of Ghosha gaan sê dit is beter om sterk te wees?
Toe hulle die boom bereik, probeer Kamala die boom skud. Sy ruk en pluk, maar die boom was yslik groot en niks gebeur nie. So Jameela klim vinnig die boom uit, pluk die kokosneute, en gooi hulle grond toe. Kamala en Jameela maak die kokosneute bymekaar en begin hulle reis terug huis toe.	Ek maak die **afleiding** dat wanneer jy 'n hoë boom klim, is dit beter om rats soos Jameela te wees. Ek **wonder** of Ghosha gaan sê dit is beter om vinnig te wees?
Toe die susters by Ghosha kom, bied hulle vir haar die kokosneute aan. "Van die twee van julle, wie bring vir my die vrugte?" vra Ghosha. Kamala en Jameela kyk na mekaar. "Ekke!" sê Jameela, "ek het die boom geklim om die vrugte te pluk!" "Ekke!" sê Kamala, "ek het Jameela oor die rivier gedra. Die vrugte sou nie hier wees sonder my nie!"	Wie dink jy was die meeste verantwoordelik om die taak te voltooi? Ek is nie seker nie!
Kamala en Jameela kyk na mekaar. Hulle begin giggel. "Nou sien julle – een is nie beter as die ander nie! Nie een van julle sou die taak alleen kon uitvoer nie. As 'n span, het julle die onmoontlike reggekry! Alles omdat julle julle individuele talente op die regte tyd gebruik het." Ghosha glimlag haar klein, veelseggende glimlag, soos die susters hand aan hand wegstap.	O! Ek maak die **afleiding** dat Ghosha baie slim is. Sy gee vir hulle 'n taak sodat hulle kan sien dat beide hulle vaardighede ewe belangrik is!

Opvolg vrae	Moontlike antwoorde
Wat is Kamala se vaardigheid?	Kamala is die sterker suster.
Wat is Jameela se vaardigheid?	Jameela is die vinniger en ratser suster.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom het Kamala en Jameela na Ghosha se huis gegaan?	• Omdat hulle nie kon besluit of dit beter is om sterk of vinnig te wees nie. • Omdat hulle hulp nodig gehad het om ’n argument op te los. • Omdat Ghosha baie wys is en kan help om ’n probleem op te los.

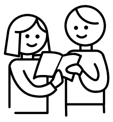

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 4** het.
2 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Woensdag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)

2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.

- ratse
- huidige
- stryd

Rympie of Liedjie	Aksies
Om saam te werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Maak harde werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Lekker werk!	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
En van lekker werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Kom lekker lag	*Maak of jy lag terwyl jy die "swaar ding" aangee*
So kom ons werk 'n slag!	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*

KREATIEWE STORIE VERTEL (WEEK 2 VAN DIE TEMA)

1 Verdeel leerders in hul klein groepe

2 Gee aan elk 'n kopie van die kreatiewe storievertel prentjies.

3 Sê aan die leerders om te dink aan 'n storie wat by die prentjies pas.

4 Gee aan die leerders 'n minuut of twee om aan idees te dink.

5 Nou moet elke leerder in die groep 'n beurt neem om hul weergawe van die storie te deel.

6 Herinner leerders daaraan dat hul storie kreatief moet wees, maar ook by die prentjies moet pas!

7 Herinner leerders om mooi na mekaar se stories te luister.

8 Bedank die leerders dat hulle hul stories gedeel het.

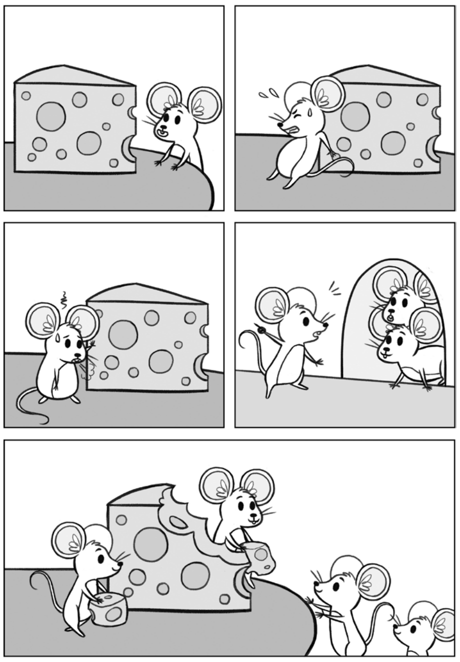

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL KLANK BEKEND

1. Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/aai/**
2. Sê die klank en gee instruksie aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3. Bespreek die klank **/aai/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4. Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord waarin **/aai/** voorkom?
5. Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv.**: braai, slaai, verraai**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1. Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **baai, haai, raai, laai, saai**
2. Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3. Vra leerders om die woorde na jou te herhaal.
4. Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1. Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: **aai**
2. Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.
3. Vra dan aan leerders om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.
4. Vra daarna aan die leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.
5. Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.
6. Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.
7. Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin <u>onderstreep</u>.

aai aai aai aai

baai baai

haai haai

raai raai

laai laai

saai saai

Die haai is in die baai.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Ons het almal verskillende talente wat ons help om saam te werk. Skryf oor een van jou talente asook jou broer or suster of maat se talent.

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby.

SKRYFRAAMWERK:

My talent is...

Ons het almal verskillende talente. My maat / broer / suster / se talent is...

DEMONSTRASIE

1. Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag 'n sin by Maandag se skryfwerk gaan voeg.
2. Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag oor hulle maat of broer of suster se talent gaan skryf.
3. Lees die skryfraamwerk hardop vir die leerders.
4. **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
5. Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: My suster is 'n baie goeie naeloper. Sy hardloop elke**?** en hardloop ook resies.
6. **Demonstreer** deur 'n prent van jou suster wat hardloop te teken.
7. Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Ons het almal verskillende talente. My maat suster se talent is om te hardloop.
8. Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1. Hou 'n dinkskrum met die leerders oor verskillende talente
2. Skryf die woorde op die swartbord, bv.: hardloop, organiseering, tuinwerk, swem, verf, teken ens
3. Vra aan leerders: Waarmee is jou maat of broer of suster uitsonderlik goed?
4. Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle skryf.**
5. Vra 2–3 leerders om jou te vertel van hulle maat of broer of suster se talent.
6. Hulle moet sê: My maat / suster / broer / se talent is...
7. Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1 Deel leerders se boeke uit.
2 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies**.
3 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4 Help leerders om 'n sin te skryf.
5 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om te **draai en** met 'n maat **te praat** oor hul tekeninge.

*Hang leerders se skryfwerk op leerder **ooghoogte** in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

My talent is om te sing

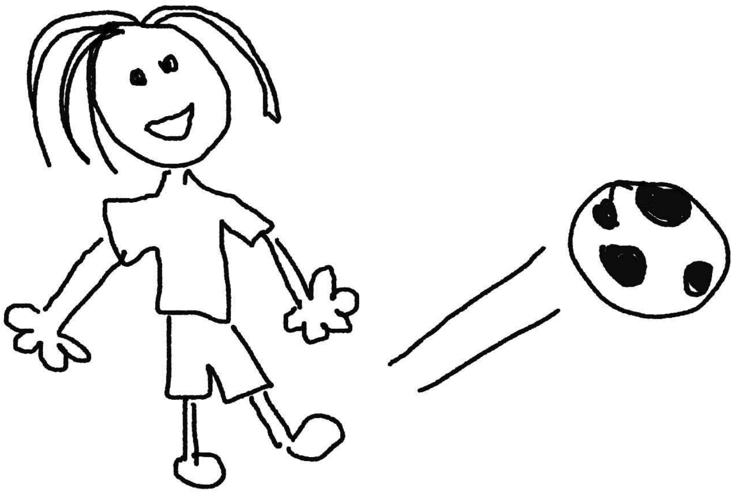

Ons het almal verskillende talente. My suster se talent is om sokker te speel.

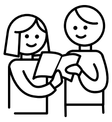

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 4** het.
2 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Donderdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: Segmentasie En Vermenging

15 minute

EK DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **brei**
3 Verdeel die woord in individuele klanke: **/b/**-**/r/**-**/ei/**
4 Sê die beginklank van die woord: **/b/**
5 Sê die middelklank van die woord: **/r/**
6 Sê die eindklank van die woord: **/ei/**
7 Skryf die woord op die swartbord: **brei**
8 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **/b/**-**/r/**-**/ei/** = **brei**
9 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **baai**

ONS DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **sein**
3 Vra die leerders: Wat is die eerste klank in die woord? **/s/**
4 Vra die leerders: Wat is die middelklank in die woord? **/ei/**
5 Vra die leerders: Wat is die laaste klank in die woord? **/n/**
6 Vra die leerders om die woord in individuele klanke te verdeel: **/s/**-**/ei/**-**/n/**
7 Skryf die woord: **sein**
8 Gee opdrag aan die leerders om die klanke in die woord saam met jou te verdeel: **/s/**-**/ei/**-**/n/** = **sein**
9 Herhaal dit met 'n woord van die Woensdagles: **laai**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

WEEK 4

Gedeelde Lees: 15 minute

Herhaalde Lees

LEESSTRATEGIE: MAAK AFLEIDINGS

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
<u>Die verhaal van twee susters</u> *Hierdie is 'n storie aangepas van die Panchatantra verhale. Dit pas aan by die tema, werk saam.*	*Hierdie storie is 'n **verhaal**. 'n Verhaal is 'n spesiale storie wat bedoel is om jou 'n les te leer. Ons tema hierdie week is Werk Saam. Ek maak die **afleiding** dat hierdie verhaal my iets belangrik gaan leer oor saamwerk.*
Eendag lank gelede, in 'n ver land genaamd Indië, het daar twee susters gewoon. Gewoonlik was Kamala en Jameela beste vriende, maar een dag het hulle in 'n ongewone argument betrokke geraak. "Om sterk te wees is definitief beter as om vinnig te wees!" sê Kamala beslis. "Ek sal altyd eerder vinnig en rats as groot en sterk wil wees!" redeneer Jameela. Heen en weer argumenteer hulle, hulle word al hoe kwater en kwater vir mekaar.	--
Gelukkig vir Kamala en Jameela, woon die wyse vrou Ghosha in hulle dorpie. Elke keer as die mense in Ghosha se dorpie 'n probleem gehad het wat hulle nie kao oplos nie, het hulle na haar gegaan. Hulle het baie respek vir haar gehad, want sy het altyd aan 'n plan gedink hoe om 'n argument op te los. Kamala en Jameela loop na Ghosha se huis, hulle argumenteer terwyl hulle loop. "Sterk is beter!" sê Kamala beslis. "Vinnig is definitief beter!" redeneer Jameela.	Ek maak die **afleiding** dat Ghosha wys moet wees, want sy kan enige probleem oplos!
Sy het buite haar huis gewag toe hulle uiteindelik by haar huis kom. Ghosha hoor hoe Kamala en Jameela argumenteer. Die twee meisies buig om haar voete uit respek te raak. "Wat is die probleem?" vra Ghosha. "Ghoshaji, is dit beter om vinnig te wees of is dit beter om sterk te wees?" vra Kamala. "Gaan sit in julle huis en wag vir my. Moenie verder hieroor praat nie," antwoord Ghosha.	--
Ghosha sit in haar tuin en dink diep oor wat om te doen.	Ek maak die **afleiding** dat Ghosha so wys is, omdat sy diep oor dinge dink!

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Uiteindelik, het Ghosha ’n idee. Sy gee ’n klein, veelseggende glimlag soos wat sy na Kameela en Jameela se huis loop.	--
“Ek het besluit om julle vraag te beantwoord, met die voorwaarde dat julle saam aan ’n uitdaging gaan deelneem,” verduidelik Ghosha. “Oorkant die rivier, diep in die woud is ’n klein boompie met die heerlikste kokosneute. Julle moet vir my vrugte van daardie boom af bring. Dan, sal ek julle vraag beantwoord.	Ek maak die **afleiding** dat Ghosha hierdie taak gekies het, want sy wil hê die susters moet saamwerk. Sy moet weet dat hierdie taak beide hulle vaardighede nodig gaan hê.
So, Kamala en Jameela begin hulle reis. Toe hulle die rivierbank bereik, begin Jameela die water inloop. Sy besef vinnig dat die rivier te diep en die strome te sterk is vir haar om die rivier oor te steek. Kamala kyk hoe haar suster sukkel. “Klim op my skouers,” bied sy aan. Toe steek hulle saam die rivier oor.	Ghosha is baie wys. Ek dink sy het geweet dit gaan Kamala se krag neem om die rivier oor te steek.
Toe hulle die boom bereik, probeer Kamala die boom skud. Sy ruk en pluk, maar die boom was yslik groot en niks gebeur nie. So Jameela klim vinnig die boom uit, pluk die kokosneute, en gooi hulle grond toe. Kamala en Jameela maak die kokosneute bymekaar en begin hulle reis terug huis toe.	Ghosha is baie wys. Ek dink sy het geweet dit gaan Jameela se ratsheid neem om die boom te klim.
Toe die susters by Ghosha kom, bied hulle vir haar die kokosneute aan. “Van die twee van julle, wie bring vir my die vrugte?” vra Ghosha. Kamala en Jameela kyk na mekaar. “Ekke!” sê Jameela, “ek het die boom geklim om die vrugte te pluk!” “Ekke!” sê Kamala, “ek het Jameela oor die rivier gedra. Die vrugte sou nie hier wees sonder my nie!”	Ek dink dat Ghosha die susters ’n taak gegee het waar hulle moes saamwerk. Sy wou hê hulle moes sien dat beide van hulle se vaardighede nodig was om die kokosneute te kry!
Kamala en Jameela kyk na mekaar. Hulle begin giggel. “Nou sien julle – een is nie beter as die ander nie! Nie een van julle sou die taak alleen kon uitvoer nie. As ’n span, het julle die onmoontlike reggekry! Alles omdat julle julle individuele talente op die regte tyd gebruik het.”	Ek maak die **afleiding** dat Ghosha se taak die suster gehelp het om te sien dat dit nie beter is om sterk of vinnig te wees nie – beide vaardighede is nodig op verskillende tye.
Ghosha glimlag haar klein, veelseggende glimlag, soos die susters hand aan hand wegstap.	

Opvolg vrae	Moontlike antwoorde
Hoe het Kamala gehelp om die kokosneute te kry?	Sy het Jameela oor die rivier gedra. Hulle sou nie by die kokosneutboom kon kom sonder Kamala nie.
Hoe het Jameela gehelp om die kokosneute te kry?	Sy het die boom geklim en die kokosneute grond toe gegooi. Hulle sou nie die kokosneute sonder Jameela kon kry nie.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom het Ghosha vir Kamala en Jameela gevra om die kokosneute te gaan pluk?	• Omdat sy geweet het die susters het Kamala se krag nodig om die rivier oor te steek. • Omdat sy geweet het die susters het Jameela nodig om vinnig die hoë boom uit te klim om die kokosneute te kry. • Omdat sy geweet het die taak het beide se vaardighede nodig. • Omdat sy wou hê die susters moet sien dat dit nie beter is om sterk of vinnig te wees nie – beide se vaardighede is op verskillende tye nodig. • Omdat sy die susters 'n taak wou gee wat hulle saam sou laat werk.

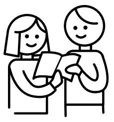

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 4** het.
2. Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit.**
6. Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Vrydag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - individueel
   - span
   - talent

Rympie of Liedjie	Aksies
Om saam te werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Maak harde werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Lekker werk!	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
En van lekker werk,	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*
Kom lekker lag	*Maak of jy lag terwyl jy die "swaar ding" aangee*
So kom ons werk 'n slag !	*Maak asof jy swaar goed vir mekaar aangee*

BESPREKING VAN GEDEELDE LEES TEKS

1 Skryf die besprekingsraamwerk op die swartbord:
In die storie…
Ek kan aflei dat Ghosha wys is want…
Ek sien spanwerk in die storie wanneer...
2 Lees die besprekingsraamwerk aan die leerders.
3 Verdeel leerders in hul **klein groepe.**
4 Sê aan die leerders dat elkeen 'n beurt moet neem om elke besprekingsvraag te antwoord.
5 Roep die klas tot aandag.
6 Vra aan verskillende leerders, of 'n spesifieke groep om hul antwoorde te deel.
7 Korrigeer die antwoorde indien hul verkeerd is.
8 Bedank die leerders vir hul bydrae.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Woordsoek

Teken die tabel op die bord en sluit klanke in wat voorheen aangeleer is, sowel as die klanke wat Dinsdag en Woensdag aangeleer is.

ei	**aai**	**b**
r	**l**	**k**
a	**n**	**u**
s	**o**	**h**

DEMONSTRASIE

1. Herinner leerders aan die klanke van die week: **/ei/** en **/aai/**
2. Hersien al die klanke en samevoegings op die swartbord.
3. Gee leerders 3 minute om soveel as moontlik woorde, te maak deur die klanke en vermengings hierbo te gebruik.
4. Wys aan leerders hoe om 'n woord te maak deur die teikenklank te gebruik: **/b/-/aai/** = **baai**
5. Herinner leerders dat hulle woorde kan maak deur enige klank te gebruik – hulle hoef nie net **/ei/ of /aai/** te gebruik nie.
6. Wys leerders hoe om 'n ander woord te maak, bv: **/s/-/u/-/s/** = **sus**

LEERDERS DOEN...

1. Vra aan leerders om hulle oefenboeke oop te maak en die opskrif te skryf: **ei, aai**
2. Gee opdrag aan die leerders om te begin skryf.
3. Gee leerders 3 minute om soveel woorde as wat hulle kan, te vind en te bou.
4. Laat leerders toe om hulle eie werk te korrigeer.
5. Wys leerders hoe om hierdie woorde te bou (en ander): **brei, klei, seil, reis, sein, baai, haai, raai, laai, saai, sus, kus, son, koor, huur**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

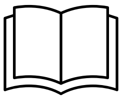

Gedeelde Lees: 15 minute

Na-Lees

BEGRIPSTRATEGIE: OPSOMMINGS / MAAL AFLEIDINGS

MONDELINGE OORVERTEL VAN DIE STORIE

1. Verduidelik aan die leerders dat hulle oor iets waarvan hulle in die storie: Die verhaal van twee susters gehou het gesels.
2. Hulle sal ook praat oor ’n **afleiding** wat hulle oor Ghosha kan maak.
3. D**emonstreer** hoe om in 1 tot 2 sinne te vertel **van iets waarvan hulle** hou en ’n **afleiding** maak, soos: **Ek het daarvan gehou toe** Kamala en Jameela geargumenteer het en besluit het om na Ghosha toe te gaan want sy is wys. **Ek maak die afleiding** dat Ghosha baie goed daarmee is om mense te help.
4. Hou die Grootboek op en wys na die prente in die boek. Vra die leerders om te dink wat in die storie gebeur het.
5. Gee leerders die instruksie om te dink waarvan hulle in die storie **gehou het** en ’n **afleiding** te maak oor die karakters in die storie: Die verhaal van twee susters!
6. Vra 2 – 3 leerders om hulle idees met die klas te deel. **Help** hulle om volledige sinne te gee.
7. Verduidelik en korrigeer algemene foute wat die leerders maak in hulle sinne.
8. Gee die leerders die opdrag om te **draai en te praat** met ’n maat en **<u>in hulle eie woorde te vertel</u> <u>wat in die storie gebeur het.</u>**

(Die leerders moet hulle eie idees gee en nie ’n herhaling van wat die onderwyser gesê het nie.)

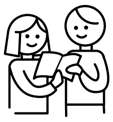

Groep Begeleide Lees 30 minute

GROEPE: ____________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 4.**
2. Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Einde van die week – Taal onderrig hersiening 15 minute

1 Laat leerders op die mat sit aan die einde van die dag.
2 Voer die weeklikse taal oorsig sessie uit. Jy kan kies om Huistaal en Eerste Addisionele Taal in hierdie verslag te kombineer.
3 Onthou om die leerders toe te laat om te 'Draai en Praat' en hul antwoorde met maats te bespreek. Kies dan 'n paar leerders om hul antwoorde met die klas te deel.
4 Gebruik die volgende leidende vrae om die taal gedeelte van jul bespreking te lei:
   a **Wat was ons taal tema vir die week?**
   b **Watter stories het ons saam gelees?**
   c **Wat was jou gunsteling nuwe woorde vir die week?**
   d **Wat het jy geleer van die stories wat ons gelees het?**
   e **Waaroor het ons geskryf die week?**
   f **Hoe het jou eie skryfwerk verbeter die week?**
   g **Hoe het jou eie leeswerk verbeter die week?**
   h **Waaroor is jy die trotste die week?**
5 Ten einde, sê aan die leerders om aan twee dinge te dink wat hulle aan hul families gaan vertel oor wat hulle geleer het of hoe hulle verbeter het by die skool die week.

Let wel: Hierdie proses van self evaluasie en refleksie is 'n krities belangrike deel van leer. Moet asseblief nie die weeklikse aktiwiteit oorslaan nie.

Graad 1

TERMYN 3

Week

5

TEMA:

Klere

Voorbereiding Van Klaskamer:

1. Aan die begin van die week, maak seker dat jou klaskamer netjies en skoon is.
2. Opdateer jou vertoonbord, deur items wat nie meer relevant is nie te verwyder, en bêre dit netjies en versigtig
3. Volgende, berei die flitskaart woorde en tema woorde en illustrasie voor wat jy gaan gebruik.
4. Vind en berei items voor vir jou temamuur en tafel wat jou leerders interessant sal vind, byvoorbeeld: bring ’n paar kledingstukke klas toe.
5. Doen navorsing op die internet om voor te berei vir die tema. Byvoorbeeld: Doen navorsing oor die geskiedenis van klere.
6. Maak seker dal alle leerders se Boeke / DBO Werkboeke gemerk is en netjies gebêre is waar hulle hoort.
7. Maak seker dat al jou grootboeke, graad leesboeke en klas biblioteek boeke in goeie toestand is.
8. Pas jou groepbegeleide lees groepe aan indien nodig.
9. Beplan jou formele en informele assesseringsaktiwiteite vir die week.

Uitbreidingsaktiwiteite

Hierdie aktiwiteite kan gebruik word as onafhanklike werk vir leerders wat hul werk vroeg klaarkry OF terwyl jy leerders assesseer.

Aktiwiteit 1: DBO Werkboek 1: Bladsy 21 & 22, Ons lees

Aktiwiteit 2: DBO Werkboek 1: Bladsy 23 & 24, Ons skryf

Aktiwiteit 3: DBO Werkboek 1: Bladsy 25, Pret

Aktiwiteit 4: Teken ’n prent van jou gunsteling kledingstuk.

Maandag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

STEL DIE TEMA BEKEND: ASSESSEER VORIGE KENNIS

1. Wys aan leerders die voorblad van die Grootboek storie: Bohlale se nuwe T-hemp
2. Vertel aan leerders dat ons 'n nuwe tema begin: Klere
3. Teken 'n sirkel met die naam van die **tema** in die middel van die swartbord.
4. Vra aan leerders: *Wat weet julle reeds van die tema?*
5. Skryf die leerders se idees neer rondom die breinkaart. Groepeer soortgelyke idees bymekaar.
6. Indien leerders sukkel om te antwoord, vra die volgende leidende vrae:
   a. Wat is kledingstukke?
   b. Watter byvoeglike naamwoorde kan ons gebruik om klere te beskryf?
   c. Watter soort kledingstukke dra ons elke dag?
   d. Watter soort kledingstukke dra ons na spesiale geleenthede?

TEMA WOORDESKAT

1. Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2. Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - spieël
   - spieëlbeeld
   - gewone

Rympie of Liedjie	Aksies
Ek dra 'n hoed	*Wys na hoed op jou kop*
My maatjie dra 'n broek	*Wys na jou broek*
En saam soek en soek ons	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Na 'n sakdoek	*Maak of jy jou neus uitsnuit*

WEEK 5

Handskrif

15 minute

1. Vra die leerders om hulle skrifte oop te maak.
2. Sê die volgende woorde sodat die leerders dit kan neerskryf
   a. **brei**
   b. **klei**
   c. **seil**
   d. **reis**

- **e** **sein**
- **f** **baai**
- **g** **haai**
- **h** **raai**
- **i** **laai**
- **j** **saai**

3. Vra leerders om 'n gekleurde potleed te neem en hulle eie werk te merk.
4. Skryf die klanke en woorde op die swartbord.
5. Neem die leerders se boeke in aan die einde van die dag en maak notas van wie addisionele hulp nodig het.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Voorlees

BEGRIPSTRATEGIE: VOORSPEL

1. Laat leerders op die mat sit sodat hulle die Grootboek kan sien.
2. Maak die Grootboek oop by die storie: Bohlale se nuwe T-hemp.
3. Gaan deur die prentjies van elke bladsy en vra leerders wat hulle dink gaan gebeur.
4. Help leerders om die prentjies met mekaar te verbind, sodat hulle 'n goeie idee het waaroor die storie gaan.
5. Stel nuwe woorde bekend by die relevante dele van die storie.
6. Lees die storie een maal deur, sonder om te stop.

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor 'n keer toe jy 'n nuwe kledingstuk gekry het.

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby.

SKRYFRAAMWERK: Ek het...

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag oor ’n keer toe hulle ’n nuwe kledingstuk ontvang het gaan skryf.
2 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
3 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek het eenkeer ’n trui gekry. Dit was nie ’n nuwe trui van ’n winkel nie. Dit het eers aan my suster behoort, maar dit was vir my nuut. Dit was my gunsteling trui ooit!
4 **Demonstreer** deur ’n prent van jouself in jou nuwe trui te teken.
5 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek ’n lyn vir elke woord,** bv.: Ek het ’n trui gekry wat eers aan my suster behoort het.
6 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs ’n voorbeeld was en dat die leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou ’n dinkskrum met die leerders oor kledingstukke
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv.: T-hemp, sokkies, skoolskoene, baadjie, ens
3 Vra aan leerders: Watter nuwe kledingstuk het jy gekry?
4 Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle** skryf.
5 Vra 2–3 leerders om jou te vertel van ’n nuwe kledinstuk wat hulle gekry het.
6 Hulle moet sê: Ek het...
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1 Deel leerders se boeke uit.
2 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies.**
3 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4 Help leerders om ’n sin te skryf.
5 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om te **draai en** met ’n maat **te praat** oor hul tekeninge.
3 **Verduidelik dat ons Woensdag meer inligting by ons skrywerk gaan voeg**.

*Hang leerders se skryfwerk op **leerder** ooghoogte in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

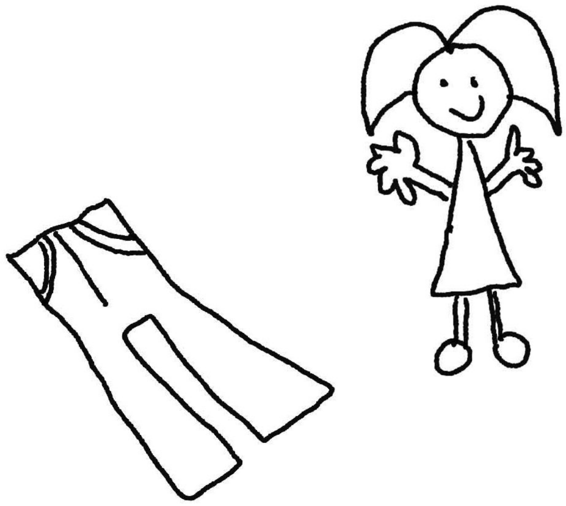

Ek het 'n nuwe broek gekry!

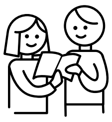

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 5** het.
2. Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderingee wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Dinsdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL NUWE KLANK BEKEND

1. Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/ooi/**
2. Sê die klank en gee instruksies aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3. Bespreek die klank **/ooi/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4. Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord waarin **/ooi/ voorkom?**
5. Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv.: **mooi, gooi, rooi**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1. Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **rooi, mooi, nooi, fooi, gooi**
2. Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3. Vra leerders om die woorde aan jou te herhaal.
4. Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1. **Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: ooi**
2. **Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.**
3. **Vra leerders om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.**
4. Vra **daarna aan die leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.**
5. **Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.**
6. **Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.**

7 Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin onderstreep.

ooi ooi ooi ooi

rooi rooi

mooi mooi

nooi nooi

fooi fooi

gooi gooi

Sy het n mooi rooi rok aan.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 Minute

Aanvangslees

BEGRIPSTRATEGIE: MAAK AFLEIDINGS

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Bohlale se nuwe t-hemp Dit is Saterdag. Bohlale gaan saam met haar ouma winkels toe. "Kom ons gaan!" roep Ouma. Bohlale hardloop na die kombuis toe. Bohlale en haar ouma loop verby die varke wat vreet. Hulle loop verby dogtertjies wat touspring. Hulle loop verby 'n vrou wat haar wasgoed ophang.	Ek kan **aflei** dat Bohlale en haar ouma ver moet loop!
Uiteindelik kom hul by die hoofpad aan. Die taxi is amper daar!	-
Bohlale kyk die hele pad by die venster uit. Sy sien 'n ou, stukkende motor. Sy sien 'n paar skape. Dan sien sy baie kleurvolle advertensieborde. Hulle is in die dorp! Die taxi stop. "Kom ons gaan!" sê ouma.	O! Ek kan **aflei** dat Bohlale en haar ouma ver buite die dorp woon. Ek kan **aflei** dat hulle nie gereeld dorp toe gaan nie!
Eerste gaan hulle bank toe. Toe gaan hulle poskantoor toe. Uiteindelik gaan hulle na die klerewinkel. "Ek sal vir jou iets nuuts koop. Gaan kies iets, Bohlale" sê Ouma.	Kyk mooi na die prentjie! Ek kan **aflei** dat Bohlale verveeld is by die bank. Sy lyk ook verveeld by die poskantoor, maar sy lyk baie opgewonde toe sy by die klerewinkel kom!
"Ek hou van hierdie een," sê Bohlale, sy wys na 'n groen t-hemp met 'n prentjie van 'n dinosaurus op die voorkant. "Dit is vir seuns," sê Ouma. "Ek is mal oor dinosaurusse," sê Bohlale. "Jy kyk na die seunsklere!" sê Ouma. "O! Ek is mal oor hierdie een!" sê Bohlale, terwyl sy kyk na 'n t-hemp met 'n prent van 'n bakkie op die voorkant. Ouma skud net haar kop. "Hoekom nie?" vra Bohlale. Ouma loop weg.	-
"Wat van hierdie een?" vra Ouma. "Ouma, ek hou nie van pienk nie," sê Bohlale. "Alle meisies hou van pienk!" sê Ouma. "Wel, ek is 'n meisie en ek hou nie daarvan nie," dink Bohlale. "Nou maar goed. Ons sal vir jou 'n gewone wit t-hemp kry," sê Ouma.	Bohlale en haar ouma hou van verskillende t-hemde! Ek kan **aflei** dat Bohlale nie gelukkig is met die t-hemp wat ouma kies om te koop nie!

WEEK 5

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Toe Bohlale by die huis kom sit sy die inkopiesak op die kombuistafel neer en gaan na haar kamer. Sy sit op haar bed en dink aan al die t-hemde by die klerewinkel. Bohlale se ma kom haar kamer binne. Sy hou die nuwe wit t-hemp vas. “Is dit wat jy gekies het?” vra sy. Bohlale vertel haar ma wat by die klerewinkel gebeur het.	Bohlale los haar sak op die tafel. Ek kan **aflei** dat Bohlale nie gelukkig is oor die t-hemp wat sy by die winkel gekry het nie!
“Ek het ’n idee,” sê haar ma en gaan uit die kamer uit. Sy kom terug met koki penne. “Jy kan hierdie gebruik om jou eie prentjie op jou nuwe t-hemp te teken!’ sê sy. Bohlale dink aan al die t-hemde waarvan sy by die winkel gehou het en begin teken.	Ek kan **aflei** dat Bohlale ’n t-hemp gaan teken soos die wat sy in die winkel gesien het!
Later roep Bohlale se pa haar om te kom eet. Bohlale trek haar nuwe t-hemp aan. Sy kyk in die spieël. Bohlale hou van wat sy sien! Sy hardloop kombuis toe.	Kyk na Bohlale se groot glimlag! Ek kan **aflei** dat sy nou van haar nuwe t-hemp hou!
Toe Palesa Bohlale se nuwe t-hemp sien, wys sy na die prentjie. “Ek wil ’n t-hemp net soos Bohlale hê!” sê sy. Bohlale kyk na haar ma en hul albei glimlag.	Ek onthou dat Ouma gesê het motors en dinosaurusse is net vir seuns. Maar kyk! Palesa hou ook van dit. Ek kan **aflei** dat nie alle meisies van dieselfde goed hou nie!

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Watter tipe t-hemp wil Bohlale hê?	Sy wil ’n dinosaurus-hemp of ’n motor-hemp hê.
Watter hemp het haar ouma vir haar gekoop?	Ouma het vir haar ’n gewone wit t-hemp gekoop.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Wat laat jou aflei dat Bohlale ontsteld is oor haar nuwe t-hemp?	• Sy lyk hartseer by die winkel. • Sy los haar sak op die kombuistafel. • Sy sit op die bed en lyk ontsteld. • Sy vertel haar ma alles wat gebeur het. • Sy teken op haar nuwe t-hemp om dit te laat mooi lyk, want sy hou nie van die hemp wat ouma gekies het nie.

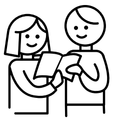

Groep Begeleide Lees 30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 5** het.
2 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Woensdag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)

2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.

- mening
- stem saam
- verskil
- kies

Rympie of Liedjie	Aksies
Ek dra 'n hoed	*Wys na hoed op jou kop*
My maatjie dra 'n broek	*Wys na jou broek*
En saam soek en soek ons	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Na 'n sakdoek	*Maak of jy jou neus uitsnuit*

KREATIEWE STORIE VERTEL (WEEK 1 VAN DIE TEMA)

1 Verdeel leerders in hul klein groepe

2 Gee aan elk 'n kopie van die kreatiewe storievertel prentjies.

3 Sê aan die leerders om te dink aan 'n storie wat by die prentjies pas.

4 Gee aan die leerders 'n minuut of twee om aan idees te dink.

5 Nou moet elke leerder in die groep 'n beurt neem om hul weergawe van die storie te deel.

6 Herinner leerders daaraan dat hul storie kreatief moet wees, maar ook by die prentjies moet pas!

7 Herinner leerders om mooi na mekaar se stories te luister.

8 Bedank die leerders dat hulle hul stories gedeel het.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL KLANK BEKEND

1. Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/oei/**
2. Sê die klank en gee instruksie aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3. Bespreek die klank **/oei/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4. Vra aan die leerders: Kan jy dink aan ’n woord waarin **/oei/** voorkom?
5. Hou ’n dinkskrum met die leerders, bv.**: bloei, groei, vloei**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1. Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **boei, koei, loei, roei**
2. Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3. Vra leerders om die woorde aan jou te herhaal.
4. Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1. Leer leerders hoe om **klein letter**(s) korrek te vorm: **oei**
2. Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.
3. Vra dan aan leerders om met ’n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.
4. Vra daarna aan die leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.
5. Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.
6. Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.
7. Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin onderstreep.

WEEK 5

oei oei oei oei

boei boei

koei koei

loei loei

roei roei

Die koei loei hard.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Skryfwerk:

30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor 'n keer toe jy 'n nuwe kledingstuk gekry het.

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby.

SKRYFRAAMWERK:

Ek het ....

Ek het...gevoel want...

DEMONSTRASIE

1. Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag ’n sin by Maandag se skryfwerk gaan voeg.
2. Verduidelik aan die leerders dat hulle gaan skryf oor hoe hulle gevoel het toe hulle ’n nuwe kledingstuk gekry het.
3. Lees die skryfraamwerk hardop vir die leerders.
4. **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
5. Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek het gelukkig gevoel want ek het altyd van die trui gehou en nou is dit myne!
6. **Demonstreer** deur goed by jou prent by te voeg, soos: Jou suster, jou gesigsuitdrukking, die kleur van die trui.
7. Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek ’n lyn vir elke woord**, bv.: Ek het gelukkig gevoel want ek het van die trui gehou!
8. Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs ’n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1. Hou ’n dinkskrum met die leerders oor gevoelswoorde
2. Skryf die woorde op die swartbord, bv.: gelukkig, ontsteld, ongemaklik, mooi, ens.
3. Vra aan leerders: Hoe voel jy oor jou nuwe kledingstuk? Hoekom?
4. Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle skryf.**
5. Vra 2–3 leerders om vir jou te vertel hoe hulle gevoel het.
6. Hulle moet sê: Ek het ... gevoel want...
7. Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

WEEK 5

SKRYFWERK

1. Deel leerders se boeke uit.
2. Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies**.
3. Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4. Help leerders om ’n sin te skryf.
5. Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1. Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2. Gee die leerders instruksie om te **draai en** met ’n maat **te praat** oor hul tekeninge.

*Hang leerders se skryfwerk op leerder **ooghoogte** in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

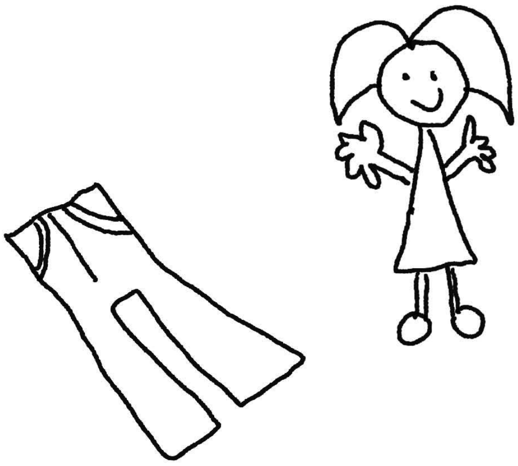

Ek het ʼn nuwe broek gekry!

Ek voel opgewonde, want die broek is so mooi!

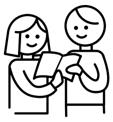

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 5** het.
2 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Donderdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Segmentasie En Vermenging

EK DOEN...

1. Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2. Sê die woord: **rooi**
3. Verdeel die woord in individuele klanke: **/r/-/ooi/**
4. Sê die beginklank van die woord: **/r/**
5. Sê die eindklank van die woord: **/ooi/**
6. Skryf die woord op die swartbord: **rooi**
7. Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **/r/-/ooi/ = rooi**
8. Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **boei**

ONS DOEN...

1. Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2. Sê die woord: **mooi**
3. Vra die leerders: Wat is die eerste klank in die woord? **/m/**
4. Vra die leerders: Wat is die laaste klank in die woord? **/ooi/**
5. Vra die leerders om die woord in individuele klanke te verdeel: **/m/-/ooi/**
6. Skryf die woord: **mooi**
7. Gee opdrag aan die leerders om die klanke in die woord saam met jou te verdeel: **/m/-/ooi/ = mooi**
8. Herhaal dit met 'n woord van die Woensdagles: **koei**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Herhaalde Lees

LEESSTRATEGIE: MAAK AFLEIDINGS

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Bohlale se nuwe t-hemp Dit is Saterdag. Bohlale gaan saam met haar ouma winkels toe. “Kom ons gaan!” roep Ouma. Bohlale hardloop na die kombuis toe. Bohlale en haar ouma loop verby die varke wat vreet. Hulle loop verby dogtertjies wat touspring. Hulle loop verby ’n vrou wat haar wasgoed ophang.	Bohlale hardloop na die kombuis toe. Ek kan **aflei** dat sy opgewonde is om winkels toe te gaan.
Uiteindelik kom hul by die hoofpad aan. Die taxi is amper daar!	--
Bohlale kyk die hele pad by die venster uit. Sy sien ’n ou, stukkende motor. Sy sien ’n paar skape. Dan sien sy baie kleurvolle advertensieborde. Hulle is in die dorp! Die taxi stop. “Kom ons gaan!” sê ouma.	--
Eerste gaan hulle bank toe. Toe gaan hulle poskantoor toe. Uiteindelik gaan hulle na die klerewinkel. “Ek sal vir jou iets nuuts koop. Gaan kies iets, Bohlale” sê Ouma.	Bohlale is net opgewonde om klerewinkel toe te gaan. Ek kan **aflei** dat sy dorp toe gegaan het saam met ouma net om na die klerewinkel te gaan.
“Ek hou van hierdie een,” sê Bohlale, sy wys na ’n groen t-hemp met ’n prentjie van ’n dinosaurus op die voorkant. “Dit is vir seuns,” sê Ouma. “Ek is mal oor dinosaurusse,” sê Bohlale. “Jy kyk na die seunsklere!” sê Ouma. “O! Ek is mal oor hierdie een!” sê Bohlale, terwyl sy kyk na ’n t-hemp met ’n prent van ’n bakkie op die voorkant. Ouma skud net haar kop. “Hoekom nie?” vra Bohlale. Ouma loop weg.	Ek kan **aflei** dat Bohlale en haar ouma verskillende idees het oor wat meisies moet aantrek.
“Wat van hierdie een?” vra Ouma. “Ouma, ek hou nie van pienk nie,” sê Bohlale. “Alle meisies hou van pienk!” sê Ouma. “Wel, ek is ’n meisie en ek hou nie daarvan nie,” dink Bohlale. “Nou maar goed. Ons sal vir jou ’n gewone wit t-hemp kry,” sê Ouma.	Kyk na die prentjie! Ek kan **aflei** dat Bohlale gefrustreerd is. Bohlale moet gefrustreerd wees, want Ouma het vir haar gesê om te kies, maar dan sê sy nee vir enige van die t-hemde waarvan Bohlale hou!

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Toe Bohlale by die huis kom sit sy die inkopiesak op die kombuistafel neer en gaan na haar kamer. Sy sit op haar bed en dink aan al die t-hemde by die klerewinkel. Bohlale se ma kom haar kamer binne. Sy hou die nuwe wit t-hemp vas. "Is dit wat jy gekies het?" vra sy. Bohlale vertel haar ma wat by die klerewinkel gebeur het.	Bohlale moet gefrustreerd wees dat Ouma haar nie 'n t-hemp waarvan sy hou laat kies het nie. Arme Bohlale wil nie eens haar nuwe t-hemp uit die sak haal nie!
"Ek het 'n idee," sê haar ma en gaan uit die kamer uit. Sy kom terug met koki penne. "Jy kan hierdie gebruik om jou eie prentjie op jou nuwe t-hemp te teken!' sê sy. Bohlale dink aan al die t-hemde waarvan sy by die winkel gehou het en begin teken.	Bohlale se ma help haar om 'n t-hemp te maak waarvan sy hou. Ek kan **aflei** dat Bohlale se ma Bohlale toelaat om enige iets te dra waarvan sy hou.
Later roep Bohlale se pa haar om te kom eet. Bohlale trek haar nuwe t-hemp aan. Sy kyk in die spieël. Bohlale hou van wat sy sien! Sy hardloop kombuis toe.	--
Toe Palesa Bohlale se nuwe t-hemp sien, wys sy na die prentjie. "Ek wil 'n t-hemp net soos Bohlale hê!" sê sy. Bohlale kyk na haar ma en hul albei glimlag.	Bohlale glimlag vir haar ma. Ek kan **aflei** dat Bohlale se ma haar help beter voel het.

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Waaroor stem Bohlale en haar ouma nie saam nie?	• Hulle stem nie saam oor die t-hemp wat Bohlale moet kry nie. • Hulle stem nie saam oor wat seuns en meisies van hou nie.
Wat doen Bohlale se ma om haar te laat beter voel?	• Sy luister toe Bohlale hartseer voel. • Sy gee haar koki penne. • Sy sê vir haar sy kan enige iets teken wat sy wil.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom voel Bohlale gefrustreerd?	• Omdat Ouma "nee" gesê het vir al die t-hemde wat sy gekies het. • Omdat Ouma vir haar gesê het dit waarvan sy hou is net vir seuns. • Omdat Ouma vir haar gesê het sy moet van pienk hou. • Omdat Ouma haar nie toegelaat het om iets te kies waarvan sy regtig hou nie.

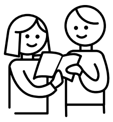

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 5** het.
2. Verduidelik **Donderdag** Aktiwiteit 1 aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n Lees Oorgangsaktiwiteit.
6. Verduidelik **Donderdag** Aktiwiteit 2 aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Vrydag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- voorkoms
- uitkies
- stereotipe

Rympie of Liedjie	**Aksies**
Ek dra 'n hoed	*Wys na hoed op jou kop*
My maatjie dra 'n broek	*Wys na jou broek*
En saam soek en soek ons	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Na 'n sakdoek	*Maak of jy jou neus uitsnuit*

BESPREKING VAN GEDEELDELEES TEKS

1 Skryf die besprekingsraamwerk op die swartbord:
In die storie…
My gunsteling gedeelte is…
As ek Bohlale was, dink ek, ek sou…gevoel het want…
2 Lees die besprekingsraamwerk aan die leerders.
3 Verdeel leerders in hul **klein groepe.**
4 Sê aan die leerders dat elkeen 'n beurt moet neem om elke besprekingsvraag te antwoord.
5 Roep die klas tot aandag.
6 Vra aan verskillende leerders, of 'n spesifieke groep om hul antwoorde te deel.
7 Korrigeer die antwoorde indien hul verkeerd is.
8 Bedank die leerders vir hul bydrae.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: Woordsoek

15 minute

Teken die tabel op die bord en sluit klanke in wat voorheen aangeleer is, sowel as die klanke wat Dinsdag en Woensdag aangeleer is.

ooi	**oei**	**r**
m	**n**	**f**
g	**b**	**k**
l	**u**	**a**

EK DOEN

1 Herinner leerders aan die klanke van die week: **/ooi/** en **/oei/**
2 Hersien al die klanke en samevoegings op die swartbord.
3 Gee leerders 3 minute om soveel as moontlik woorde wat hulle kan, te maak deur die klanke en vermengings hierbo te gebruik.
4 Wys aan leerders hoe om ’n woord te maak deur die teikenklank te gebruik: **/r/-/ooi/ = rooi**
5 Herinner leerders dat hulle woorde kan maak deur enige klank te gebruik – hulle hoef nie net **/ooi/ of /oei/** te gebruik nie.
6 Wys leerders hoe om ’n ander woord te maak, bv: **/k/-/a/-/m/ = kam**

LEERDERS DOEN…

1 Vra aan leerders om hulle oefenboeke oop te maak en die opskrif te skryf: **ooi, oei**
2 Gee opdrag aan die leerders om te begin skryf.
3 Gee leerders 3 minute om soveel woorde as wat hulle kan, te vind en te bou.
4 Laat leerders toe om hulle eie werk te korrigeer.
5 Wys leerders hoe om hierdie woorde te bou (en ander): **rooi, mooi, nooi, fooi, gooi, boei, koei, loei, roei, kam, bak, raak, muur**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

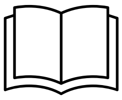

Gedeelde Lees: 15 minute

Na-Lees

BEGRIPSTRATEGIE: OPSOMMING / MAAK AFLEIDINGS

ILLUSTREER DIE STORIE

1. Laat die leerders by hulle banke gaan sit. Deel hulle boeke uit of ’n skoon stuk papier. Hulle moet hulle potlode en kryte gereed hê
2. **Verduidelik** dat leerders afleidings gaan maak en gaan prente teken oor wat hulle dink in die storie gaan gebeur as dit sou voortgaan.
3. **Demonstreer** hoe jy ’n afleiding maak oor wat volgende in die storie kan gebeur, soos: Ek dink dat Palesa ’n gewone wit T-hemp van die winkel sal kry.
4. Teken ’n prent op die swartbord van Palesa wat ’n gewone wit T-hemp by die winkel uitkies.
5. Verduidelik aan die leerders dat hulle afleidings gaan maak oor wat volgende gaan gebeur.
6. Vertel die leerders om hul oë toe te maak en te ontspan. Lees die storie nog een keer vir die leerders.
7. Vertel die leerders om hulle oë oop te maak en hulle idees van wat volgende gaan gebeur te teken.
8. Gee die leerders instruksie om te draai en **met ’n maat te praat** oor hul tekeninge.

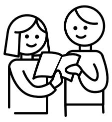

Groep Begeleide Lees 30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 5.**
2. Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Einde van die week – Taal onderrig hersiening 15 minute

1 Laat leerders op die mat sit aan die einde van die dag.
2 Voer die weeklikse taal oorsig sessie uit. Jy kan kies om Huistaal en Eerste Addisionele Taal in hierdie verslag te kombineer.
3 Onthou om die leerders toe te laat om te 'Draai en Praat' en hul antwoorde met maats te bespreek. Kies dan 'n paar leerders om hul antwoorde met die klas te deel.
4 Gebruik die volgende leidende vrae om die taal gedeelte van jul bespreking te lei:
   a **Wat was ons taal tema vir die week?**
   b **Watter stories het ons saam gelees?**
   c **Wat was jou gunsteling nuwe woorde vir die week?**
   d **Wat het jy geleer van die stories wat ons gelees het?**
   e **Waaroor het ons geskryf die week?**
   f **Hoe het jou eie skryfwerk verbeter die week?**
   g **Hoe het jou eie leeswerk verbeter die week?**
   h **Waaroor is jy die trotste die week?**
5 Ten einde, sê aan die leerders om aan twee dinge te dink wat hulle aan hul families gaan vertel oor wat hulle geleer het of hoe hulle verbeter het by die skool die week.

Let wel: Hierdie proses van self evaluasie en refleksie is 'n krities belangrike deel van leer. Moet asseblief nie die weeklikse aktiwiteit oorslaan nie.

Graad 1

TERMYN 3

Week

6

TEMA:

Klere

Voorbereiding Van Klaskamer:

1. Aan die begin van die week, maak seker dat jou klaskamer netjies en skoon is.
2. Opdateer jou vertoonbord, deur items te verwyder wat nie meer relevant is nie – bêre dit netjies en versigtig
3. Volgende, berei die flitskaart woorde, tema woorde en illustrasie voor wat jy gaan gebruik.
4. Vind en berei items voor vir jou temamuur en tafel wat jou leerders interessant sal vind, byvoorbeeld: prente van verskillende kledingstukke
5. Doen navorsing op die internet om voor te berei vir die tema. Byvoorbeeld: Doen navorsing oor klere van verskillende plekke in die wêreld.
6. Maak seker dal alle leerders se Boeke / DBO Werkboeke gemerk is en netjies gebêre is waar hulle hoort.
7. Maak seker dat al jou grootboeke, graad leesboeke en klas biblioteek boeke in goeie toestand is.
8. Pas jou groepbegeleide lees groepe aan indien nodig.
9. Beplan jou formele en informele assesseringsaktiwiteite vir die week.

Uitbreidingsaktiwiteite

Hierdie aktiwiteite kan gebruik word as onafhanklike werk vir leerders wat hul werk vroeg klaarkry OF terwyl jy leerders assesseer.

Aktiwiteit 1: DBO Werkboek 2: Bladsy 26, Ons lees, Bladsy 27, Woord werk

Aktiwiteit 2: DBO Werkboek 2: Bladsy 28 & 29, Ons skryf

Aktiwiteit 3: DBO Werkboek 2: Bladsy 30, Woord werk

Aktiwiteit 4: Teken ’n prent van ’n persoon wat gemaklike klere dra.

Maandag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

HERSIEN DIE TEMA: ASSESSEER VORIGE KENNIS

1 Wys aan leerders 'n prent in die Grootboek storie, <u>Die perfekte langbroek</u>, van Fadzi wat 'n nuwe langbroek aantrek.
2 Vertel aan leerders dat ons voortgaan met die tema: Klere
3 Teken 'n sirkel met die naam van die **tema** in die middel van die swartbord.
4 Vra aan leerders: *Wat weet julle reeds van die tema?*
5 Skryf die leerders se idees neer rondom die breinkaart. Groepeer soortgelyke idees bymekaar.
6 Indien leerders sukkel om te antwoord, vra die volgende leidende vrae:
   a Wanneer het ons nuwe klere nodig?
   b Waarom dra ons klere?
   c Watter verskillende kledingstukke word in die wêreld gedra?
   d Hoe is diere belangrik in ons gemeenskap?

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - gemaklik
   - ongemaklik
   - grootte
   - pas

Rympie of Liedjie	Aksies
Ek dra 'n hoed	*Wys na hoed op jou kop*
My maatjie dra 'n broek	*Wys na jou broek*
En saam soek en soek ons	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Na 'n sakdoek	*Maak of jy jou neus uitsnuit*

Handskrif

15 minute

1 Vra die leerders om hulle skrifte oop te maak.
2 Sê die volgende woorde sodat die leerders dit kan neerskryf
   a **rooi**
   b **mooi**

WEEK 6

- **c** **nooi**
- **d** **fooi**
- **e** **gooi**
- **f** **boei**
- **g** **koei**
- **h** **loei**
- **i** **roei**

3. Vra leerders om ’n gekleurde potleed te neem en hulle eie werk te merk.
4. Skryf die klanke en woorde op die swartbord.
5. Neem die leerders se boeke in aan die einde van die dag en maak notas van wie addisionele hulp nodig het.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____

Woorde: ____

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Voorlees

BEGRIPSTRATEGIE: VOORSPEL

1. Laat leerders op die mat sit sodat hulle die Grootboek kan sien.
2. Maak die Grootboek oop by die storie: Die perfekte langbroek
3. Gaan deur die prentjies van elke bladsy en vra leerders wat hulle dink gaan gebeur.
4. Help leerders om die prentjies met mekaar te verbind, sodat hulle ’n goeie idee het waaroor die storie gaan.
5. Stel nuwe woorde bekend by die relevante dele van die storie.
6. Lees die storie een maal deur, sonder om te stop.

Skryfwerk:

30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Verbeel jou jy is Fadzi. Skryf vir jou pa 'n bedankingskaartjie.

OPDRAG: Skryf 'n bedankingskaartjie

SKRYFRAAMWERK:

Liewe Pa,

Dankie vir .....

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle, hulself gaan verbeel, dat hulle Fadzi van die Grootboek storie is. Hulle gaan 'n bedankingskaartjie skryf.
2 Verduidelik aan die leerders dat hulle, hulle eie kaartjies gaan maak. Neem 'n skoon vel papier en wys leerders hoe jy die papier in die helfte vou.
3 Verduidelik aan die leerders dat hulle op die voorkant van die kaartjie 'n mooi prent moet teken en die woord 'dankie' moet skryf.
4 Teken twee reghoeke op die swartbord om die voorkant en binnekant van die kaartjie voor te stel.
5 **Demonstreer** deur 'n prent aan die voorkant van die kaartjie te teken.
6 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
7 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: As ek Fadzi was, sou ek my Pa wou bedank omdat hy so geduldig was toe ek soveel langbroeke aangepas het.
8 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Liewe Pa, Dankie dat jy geduldig was toe ek langbroeke aangepas het.
9 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat die leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou 'n dinkskrum met die leerders oor verskillende goed waarvoor Fadzi dankbaar kan wees.
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv.: geduldig, gaaf, begrip, hulpvaardig ens.
3 Vra aan leerders: As jy Fadzi was, waarvoor sou jy dankbaar gewees het?
4 Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle** skryf.
5 Vra 2–3 leerders om jou te vertel waarvoor dink hulle is Fadzi dankbaar.
6 Hulle moet sê: Fadzi is dankbaar vir...
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1 Deel skoon velle papier uit.
2 Gee leerders die instruksie om hulle vel papier in die helfte te vou soos ’n kaartjie.
3 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies.**
4 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
5 Help leerders om ’n sin te skryf.
6 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om te **draai en** met ’n maat **te praat** oor hul tekeninge.
3 **Verduidelik dat ons Woensdag meer inligting by ons skrywerk gaan voeg.**

*Hang leerders se skryfwerk op **leerder** ooghoogte in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

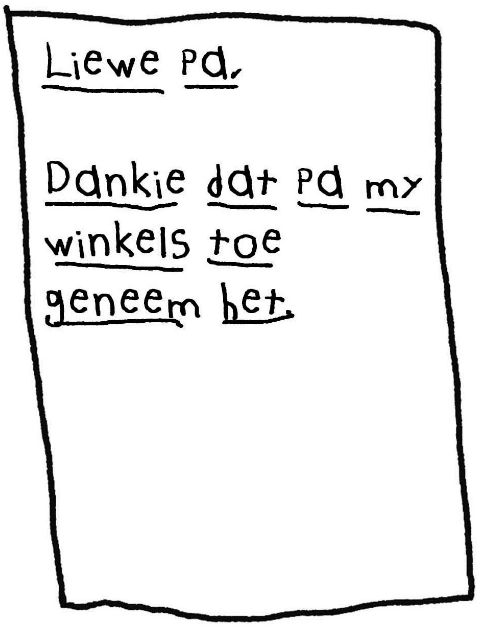

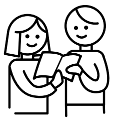

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 6** het.
2 Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderingee wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Dinsdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL NUWE KLANK BEKEND

1. Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/eeu/**
2. Sê die klank en gee instruksie aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3. Bespreek die klank **/eeu/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4. Vra aan die leerders: Kan jy dink aan ’n woord waarin **/eeu/** voorkom?
5. Hou ’n dinkskrum met die leerders, bv.: **sneeu, leeu**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1. Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **leeu, meeu**
2. Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3. Vra leerders om die woorde te herhaal.
4. Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ____

Woorde: ____

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1. **Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: eeu**
2. **Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.**
3. **Vra dan aan leerders om met ’n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.**
4. **Vra daarna aan die leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.**
5. **Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.**
6. **Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.**
7. **Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin <u>onderstreep</u>.**

eeu eeu eeu eeu

leeu leeu

meeu meeu

Daar is 'n leeu in die bos.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 Minute

Aanvangslees

BEGRIPSTRATEGIE: EK WONDER

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Die perfekte langbroek Fadzi haat nuwe klere. Sy is mal oor die sagte, gemaklike gevoel van haar klere wat al dag na dag gedra en gewas is. Tog was dit 'n feit dat haar langbroek haar net nie meer gepas het nie. Sy wikkel haarself nou al vir maande in haar langbroek in, en daar skiet die knoop een dag af.	Agge nee! Ek **wonder** of Fadzi nou ontslae sal moet raak van haar ou, gemaklike langbroek?
Fadzi probeer dit wegsteek, maar haar ma sien dit en begin te lag. "Dit is nou dit! Dit is tyd vir 'n nuwe langbroek!" kondig sy aan.	Ek **wonder** of Fadzi probeer wegsteek het dat haar knoop afgeskiet het? Dit moet wees, omdat sy nie 'n nuwe langbroek wil hê nie!
'n Paar dae later, toe Fadzi en haar pa saam winkels toe gaan, is sy die hele pad dikmond. "Ek wil nie 'n nuwe langbroek hê nie!" dink sy.	--

Teks	**Aanvangslees (Dink hardop)**
Fadzi se pa help haar om verskillende style van langbroeke in haar grootte bymekaar te sit. Sy neem hulle na die aanpaskamer. “Ek sal buite wag. Laat weet my wanneer jy ’n langbroek kry waarvan jy hou,” sê hy.	Ek **wonder** of Fadzi ’n langbroek gaan kry waarvan sy so baie hou soos haar ou langbroek?
Eerste, pas Fadzi ’n swart langbroek aan. “Miskien is dit nie te sleg nie?” dink sy soos sy dit van die hanger afhaal, maar wanneer sy dit aantrek is dit ongemaklik. Dit voel grof en krapperig teen haar vel. “Ek wil nie ’n nuwe langbroek hê nie!” dink sy.	Fadzi gaan definitief nie daardie langbroek kry nie, want dit voel nie lekker nie! Ek **wonder** watter langbroek sy gaan kry?
Volgende, pas Fadzi ’n stylvolle donkerblou jean aan. “Miskien sal ek goed lyk hierin?” dink sy soos sy dit van die hanger afhaal, maar wanneer sy dit aantrek is die materiaal hard. Sy voel asof sy skaars kan beweeg. Wanneer sy probeer om te buk, druk die band haar middel. “Ek wil nie ’n nuwe langbroek hê nie!” dink sy.	Daardie blou jean is nie gemaklik nie, so Fadzi gaan dit definitief nie koop nie. Ek **wonder** of sy ’n langbroek gaan kry waaroor sy mal is?
Na dit, pas Fadzi ’n helderrooi langbroek aan. “Miskien sal dit gemaklik wees?”dink sy soos sy dit van die hanger afhaal, maar wanneer sy dit aantrek voel dit sakkerig. Die broek voel swaar en sy is bekommerd dit sal afval as sy met dit hardloop en speel. “Ek wil nie ’n nuwe langbroek hê nie!” dink sy.	--
“Hoe gaan dit daar binne?” roep Fadzi se pa van buite die aanpaskamer. “Ek kan nie ’n langbroek kry waarvan ek hou nie,” sê sy en trek haar ou, perfekte langbroek weer aan.	Ek **wonder** watter langbroek Fadzi gaan kry. Sy kan nie vir ewig haar ou langbroek dra nie!
Toe Fadzi haar pa kry, staan hy langs ’n rak met sagte rompe met ’n blompatroon. Fadzi se oë helder op. “Wat hiervan?” vra sy, “kan ek van hierdie rompe aanpas?” “Hou jy meer daarvan as van die langbroeke?” vra hy. Fadzi knik ja.	O! Ek **wonder** of sy ’n romp sal kry waarvan sy hou?
Toe Fadzi die romp aanpas, weet sy dit is reg. Die materiaal is sag. Dit voel syerig teen haar vel. Die romp voel nie styf nie. Toe sy gaan sit, rek dit perfek op al die regte plekke. Dit voel so gemaklik soos haar ou, perfekte langbroek.	Fadzi het nie ’n nuwe langbroek gekry nie, in plaas daarvan het sy ’n nuwe romp gekry.
Fadzi het dalk nie die perfekte langbroek gekry nie, maar sy het definitief die perfekte romp gekry.	

Opvolg vrae	Moontlike antwoorde
Watter tipe langbroeke het Fadzi aangepas?	Sy het ’n swart langbroek, donkerblou jeans en ’n helderrooi langbroek aangepas.
Wat het Fadzi in die winkel gekry?	Sy het ’n nuwe, perfekte romp gekry.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom het Fadzi nie ’n nuwe langbroek gekry nie?	• Omdat sy eerder ’n romp gekry het. • Omdat nie een van die langbroeke gemaklik gevoel het, maar die romp het gemaklik gevoel. • Omdat die swart langbroek wat sy aangepas het grof en krapperig teen haar vel gevoel het. • Omdat die blou jean wat sy aangepas het styf gevoel het. • Omdat die rooi langbroek wat sy aangepas het swaar en sakkerig gevoel het. • Omdat die romp reg gevoel het toe sy dit aangepas het!

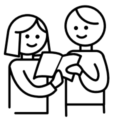

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 6** het.
2 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Woensdag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- sakkerig
- los
- styf

Rympie of Liedjie	Aksies
Ek dra 'n hoed	*Wys na hoed op jou kop*
My maatjie dra 'n broek	*Wys na jou broek*
En saam soek en soek ons	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Na 'n sakdoek	*Maak of jy jou neus uitsnuit*

KREATIEWE STORIE VERTEL (WEEK 2 VAN DIE TEMA)

1 Verdeel leerders in hul klein groepe
2 Gee aan elk 'n kopie van die kreatiewe storievertel prentjies.
3 Sê aan die leerders om te dink aan 'n storie wat by die prentjies pas.
4 Gee aan die leerders 'n minuut of twee om aan idees te dink.
5 Nou moet elke leerder in die groep 'n beurt neem om hul weergawe van die storie te deel.
6 Herinner leerders daaraan dat hul storie kreatief moet wees, maar ook by die prentjies moet pas!
7 Herinner leerders om mooi na mekaar se stories te luister.
8 Bedank die leerders dat hulle hul stories gedeel het.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL KLANK BEKEND

1. Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/bl/**
2. Sê die klank en gee instruksie aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3. Bespreek die klank **/bl/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4. Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord waarin **/bl/** voorkom?
5. Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv. **: blom, blaar, blik**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1. Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **bloei, blaar, blom, bleek, blik**
2. Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3. Vra leerders om die woorde te herhaal.
4. Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ____

Woorde: ____

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1. Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: **bl**
2. Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.
3. Vra leerders om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.
4. Vra leerders om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.
5. Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.
6. Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.
7. Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin onderstreep.

bl bl bl bl

bloei bloei

blaar blaar

blom blom

bleek bleek

blik blik

Elke blom het ’n blaar.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Verbeel jou jy is Fadzi. Skryf vir jou pa 'n bedankingskaartjie.

OPDRAG: Skryf 'n bedankingskaartjie

SKRYFRAAMWERK:

Liewe Pa,

Dankie vir...

Ek voel...

Met liefde, Fadzi

DEMONSTRASIE

1. Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag 'n sin by die kaartjie wat hulle Maandag geskryf het gaan voeg.
2. Lees die skryfraamwerk hardop vir die leerders.
3. **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
4. Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: As ek Fadzi was, sou ek gelukkig gevoel het **as** my Pa my toegelaat het om 'n romp te koop in plaas van 'n langbroek.
5. Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Ek voel gelukkig dat Pa my toegelaat het om 'n romp te koop in plaas van 'n langbroek.
6. Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1. Hou 'n dinkskrum met die leerders oor gevoelswoorde
2. Skryf die woorde op die swartbord, bv: gelukkig, dankbaar, gemaklik, ens.
3. Vra aan leerders: As jy Fadzi was, hoe sou jy gevoel het?
4. Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle skryf.**
5. Vra 2–3 leerders om jou te vertel hoe hulle sou voel as hulle Fadzi was.
6. Hulle moet sê: Ek voel...
7. Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1 Deel leerders se kaartjies uit. Gee leerders die instruksie om binne in hulle kaartjies te skryf.
2 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies**.
3 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4 Help leerders om 'n sin te skryf.
5 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om te **draai en** met 'n maat **te praat** oor hul tekeninge.

Hang leerders se skryfwerk op leerder ***ooghoogte*** *in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

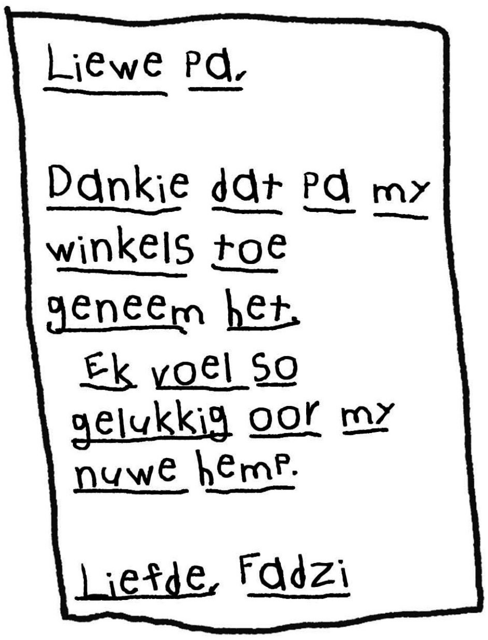

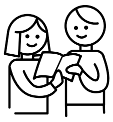

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 6** het.
2 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Donderdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Segmentasie En Vermenging

EK DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **leeu**
3 Verdeel die woord in individuele klanke: **/l/-/eeu/**
4 Sê die beginklank van die woord: **/l/**
5 Sê die eindklank van die woord: **/eeu/**
6 Skryf die woord op die swartbord: **leeu**
7 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **/l/-/eeu/ = leeu**
8 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **blaar**

ONS DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **meeu**
3 Vra die leerders: Wat is die eerste klank in die woord? **/m/**
4 Vra die leerders: Wat is die laaste klank in die woord? **/eeu/**
5 Vra die leerders om die woord in individuele klanke te verdeel: **/m/-/eeu/**
6 Skryf die woord: **meeu**
7 Gee opdrag aan die leerders om die klanke in die woord saam met jou te verdeel: **/m/-/eeu/ = meeu**
8 Herhaal dit met 'n woord van die Woensdagles: **blik**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Herhaalde Lees

LEESTRATEGIE: MAAK VERBINDINGS

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Die perfekte langbroek Fadzi haat nuwe klere. Sy is mal oor die sagte, gemaklike gevoel van haar klere wat al dag na dag gedra en gewas is. Tog was dit 'n feit dat haar langbroek haar net nie meer gepas het nie. Sy wikkel haarself nou al vir maande in haar langbroek in, en daar skiet die knoop een dag af.	Ek kan 'n **afleiding maak**! Dit herinner my aan 'n pajamabroek wat ek op 'n stadium gehad het. Ek het dit elke aand gedra – totdat dit 'n groot gat ingekry het!
Fadzi probeer dit wegsteek, maar haar ma sien dit en begin te lag. "Dit is nou dit! Dit is tyd vir 'n nuwe langbroek!" kondig sy aan.	Selfs toe my pajamabroek geskeur het, wou ek dit hou, want dit was so gemaklik! Ek dink Fadzi wil haar gemaklike broek hou, **net soos** ek, want sy probeer wegsteek dat haar knoop weg is!
'n Paar dae later, toe Fadzi en haar pa saam winkels toe gaan, is sy die hele pad dikmond. "Ek wil nie 'n nuwe langbroek hê nie!" dink sy.	Ek dink Fadzi moet gefrustreerd wees dat sy nie meer haar ou langbroek kan dra nie, net soos ek gevoel het!
Fadzi se pa help haar om verskillende style van langbroeke in haar grootte bymekaar te sit. Sy neem hulle na die aanpaskamer. "Ek sal buite wag. Laat weet my wanneer jy 'n langbroek kry waarvan jy hou," sê hy.	--
Eerste, pas Fadzi 'n swart langbroek aan. "Miskien is dit nie te sleg nie?" dink sy soos sy dit van die hanger afhaal, maar wanneer sy dit aantrek is dit ongemaklik. Dit voel grof en krapperig teen haar vel. "Ek wil nie 'n nuwe langbroek hê nie!" dink sy.	Ek kan 'n **verband** sien met Fadzi. Ek hou nie daarvan om nuwe klere aan te pas wat nie lekker teen my vel voel nie.
Volgende, pas Fadzi 'n stylvolle donkerblou jean aan. "Miskien sal ek goed lyk hierin?" dink sy soos sy dit van die hanger afhaal, maar wanneer sy dit aantrek is die materiaal hard. Sy voel asof sy skaars kan beweeg. Wanneer sy probeer om te buk, druk die band haar middel. "Ek wil nie 'n nuwe langbroek hê nie!" dink sy.	Ek weet dat dit moeilik kan wees om 'n jean te kry wat gemaklik sit. Dit moet frustrerend wees vir Fadzi. Sy het 'n langbroek gehad waaroor sy mal was, maar nou voel al die langbroeke wat sy aanpas nie gemaklik nie.
Na dit, pas Fadzi 'n helderrooi langbroek aan. "Miskien sal dit gemaklik wees?"dink sy soos sy dit van die hanger afhaal, maar wanneer sy dit aantrek voel dit sakkerig. Die broek voel swaar en sy is bekommerd dit sal afval as sy met dit hardloop en speel. "Ek wil nie 'n nuwe langbroek hê nie!" dink sy.	As ek Fadzi was, sou ek baie gefrustreerd wees dat nie een van die langbroeke wat ek aanpas reg voel nie. Ek weet ek sal my ou langbroek mis. Ek is seker Fadzi voel gefrustreerd!

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
“Hoe gaan dit daar binne?” roep Fadzi se pa van buite die aanpaskamer. “Ek kan nie ’n langbroek kry waarvan ek hou nie,” sê sy en trek haar ou, perfekte langbroek weer aan.	As dit ek was, sou ek dankbaar wees dat iemand belangstel in my.
Toe Fadzi haar pa kry, staan hy langs ’n rak met sagte rompe met ’n blompatroon. Fadzi se oë helder op. “Wat hiervan?” vra sy, “kan ek van hierdie rompe aanpas?” “Hou jy meer daarvan as van die langbroeke?” vra hy. Fadzi knik ja.	--
Toe Fadzi die romp aanpas, weet sy dit is reg. Die materiaal is sag. Dit voel syerig teen haar vel. Die romp voel nie styf nie. Toe sy gaan sit, rek dit perfek op al die regte plekke. Dit voel so gemaklik soos haar ou, perfekte langbroek. Fadzi het dalk nie die perfekte langbroek gekry nie, maar sy het definitief die perfekte romp gekry.	O! Fadzi het op die ou einde nie ’n langbroek gekry nie, maar sy het ’n romp gekry. As ek Fadzi was, sou ek baie verlig wees dat ek iets so gemaklik gekry het om te dra!

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoe dink jy het Fadzi gevoel toe die knoop van haar langbroek afgeskiet het?	Ek dink sy het hartseer/ontsteld/gefrustreerd gevoel.
Hoe dink jy het Fadzi gevoel toe sy uiteindelik ’n romp gekry het waarvan sy gehou het?	Ek dink sy het gelukkig/verlig gevoel.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom het Fadzi gefrustreerd gevoel?	• Omdat die knoop afgeskiet het van die langbroeke waaroor sy so mal was. • Omdat sy nie wou winkel toe gaan om ’n nuwe langbroek te gaan koop nie. • Omdat sy haar ou, gemaklike langbroek gemis het. • Omdat sy nie ’n nuwe langbroek wou kry nie – sy het gewens sy kon haar ou, gemaklike langbroek dra. • Omdat nie een van die langbroeke wat sy aangepas het soos haar ou langbroek gevoel het nie. • Omdat nie een van die langbroeke wat sy aangepas het gemaklik gevoel het nie. • Omdat die swart langbroek wat sy aangepas het grof en krapperig teen haar vel gevoel het. • Omdat die blou jean wat sy aangepas het styf gevoel het. • Omdat die rooi langbroek wat sy aangepas het swaar en sakkerig gevoel het.

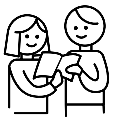

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 6** het.
2 Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit.**
6 Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Vrydag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- spoggerig
- grof
- sag
- styf
- syagtig

Rympie of Liedjie	Aksies
Ek dra 'n hoed	*Wys na hoed op jou kop*
My maatjie dra 'n broek	*Wys na jou broek*
En saam soek en soek ons	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Na 'n sakdoek	*Maak of jy jou neus uitsnuit*

BESPREKING VAN GEDEELDE LEES TEKS

1 Skryf die besprekingsraamwerk op die swartbord:
In die storie…
Ek kan 'n verbinding tussen myself en Fadzi maak wanneer…
Ek dink die storie kan met die tema *klere* verbind word want…
2 Lees die besprekingsraamwerk aan die leerders.
3 Verdeel leerders in hul **klein groepe.**
4 Sê aan die leerders dat elkeen 'n beurt moet neem om elke besprekingsvraag te antwoord.
5 Roep die klas tot aandag.
6 Vra aan verskillende leerders, of 'n spesifieke groep om hul antwoorde te deel.
7 Korrigeer die antwoorde indien hul verkeerd is.
8 Bedank die leerders vir hul bydrae.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Woordsoek

Teken die tabel op die bord en sluit klanke in wat voorheen aangeleer is, sowel as die klanke wat Dinsdag en Woensdag aangeleer is.

eeu	**bl**	**l**
m	**o**	**i**
k	**e**	**r**
a	**u**	**s**

EK DOEN

1. Herinner leerders aan die klanke van die week: **/eeu/** en **/bl/**
2. Hersien al die klanke en samevoegings op die swartbord.
3. Gee leerders 3 minute om soveel as moontlik woorde te maak deur die klanke en vermengings hierbo te gebruik.
4. Wys aan leerders hoe om 'n woord te maak deur die teikenklank te gebruik: **/l/-/eeu/** = **leeu**
5. Herinner leerders dat hulle woorde kan maak deur enige klank te gebruik – hulle hoef nie net **/eeu/ of /bl/** te gebruik nie.
6. Wys leerders hoe om 'n ander woord te maak, bv: **/k/-/i/-/s/** = **kis**

LEERDERS DOEN...

1. Sê aan leerders om hulle oefenboeke oop te maak en die opskrif te skryf: **eeu, bl**
2. Gee opdrag aan die leerders om te begin skryf.
3. Gee leerders 3 minute om soveel woorde as wat hulle kan, te vind en te bou.
4. Laat leerders toe om hulle eie werk te korrigeer.
5. Wys leerders hoe om hierdie woorde te bou (en ander): **leeu, meeu, bloei, blaar, blom, bleek, blik, kis, kam, mus, kus, kaas, meer, raai, mooi, koei**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

WEEK 6

Gedeelde Lees: 15 minute

Na-Lees

BEGRIPSTRATEGIE: OPSOMMINGS / MAAK VERBINDINGS

MONDELINGE OORVERTEL VAN DIE STORIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle oor iets waarvan hulle in die storie, Die perfekte langbroek, gehou het gesels.
2 Hulle sal ook praat oor 'n **verbinding** wat hulle met Fadzi kan maak.
3 D**emonstreer** hoe om in 1 tot 2 sinne te vertel **van iets waarvan hulle** hou en 'n **verbinding te** maak, soos: **Ek het daarvan gehou** toe Fadzi die perfekte romp gevind het. Ek kan 'n **verbinding** tussen myself en Fadzi maak want ek hou ook nie van ongemaklike klere nie.
4 Hou die Grootboek oop en wys na die prente in die boek. Vertel die leerders om te dink oor wat in die storie gebeur het.
5 Gee leerders instruksie om te dink waarvan hulle in die storie **gehou het** en 'n **verbinding** te maak met die storie, Die perfekte Langbroek.
6 Vra 2 – 3 leerders om hulle idees met die klas te deel. **Help** hulle om volledige sinne te gee.
7 Verduidelik en korrigeer algemene foute wat die leerders maak in hulle sinne.
8 Gee die leerders die opdrag om te **draai en te praat** met 'n maat en **in hulle eie woorde te vertel wat in die storie gebeur het.**

(Dit moet die leerders se eie idees wees en nie 'n herhaling van wat die onderwyser gesê het nie.)

Groep Begeleide Lees 30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 6.**
2 Verduidelik **Vrydag** Aktiwiteit 1 aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Vrydag** Aktiwiteit 2 aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Einde van die week – Taal onderrig hersiening 15 minute

1 Laat leerders op die mat sit aan die einde van die dag.

2 Voer die weeklikse taal oorsig sessie uit. Jy kan kies om Huistaal en Eerste Addisionele Taal in hierdie verslag te kombineer.

3 Onthou om die leerders toe te laat om te 'Draai en Praat' en hul antwoorde met maats te bespreek. Kies dan 'n paar leerders om hul antwoorde met die klas te deel.

4 Gebruik die volgende leidende vrae om die taal gedeelte van jul bespreking te lei:

- **a** **Wat was ons taal tema vir die week?**
- **b** **Watter stories het ons saam gelees?**
- **c** **Wat was jou gunsteling nuwe woorde vir die week?**
- **d** **Wat het jy geleer van die stories wat ons gelees het?**
- **e** **Waaroor het ons geskryf die week?**
- **f** **Hoe het jou eie skryfwerk verbeter die week?**
- **g** **Hoe het jou eie leeswerk verbeter die week?**
- **h** **Waaroor is jy die trotste die week?**

5 Ten einde, sê aan die leerders om aan twee dinge te dink wat hulle aan hul families gaan vertel oor wat hulle geleer het of hoe hulle verbeter het by die skool die week.

Let wel: Hierdie proses van self evaluasie en refleksie is 'n krities belangrike deel van leer. Moet asseblief nie die weeklikse aktiwiteit oorslaan nie.

Graad 1
TERMYN 3
Week
7
TEMA:
Lees is pret!

Voorbereiding Van Klaskamer:

1. Aan die begin van die week, maak seker dat jou klaskamer netjies en skoon is.
2. Opdateer jou vertoonbord, deur items wat nie meer relevant is nie te verwyder, en bêre dit netjies en versigtig
3. Volgende, berei die flitskaart woorde en tema woorde en illustrasie voor wat jy gaan gebruik.
4. Vind en berei items voor vir jou temamuur en tafel wat jou leerders interessant sal vind, byvoorbeeld: prente van kinders wat lees, verskillende boeke ens.
5. Doen navorsing op die internet om voor te berei vir die tema. Byvoorbeeld: Doen navorsing oor hoe om lees prettig te maak.
6. Maak seker dal alle leerders se Boeke / DBO Werkboeke gemerk is en netjies gebêre is waar hulle hoort.
7. Maak seker dat al jou grootboeke, graad leesboeke en klas biblioteek boeke in goeie toestand is.
8. Pas jou groepbegeleide lees groepe aan indien nodig.
9. Beplan jou formele en informele assesseringsaktiwiteite vir die week.

Uitbreidingsaktiwiteite

Hierdie aktiwiteite kan gebruik word as onafhanklike werk vir leerders wat hul werk vroeg klaarkry OF terwyl jy leerders assesseer.

Aktiwiteit 1: DBO Werkboek 2: Bladsy 35, Pret

Aktiwiteit 2: DBO Werkboek 2: Bladsy 36, Ons lees

Aktiwiteit 3: DBO Werkboek 2: Bladsy 37, Ons skryf

Aktiwiteit 4: Teken ’n prent van jouself wat ’n boek lees.

Maandag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

STEL DIE TEMA BEKEND: ASSESSEER VORIGE KENNIS

1. Wys aan leerders die voorblad van die Grootboek storie: Bohlale se nuwe boek
2. Vertel aan leerders dat ons 'n nuwe tema begin: Lees is pret!
3. Teken 'n sirkel met die naam van die **tema** in die middel van die swartbord.
4. Vra aan leerders: *Wat weet julle reeds van die tema?*
5. Skryf die leerders se idees neer rondom die breinkaart. Groepeer soortgelyke idees bymekaar.
6. Indien leerders sukkel om te antwoord, vra die volgende leidende vrae:
   - a Wat lees ons?
   - b Wie lees?
   - c Waar kan ons leesstof vind?

TEMA WOORDESKAT

1. Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2. Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - verveeld
   - bestemming
   - landmerk

Rympie of Liedjie	Aksies
Lees is 'n fees	*Maak of jy lees*
Stories is pret	*Maak of jy lees*
Onthou as jy my soek	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Sit ek net hier met my boek!	*Maak of jy lees*

Handskrif 15 minute

1. Vra die leerders om hulle skrifte oop te maak.
2. Sê die volgende woorde sodat die leerders dit kan neerskryf
   - a **leeu**
   - b **meeu**
   - c **bloei**
   - d **blaar**
   - e **blom**

- **f** **bleek**
- **g** **blik**

3 Vra leerders om ’n gekleurde potleed te neem en hulle eie werk te merk.
4 Skryf die klanke en woorde op die swartbord.
5 Neem die leerders se boeke in aan die einde van die dag en maak notas van wie addisionele hulp nodig het.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Voorlees

BEGRIPSTRATEGIE: VOORSPEL

1. Laat leerders op die mat sit sodat hulle die Grootboek kan sien.
2. Maak die Grootboek oop by die storie: Bohlale se nuwe boek.
3. Gaan deur die prentjies van elke bladsy en vra leerders wat hulle dink gaan gebeur.
4. Help leerders om die prentjies met mekaar te verbind, sodat hulle ’n goeie idee het waaroor die storie gaan.
5. Stel nuwe woorde bekend by die relevante dele van die storie.
6. Lees die storie een maal deur, sonder om te stop.

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Verbeel jou jy is Bohala. Skryf vir jou tannie ’n bedankingskaartjie!

OPDRAG: Skryf ’n bedankingskaartjie

SKRYFRAAMWERK:

Liewe Tannie,

Dankie vir...

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle, hulself gaan verbeel dat hulle Bohale van die Grootboek storie is. Hulle gaan ’n bedankingskaartjie skryf.
2 Verduidelik aan die leerders dat hulle, hulle eie kaartjies gaan maak. Neem ’n skoon vel papier en wys leerders hoe jy die papier in die helfte vou.
3 Verduidelik aan die leerders dat hulle op die voorkant van die kaartjie ’n mooi prent moet teken en die woord ‘dankie’ moet skryf.
4 Teken twee reghoeke op die swartbord om die voorkant en binnekant van die kaartjie voor te stel.
5 **Demonstreer** deur ’n prent aan die voorkant van die kaartjie te teken.
6 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
7 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: <u>As ek Bohale was, sou ek my tannie wou bedank omdat sy vir my ’n mooi geskenk gebring het.</u>
8 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek ’n lyn vir elke woord**, bv.: <u>Liewe Tannie,</u> <u>Dankie</u> vir die bedagsame geskenk wat Tannie vir my gebring het.
9 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs ’n voorbeeld was en dat die leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou ’n dinkskrum met die leerders <u>oor redes waarom Bohlale dankbaar kan wees</u>
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv.: <u>Tannie was gaaf, Tannie het ’n mooi geskenk gebring, ’n nuwe boek is ’n bedagsame geskenk, ens.</u>
3 Vra aan leerders: <u>As jy Bohlale was, waarvoor sou jy dankie wou sê?</u>
4 Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle** skryf.
5 Vra 2–3 leerders om jou te vertel <u>waarvoor dink hulle sou Bohlale dankie sê</u>
6 Hulle moet sê: <u>Bohlale sal dankie sê vir...</u>
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1 Deel skoon velle papier uit.
2 Gee leerders die instruksie om hulle vel papier in die helfte te vou soos ’n kaartjie.
3 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies.**
4 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
5 Help leerders om ’n sin te skryf.
6 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om te **draai en** met ’n maat **te praat** oor hul tekeninge.
3 Verduidelik dat ons Woensdag meer inligting by ons skryfwerk gaan voeg.

Hang leerders se skryfwerk op ***leerder*** *ooghoogte in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

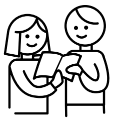

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 7** het.
2. Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderingee wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Dinsdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL NUWE KLANK BEKEND

1 Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/sl/**
2 Sê die klank en gee instruksie aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3 Bespreek die klank **/sl/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4 Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord waarin **/sl/** voorkom?
5 Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv.: **slaai, slaap, slang**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1 Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **slap, sluk, slot, sluit, slak**
2 Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3 Vra leerders om die woorde te herhaal.
4 Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ____

Woorde: ____

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1 **Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: sl**
2 **Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.**
3 **Vra leerders dan om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.**
4 **Vra leerders daarna om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.**
5 **Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.**
6 **Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.**
7 **Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin onderstreep.**

s s s s

slap slap

sluk sluk

slot slot

sluit sluit

slak slak

Die slak se lyf is slap.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

WEEK 7

Gedeelde Lees:

15 Minute

Aanvangslees

BEGRIPSTRATEGIE: EK WONDER

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Bohlale se nuwe boek Bohlale se tannie het kom kuier na die vakansie. Net toe Bohlale se tannie oppad was om te vertrek, gee sy vir haar 'n klein bruin pakkie. "Ek het amper vergeet!" sê sy, "ek het vir jou iets gebring." Sy gee vir Bohlale 'n klein bruin pakkie met 'n groen lint.	Ek **wonder** wat is in die pakkie?
Bohale sit die pakkie op haar bed neer. Sy dink aan die kryte wat sy by die winkel gesien het saam haar ma. Sy dink aan haar niggie Lebo se legkaart. Uiteindelik maak sy die pakkie oop. Binne in was 'n klein boekie.	Bohlale het nie aan 'n boek gedink nie. Ek **wonder** hoe sy daaroor voel om 'n nuwe boek te kry?
"Hierdie is nie pret nie!" dink Bohlale. Sy hardloop buitentoe om te gaan speel. Sy jaag 'n skoenlapper wat in die lug vlieg. Sy kyk hoe 'n vliegtuig oor haar kop vlieg en wonder waarheen dit gaan. Sy gaan soek na klippies in die rivierbedding.	Ek **wonder** hoekom Bohlale nie opgewonde oor haar nuwe boek is nie? Sy moet dink 'n boek is nie soveel pret soos kryte of 'n legkaart nie!
Toe voel sy hoe 'n reëndruppel reg tussen haar oë val. Bohlale kyk op. Die lug is donker en grys. Sy hardloop na binne. Die reën begin harder en harder val.	-
Bohlale gaan na haar kamer. Sy trek haar nat klere uit en trek haar warm, droë sweetpak aan. Sy sit op haar bed en kyk hoe die reën val. Sy luister na die donderweer.	Bohlale kan nie meer buite speel nie, want dit reën. Ek **wonder** wat sy nou gaan doen?
Dan, sien sy die boek op haar bed. Daar is 'n prentjie van die aarde op die buiteblad. Sy lees die titel, "Reg Rondom die Wêreld". Bohlale maak die eerste blad oop. Daar is 'n prentjie van 'n reuse piramide en kamele. "Ek wil daarheen gaan!" dink sy. "Egipte," lees sy.	Ek **wonder** hoekom Bohlale nou besluit om na die boek te kyk? Dit moet wees omdat sy niks anders het om te doen nie!

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Bohlale blaai na die volgende bladsy. Sy lees die woorde, "New York". Sy kyk na die prentjies. Daar is oral ligte en motors. Sy het nog nooit sulke hoë geboue gesien nie. Op die volgende bladsy sien sy Berg Kilimanjaro, die hoogste berg in Afrika.	
Bohlale lees totdat sy aan die slaap raak, die boek steeds in haar hande. Daardie aand, droom Bohlale dat sy in 'n reuse vliegtuig vlieg.	Ek **wonder** hoekom raak sy aan die slaap met die boek steeds in haar hande? Dit moet wees omdat sy lees en lees totdat sy aan die slaap raak!
Toe Bohlale wakker word, is die boek nie meer in haar hande nie. "Waar is my boek?" dink sy. Sy kyk onder haar beddegoed. Geen boek. Sy kyk op die bedkassie langs haar bed. Geen boek. Uiteindelik, kyk sy onder haar bed. "Sjoe," sê sy. "Ek het gedink ek het jou verloor!"	Ek **wonder** hoekom Bohlale so bang is dat sy haar boek verloor het? Ek dink dit is omdat sy regtig daarvan hou!
Bohlale poets haar skoene en pak haar skooltas. Sy sit haar nuwe boek in haar tas. Dan verander sy van plan. "Ek wil my boek vashou sodat ek daarna kan kyk," dink Bohlale. Al die pad skool toe, blaai Bohlale deur die blaaie, sy probeer besluit watter een sy eerste vir haar vriende gaan wys.	Ek **wonder** watter bladsy Bohlale gaan besluit om vir haar vriende eerste te wys?

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Wie het vir Bohlale die nuwe boek gebring?	Haar tannie het die nuwe boek vir haar gebring.
Watter plekke sien Bohlale in haar nuwe boek?	Sy sien Egipte, sy sien New York en Berg Kilimanjaro.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoe verander Bohlale se houding oor haar nuwe boek?	• Aanvanklik is sy nie baie opgewonde oor die boek nie. • Wanneer sy die boek lees, is sy mal daaroor! Sy voel opgewonde oor die boek nadat sy eers daarna gekyk het. • Teen die einde van die storie, is sy so lief vir die boek dat sy dit saam met haar skool toe vat+.

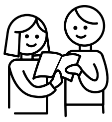

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 7** het.
2 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Woensdag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - droom
   - verbeel
   - verbeelding

Rympie of Liedjie	Aksies
Lees is 'n fees	*Maak of jy lees*
Stories is pret	*Maak of jy lees*
Onthou as jy my soek	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Sit ek net hier met my boek!	*Maak of jy lees*

KREATIEWE STORIE VERTEL (WEEK 1 VAN DIE TEMA)

1 Verdeel leerders in hul klein groepe
2 Gee aan elk 'n kopie van die kreatiewe storievertel prentjies.
3 Sê aan die leerders om te dink aan 'n storie wat by die prentjies pas.
4 Gee aan die leerders 'n minuut of twee om aan idees te dink.
5 Nou moet elke leerder in die groep 'n beurt neem om hul weergawe van die storie te deel.
6 Herinner leerders daaraan dat hul storie kreatief moet wees, maar ook by die prentjies moet pas!
7 Herinner leerders om mooi na mekaar se stories te luister.
8 Bedank die leerders dat hulle hul stories gedeel het.

WEEK 7

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL KLANK BEKEND

1 Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/tw/**
2 Sê die klank en gee instruksie aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3 Bespreek die klank **/tw/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4 Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord waarin **/tw/** voorkom?
5 Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv. **: twee, tweede, tweeling**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1 Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **twee, twaalf, twak, twis**
2 Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3 Vra leerders om die woorde te herhaal.
4 Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1 Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: **tw**
2 Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.
3 Vra leerders om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.
4 Vra leerders om die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.
5 Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.
6 Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.
7 Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin onderstreep.

tw tw tw tw

twee twee

twaalf twaalf

twak twak

twis twis

Ek kan tot twaalf tel.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Verbeel jou jy is Bohlale. Skryf vir jou tannie 'n bedankingskaartjie!

OPDRAG: Skryf 'n bedankingskaartjie

SKRYFRAAMWERK:

Liewe Tannie,

Dankie vir...

Ek hou van...

Met liefde, Bohlale

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag 'n sin by die kaartjie wat hulle Maandag geskryf het gaan voeg.
2 **L**ees die skryfraamwerk hardop vir die leerders. Verduidelik dat leerders moet dink aan iets wat Bohlale van haar boek gehou het.
3 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
4 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: As ek Bohlale was, sou ek wou hê dat my Tannie moes weet hoeveel ek van my boek gehou het. Ek sou skryf dat ek daarvan hou om van nuwe plekke te leer!
5 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Ek hou daarvan om van nuwe plekke in my boek leer!
6 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou 'n dinkskrum met die leerders oor woorde wat Bohlale se boek beskryf.
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv: reis, Egipte, interessant, nuwe plekke, bestemmings, mooi ens.
3 Vra aan leerders: As jy Bohale was, waarvan sou jy gehou het in jou nuwe boek?
4 Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle skryf.**
5 Vra 2–3 leerders om jou iets te vertel waarvan Bohlale gehou het in haar nuwe boek.
6 Hulle moet sê: Ek hou daarvan...
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1. Deel leerders se kaartjies uit. Gee leerders die instruksie om binne in hulle kaartjies te skryf.
2. Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies**.
3. Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4. Help leerders om 'n sin te skryf.
5. Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1. Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2. Gee die leerders instruksie **om te draai en** met 'n maat **te praat** oor hul tekeninge.

Hang leerders se skryfwerk op leerder ***ooghoogte*** *in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

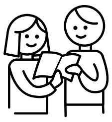

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 7** het.
2. Verduidelik Woensdag **Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Donderdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Segmentasie En Vermenging

EK DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **slap**
3 Verdeel die woord in individuele klanke: **/sl/-/a/-/p/**
4 Sê die beginklank van die woord: **/sl/**
5 Sê die middelklank van die woord: **/a/**
6 Sê die eindklank van die woord: **/p/**
7 Skryf die woord op die swartbord: **slap**
8 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **/sl/-/a/-/p/ = slap**
9 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **twee**

ONS DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **sluit**
3 Vra die leerders: Wat is die eerste klank in die woord? **/sl/**
4 Vra die leerders: Wat is die middelklank in die woord? **/ui/**
5 Vra die leerders: Wat is die laaste klank in die woord? **/t/**
6 Vra die leerders om die woord in individuele klanke te verdeel: **/sl/-/ui/-/t/**
7 Skryf die woord: **sluit**
8 Gee opdrag aan die leerders om die klanke in die woord saam met jou te verdeel: **/sl/-/ui/-/t/ = sluit**
9 Herhaal dit met 'n woord van die Woensdagles: **twak**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Herhaalde Lees

LEESSTRATEGIE: MAAK AFLEIDINGS

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Bohlale se nuwe boek Bohlale se tannie het kom kuier na die vakansie. Net toe Bohlale se tannie oppad was om te vertrek, gee sy vir haar 'n klein bruin pakkie. "Ek het amper vergeet!" sê sy, "ek het vir jou iets gebring." Sy gee vir Bohlale 'n klein bruin pakkie met 'n groen lint.	-
Bohale sit die pakkie op haar bed neer. Sy dink aan die kryte wat sy by die winkel gesien het saam haar ma. Sy dink aan haar niggie Lebo se legkaart. Uiteindelik maak sy die pakkie oop. Binne in was 'n klein boekie.	**Ek kan aflei** dat Bohlale gehoop het om 'n ander geskenk te kry!
"Hierdie is nie pret nie!" dink Bohlale. Sy hardloop buitentoe om te gaan speel. Sy jaag 'n skoenlapper wat in die lug vlieg. Sy kyk hoe 'n vliegtuig oor haar kop vlieg en wonder waarheen dit gaan. Sy gaan soek na klippies in die rivierbedding.	**Ek kan aflei** dat Bohlale aan die begin nie so opgewonde is oor haar boek nie. Sy kyk nie eers daarna nie! Sy gaan net buitentoe om te gaan speel.
Toe voel sy hoe 'n reëndruppel reg tussen haar oë val. Bohlale kyk op. Die lug is donker en grys. Sy hardloop na binne. Die reën begin harder en harder val.	-
Bohlale gaan na haar kamer. Sy trek haar nat klere uit en trek haar warm, droë sweetpak aan. Sy sit op haar bed en kyk hoe die reën val. Sy luister na die donderweer.	Kyk na Bohlale se hartseer gesiggie. **Ek kan aflei** dat sy ontsteld moet voel omdat sy binne moet bly!
Dan, sien sy die boek op haar bed. Daar is 'n prentjie van die aarde op die buiteblad. Sy lees die titel, "Reg Rondom die Wêreld". Bohlale maak die eerste blad oop. Daar is 'n prentjie van 'n reuse piramide en kamele. "Ek wil daarheen gaan!" dink sy. "Egipte," lees sy.	Bohlale hou aan om te blaai. Sy sien soveel nuwe plekke! **Ek kan aflei** dat sy geinteresseerd is in die boek.

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Bohlale blaai na die volgende bladsy. Sy lees die woorde, "New York". Sy kyk na die prentjies. Daar is oral ligte en motors. Sy het nog nooit sulke hoë geboue gesien nie. Op die volgende bladsy sien sy Berg Kilimanjaro, die hoogste berg in Afrika.	
Bohlale lees totdat sy aan die slaap raak, die boek steeds in haar hande. Daardie aand, droom Bohlale dat sy in 'n reuse vliegtuig vlieg.	**Ek kan aflei** dat Bohlale baie opgewonde is oor haar nuwe boek! Ek maak die **afleiding**, want sy droom van die vliegtuig in die boek! Sy kan nie ophou dink aan alles wat sy in die boek gesien het nie!
Toe Bohlale wakker word, is die boek nie meer in haar hande nie. "Waar is my boek?" dink sy. Sy kyk onder haar beddegoed. Geen boek. Sy kyk op die bedkassie langs haar bed. Geen boek. Uiteindelik, kyk sy onder haar bed. "Sjoe," sê sy. "Ek het gedink ek het jou verloor!"	**Ek kan aflei** dat Bohlale lief is vir haar boek, want sy is baie benoud wanneer sy dit nie kan kry nie!
Bohlale poets haar skoene en pak haar skooltas. Sy sit haar nuwe boek in haar tas. Dan verander sy van plan. "Ek wil my boek vashou sodat ek daarna kan kyk," dink Bohlale. Al die pad skool toe, blaai Bohlale deur die blaaie, sy probeer besluit watter een sy eerste vir haar vriende gaan wys.	**Ek wonder** hoekom Bohlale besluit om haar boek vas te hou? Dit moet wees omdat sy so lief daarvoor is, sy wil aanhou om daarna te kyk!

Opvolg vrae	Moontlike antwoorde
Waaroor het Bohlale gedroom?	Sy het van 'n vliegtuig gedroom – soos die een in haar boek!
Hoe dink jy het Bohlale gevoel toe sy gedink het sy het haar boek verloor?	Ek dink Bohlale het gevoel ...
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoe kan ek **aflei** dat Bohlale aan die einde lief is vir haar boek?	• Bohlale hou aan om die blaaie om te blaai! • Bohlale raak aan die slaap met die boek in haar hande. • Bohlale droom van die boek. Sy kan nie ophou dink aan die dinge wat sy in haar nuwe boek gesien het nie. • Bohlale is benoud wanneer sy dink sy het haar boek verloor! • Bohlale besluit om haar boek skool toe te vat. Sy wil dit nie in haar skooltas sit nie. • Bohlale wil haar boek vashou sodat sy maklik vir haar vriende al die interessante plekke in die boek kan wys. • Bohlale dink die hele pad skool toe aan haar boek.

WEEK 7

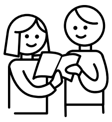

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 7** het.
2. Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit.**
6. Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Vrydag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - klank
   - deurlees
   - blaai

Rympie of Liedjie	Aksies
Lees is ’n fees	*Maak of jy lees*
Stories is pret	*Maak of jy lees*
Onthou as jy my soek	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Sit ek net hier met my boek!	*Maak of jy lees*

BESPREKING VAN GEDEELDE LEES TEKS

1 Skryf die besprekingsraamwerk op die swartbord:
In die storie…
My gunsteling gedeelte is…
Ek sal daarvan hou / Ek sal nie daarvan hou om ’n boek as ’n geskenk te kry nie want…
2 Lees die besprekingsraamwerk aan die leerders.
3 Verdeel leerders in hul **klein groepe.**
4 Sê aan die leerders dat elkeen ’n beurt moet neem om elke besprekingsvraag te antwoord.
5 Roep die klas tot aandag.
6 Vra aan verskillende leerders, of ’n spesifieke groep om hul antwoorde te deel.
7 Korrigeer die antwoorde indien hul verkeerd is.
8 Bedank die leerders vir hul bydrae.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Woordsoek

Teken die tabel op die bord en sluit klanke in wat voorheen aangeleer is, sowel as die klanke wat Dinsdag en Woensdag aangeleer is.

sl	**tw**	**p**
u	**a**	**k**
o	**t**	**e**
i	**s**	**m**

DEMONSTRASIE

1. Herinner leerders aan die klanke van die week: **/sl/** en **/tw/**
2. Hersien al die klanke en samevoegings op die swartbord.
3. Gee leerders 3 minute om soveel as moontlik woorde te maak deur die klanke en vermengings hierbo te gebruik.
4. Wys aan leerders hoe om 'n woord te maak deur die teikenklank te gebruik: **/sl/-/a/-/p/** = **slap**
5. Herinner leerders dat hulle woorde kan maak deur enige klank te gebruik – hulle hoef nie net **/sl/ of /tw/** te gebruik nie.
6. Wys leerders hoe om 'n ander woord te maak, bv: **/t/-/a/-/s/** = **tas**

LEERDERS DOEN...

1. Vra leerders om hulle oefenboeke oop te maak en die opskrif te skryf: **sl, tw**
2. Gee opdrag aan die leerders om te begin skryf.
3. Gee leerders 3 minute om soveel woorde as wat hulle kan, te vind en te bou.
4. Laat leerders toe om hulle eie werk te korrigeer.
5. Wys leerders hoe om hierdie woorde te bou (en ander): **slap, sluk, slot, sluit, slak, twee, twak, twis, tas, pot, mas, soom, koek, muis**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

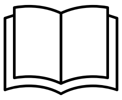

Gedeelde Lees: 15 minute

Na-Lees

BEGRIPSTRATEGIE: OPSOMMING / MAAK AFLEIDINGS

ILLUSTREER DIE STORIE

1 Laat die leerders by hulle banke gaan sit. Deel hulle boeke uit of 'n skoon vel papier. Hulle moet hulle potlode en kryte gereed hê
2 **Verduidelik** dat leerders **afleidings** gaan maak en prente gaan teken oor wat hulle dink in die storie gaan gebeur as dit sou voortgaan.
3 **Demonstreer** hoe jy 'n **afleiding maak** oor wat volgende in die storie kan gebeur, soos: Ek dink dat Bohlale sal vir haar maats Berg Kilimanjaro in haar boek wys.
4 Teken 'n prent op die swartbord van Bohlale wat die bladsy met Berg Kilimanjaro op, in haar boek, vir haar maats wys.
5 Verduidelik aan die leerders dat hulle afleidings gaan maak oor wat volgende gaan gebeur.
6 Vertel die leerders om hul oë toe te maak en te ontspan. Lees die storie nog een keer vir die leerders.
7 Vertel die leerders om hulle oë oop te maak en hulle idees van wat volgende gaan gebeur te teken.
8 Gee die leerders instruksie **om te draai en met 'n maat te praat** oor hul tekeninge.

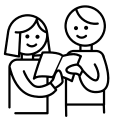

Groep Begeleide Lees 30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 7.**
2 Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Einde van die week – Taal onderrig hersiening 15 minute

1 Laat leerders op die mat sit aan die einde van die dag.
2 Voer die weeklikse taal oorsig sessie uit. Jy kan kies om Huistaal en Eerste Addisionele Taal in hierdie verslag te kombineer.
3 Onthou om die leerders toe te laat om te 'Draai en Praat' en hul antwoorde met maats te bespreek. Kies dan 'n paar leerders om hul antwoorde met die klas te deel.
4 Gebruik die volgende leidende vrae om die taal gedeelte van jul bespreking te lei:
   a **Wat was ons taal tema vir die week?**
   b **Watter stories het ons saam gelees?**
   c **Wat was jou gunsteling nuwe woorde vir die week?**
   d **Wat het jy geleer van die stories wat ons gelees het?**
   e **Waaroor het ons geskryf die week?**
   f **Hoe het jou eie skryfwerk verbeter die week?**
   g **Hoe het jou eie leeswerk verbeter die week?**
   h **Waaroor is jy die trotste die week?**
5 Ten einde, sê aan die leerders om aan twee dinge te dink wat hulle aan hul families gaan vertel oor wat hulle geleer het of hoe hulle verbeter het by die skool die week.

Let wel: Hierdie proses van self evaluasie en refleksie is 'n krities belangrike deel van leer. Moet asseblief nie die weeklikse aktiwiteit oorslaan nie.

Graad 1

TERMYN 3

Week

8

TEMA:

Lees is pret!

Voorbereiding Van Klaskamer:

1 Aan die begin van die week, maak seker dat jou klaskamer netjies en skoon is.
2 Opdateer jou vertoonbord, deur items wat nie meer relevant is nie te verwyder, en bêre dit netjies en versigtig
3 Volgende, berei die flitskaart woorde en tema woorde en illustrasie voor wat jy gaan gebruik.
4 Vind en berei items voor vir jou temamuur en tafel wat jou leerders interessant sal vind, byvoorbeeld: bring boeke van die leeshoekie
5 Doen navorsing op die internet om voor te berei vir die tema. Byvoorbeeld: Doen navorsing oor vaardighede wat benodig word om 'n goeie leser te wees.
6 Maak seker dal alle leerders se Boeke / DBO Werkboeke gemerk is en netjies gebêre is waar hulle hoort.
7 Maak seker dat al jou grootboeke, graad leesboeke en klas biblioteek boeke in goeie toestand is.
8 Pas jou groepbegeleide lees groepe aan indien nodig.
9 Beplan jou formele en informele assesseringsaktiwiteite vir die week.

Uitbreidingsaktiwiteite

Hierdie aktiwiteite kan gebruik word as onafhanklike werk vir leerders wat hul werk vroeg klaarkry OF terwyl jy leerders assesseer.

Aktiwiteit 1: DBO Werkboek 2: Bladsy 38 & 39, Ons doen

Aktiwiteit 2: DBO Werkboek 2: Bladsy 40, Ons lees

Aktiwiteit 3: DBO Werkboek 2: Bladsy 41, Ons skryf

Aktiwiteit 4: Teken 'n prent van iets waarvan jy hou om te lees.

Maandag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

HERSIEN DIE TEMA: ASSESSEER VORIGE KENNIS

1. Wys aan leerders ’n prent van Mogau,in die Grootboek storie: Mogau leer lees, wat na skool op die mat sit en lees.
2. Vertel aan leerders dat ons voortgaan met die tema: Lees is pret!
3. Teken ’n sirkel met die naam van die **tema** in die middel van die swartbord.
4. Vra aan leerders: *Wat weet julle reeds van die tema?*
5. Skryf die leerders se idees neer rondom die breinkaart. Groepeer soortgelyke idees bymekaar.
6. Indien leerders sukkel om te antwoord, vra die volgende leidende vrae:
   - a Waarom lees ons?
   - b Hoe voel jy oor lees?
   - c Hoe leer ons om te lees?
   - d Watter vaardighede is nodig om ’n goeie leser te wees?

TEMA WOORDESKAT

1. Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2. Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - skaam
   - verskoning
   - vermy

Rympie of Liedjie	Aksies
Lees is ’n fees	*Maak of jy lees*
Stories is pret	*Maak of jy lees*
Onthou as jy my soek	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Sit ek net hier met my boek!	*Maak of jy lees*

Handskrif

15 minute

1. Vra die leerders om hulle skrifte oop te maak.
2. Sê die volgende woorde sodat die leerders dit kan neerskryf
   - a **slap**
   - b **sluk**
   - c **slot**

- **d** **sluit**
- **e** **slak**
- **f** **twee**
- **g** **twaalf**
- **h** **twak**
- **i** **twis**

3. Vra leerders om ’n gekleurde potleed te neem en hulle eie werk te merk.
4. Skryf die klanke en woorde op die swartbord.
5. Neem die leerders se boeke in aan die einde van die dag en maak notas van wie addisionele hulp nodig het.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____

Woorde: ____

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Voorlees

BEGRIPSTRATEGIE: VOORSPEL

1. Laat leerders op die mat sit sodat hulle die Grootboek kan sien.
2. Maak die Grootboek oop by die storie: Mogau leer lees.
3. Gaan deur die prentjies van elke bladsy en vra leerders wat hulle dink gaan gebeur.
4. Help leerders om die prentjies met mekaar te verbind, sodat hulle ’n goeie idee het waaroor die storie gaan.
5. Stel nuwe woorde bekend by die relevante dele van die storie.
6. Lees die storie een maal deur, sonder om te stop.

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor 'n keer toe jy skaam of verleë gevoel het, soos Mogau.

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby. Dit sal deel vorm van 'n klasboek vir die leeshoekie.

SKRYFRAAMWERK: Ek het skaam/verleë gevoel toe...

DEMONSTRASIE

1. Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag oor 'n keer toe hulle skaam of verleë gevoel het gaan skryf
2. **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
3. Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek het eenkeer verleë gevoel toe ek op die grond gesit het, en toe ek opstaan, het ek 'n vuil kol op my broek gehad. Ek het dit eers nie besef nie en almal het vir my gelag!
4. **Demonstreer** deur 'n prent van jouself met 'n vuil kol op jou broek te teken.
5. Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Ek het verleë gevoel toe ek 'n vuil kol op my broek gehad het. Ek het skaam gevoel want almal het vir my gelag maar ek het nie besef waarom hulle lag nie.
6. Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat die leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1. Hou 'n dinkskrum met die leerders oor woorde wat verwant hou met skaam of verleë voel.
2. Skryf die woorde op die swartbord, bv.: lag, uitwys, vuil, verkeerd, ens.
3. Vra aan leerders: Wanneer laas het jy skaam of verleë gevoel?
4. Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle** skryf.
5. Vra 2–3 leerders om jou te vertel van die laaste keer toe hulle skaam of verleë gevoel het.
6. Hulle moet sê: Ek het skaam/verleë gevoel toe...
7. Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

WEEK 8

SKRYFWERK

1. Deel leerders se boeke uit.
2. Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies.**
3. Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4. Help leerders om 'n sin te skryf.
5. Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1. Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2. Gee die leerders instruksie om te **draai en** met 'n maat **te praat** oor hul tekeninge.
3. **Verduidelik dat ons Woensdag meer inligting by ons skrywerk gaan voeg.**

*Hang leerders se skryfwerk op **leerder** ooghoogte in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

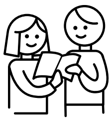

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 8** het.
2. Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderingee wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Dinsdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL NUWE KLANK BEKEND

1. Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/br/**
2. Sê die klank en gee instruksie aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3. Bespreek die klank **/br/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4. Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord waarin **/br/** voorkom?
5. Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv.: **brand, breek, brein**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1. Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **brug, brak, bril, bros, braai**
2. Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3. Vra leerders om die woorde te herhaal.
4. Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1. **Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: br**
2. **Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.**
3. **Vra leerders om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.**
4. **Vra leerders om die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.**
5. **Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.**
6. **Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.**
7. **Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin onderstreep.**

br br br br

brug brug

brak brak

bril bril

bros bros

braai braai

Die brak sit onder die brug.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Gedeelde Lees: 15 Minute

Aanvangslees

BEGRIPSTRATEGIE: EK WONDER

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Toe Mogau met skool begin het, was hy mal daaroor. Hy was mal oor sy onderwyser, Mnr. Lehoko. Hy was mal oor sy vriende Khomotjo en Bokang. Hy was mal daaroor om na stories te luister. Deesdae is Mogau nie meer so mal oor skool nie. Hy is steeds mal oor Mnr. Lehoko. Hy is steeds mal oor Khomotjo en Bokang. Hy is mal daaroor om na stories te luister, maar Mogau is die hele dag bang by die skool, want hy kan nie lees nie. Aan die begin het nie een van die kinders hulle klanke geken nie en net 'n paar kon hul name lees, maar nou voel dit vir Mogau asof hy die enigste een is wat dit nie verstaan nie. Wat as ek nooit leer om te lees nie? Mogau is baie bekommerd. Wat as daar iets fout is met my? Wat as, wat as, wat as...?	Ek **wonder** hoekom Mogau die hele dag bang is? Hy moet bang wees sy onderwysers en die ander leerders vind uit hy kan nie lees nie.
Een dag, roep Mnr. Lehoko vir Mogau om sy klanke te kom lees. Gewoonlik is Mogau mal daaroor om geroep te word, maar nie hierdie keer nie. Hy ken nie sy klanke nie. Mogau maak asof hy die badkamer moet gebruik en hardloop vinnig uit die klas.	Ek **wonder** hoekom Mogau uit die klas hardloop? Ek dink dit is omdat hy nie wil hê die ander moet sien hy kan nie sy klanke lees nie!
Die volgende week, roep Mnr. Lehoko Mogau om vorentoe toe te kom om die sigwoord van die dag te lees. Gewoonlik is Mogau mal daaroor om voor in die klas te gaan staan, maar nie vandag nie. Hy ken nie die sigwoord nie. Mogau maak asof sy maag pyn, hy sit sy kop op sy tafel en probeer siek lyk.	Ek **wonder** hoekom Mogau maak asof hy siek is? Hy wil nie hê die ander moet sien hy kan nie die sigwoord van die dag lees nie!
'n Week later, vra Mnr. Lehoko Mogau om gedurende pouse met hom te kom praat. Mogau eet stadig sy kos. Sy gedagtes spring rond. Wat as Mnr. Lehoko op my skree? Wat as hy vir my sê ek is dom? Wat as, wat as, wat as...?	Ek **wonder** hoekom Mnr. Lehoko met Mogau wil praat?
Mogau gaan uiteindelik en gaan sit by Mnr. Lehoko se tafel, sy kop hang. "Wat is fout?" vra Mnr. Lehoko vrolik.	O! Mnr. Lehoko besef Mogau kan nie lees nie, maar hy is nie kwaad nie. Ek **wonder** hoekom Mogau so bang was?

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Mogau kyk verras op. Mnr.Lehoko lyk nie kwaad nie – hy glimlag. “Ek het opgelet dat jy sukkel met jou klanke en om jou sigwoorde te lees. Dit is geen probleem nie – ons leer almal verskillend,” sê Mnr. Lehoko sag. “Ek is die enigste een! Wat as ek net nie kan leer lees nie!” antwoord Mogau. “Nee, nee jy is nie die enigste een nie! Daar is ander leerders wat net soos jy voel. Ons sal saam ’n spesiale groep hê. Op daardie manier, kan ek julle help om julle klanke en sigwoorde te leer.”	
Die volgende dag, na skool, bly Mogau op sy stoel sit wanneer die res van die klas huis toe gaan. Hy kyk rond. Kelebogang en Mojakisani sit ook nog in hulle stoele. Hy glimlag vir hulle.	Ek **wonder** hoe Mogau voel toe hy sien daar is ook ander leerders wat hulp nodig het? Hy moet verlig wees.
Mnr. Lehoko roep hulle voor na die mat toe. Hy wys hul drie klanke: /m/p/ en /a/. Hulle oefen ’n paar maal om die klanke te lees. Toe sit hy die klanke neer op die mat. “Mogau, kan jy die klanke gebruik om die woord ‘ma’ te bou?” vra hy.	Ek **wonder** of Mogau dit sal kan doen?
Mogau ken hierdie klanke. Eerste neem hy die ‘m’ en lees die klank ‘m’. Toe, neem hy die ‘a’ kaart en lees die klank ‘a’. Hy sit die ‘a’ langs die ‘m’. Toe klank hy die woord: /m/ /a/ – ma. “Jy is ’n leser!” sê Mnr. Lehoko opgewonde.	--
Aan die einde van die les, hardloop Kelebogang, Mojakisani en Mogau saam na die speelgronde. Hulle speel totdat die skoolhoof uit haar kantoor kom en vir hulle sê hulle moet huis toe gaan voor dit donker is.	--
Soos wat Mogau huis toe loop, straal hy. Wat as hy die beste leser in die klas word? Wat as ek nuwe vriende maak? Wat as, wat as, wat as...?	Ek **wonder** hoekom Mogau straal? Dit moet wees omdat skool nie meer so sleg is, noudat hy ’n leser is nie.

Opvolg vrae	Moontlike antwoorde
Wanneer het Mnr. Lehoko vir Mugau en die ander leerders wat ekstra hulp nodig het ontmoet?	Hy het hulle na skool ontmoet.
Wie was die ander leerders wat hulp nodig gehad het met lees?	Kelebogang en Mojakisani het ook hulp nodig gehad met hulle lees.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom het Mogau nie meer van skool gehou nie?	• Omdat hy nie kon lees nie. • Omdat hy die hele dag by die skool bang was omdat hy nie soos die ander leerders kon lees nie. • Omdat hy bekommerd was dat hy nooit sou leer om te lees nie. • Omdat hy bekommerd was dat daar iets fout was met hom. • Omdat hy bang was Mnr. Lehoko sal op hom skree as hy uitvind hy kan nie lees nie. • Omdat hy gedink het hy is die enigste leser in die klas wat nie weet hoe om te lees nie.

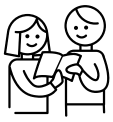

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 8** het.
2. Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Woensdag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- klanke
- meng
- bou

Rympie of Liedjie	Aksies
Lees is ’n fees	*Maak of jy lees*
Stories is pret	*Maak of jy lees*
Onthou as jy my soek	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Sit ek net hier met my boek!	*Maak of jy lees*

KREATIEWE STORIE VERTEL (WEEK 2 VAN DIE TEMA)

1 Verdeel leerders in hul klein groepe
2 Gee aan elk ’n kopie van die kreatiewe storievertel prentjies.
3 Sê aan die leerders om te dink aan ’n storie wat by die prentjies pas.
4 Gee aan die leerders ’n minuut of twee om aan idees te dink.
5 Nou moet elke leerder in die groep ’n beurt neem om hul weergawe van die storie te deel.
6 Herinner leerders daaraan dat hul storie kreatief moet wees, maar ook by die prentjies moet pas!
7 Herinner leerders om mooi na mekaar se stories te luister.
8 Bedank die leerders dat hulle hul stories gedeel het.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Stel Nuwe Klanke En Woorde Bekend

STEL KLANK BEKEND

1. Sê die klank en hou die flitskaart sodat die leerders dit kan sien : **/sn/**
2. Sê die klank en gee instruksie aan die leerders om die klank 3 x te herhaal.
3. Bespreek die klank **/sn/** is die klank dieselfde of verskillend in Engels as huistaal.
4. Vra aan die leerders: Kan jy dink aan 'n woord waarin **/sn/** voorkom?
5. Hou 'n dinkskrum met die leerders, bv. **: sneeu, sny, snaaks**

STEL NUWE WOORDE BEKEND

1. Sê elke woord hard en duidelik wanneer jy die flitskaart wys: **snik, snip, snaaks, snak**
2. Wys elke woord aan die leerders wanneer jy dit sê.
3. Vra leerders om die woorde te herhaal.
4. Plak die flitskaart van die woorde op die Fonetiek Vertoonbord.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ____

Woorde: ____

____

Handskrif: 15 minute

Skryf nuwe letter(s) / woorde / sinne

1. Leer leerders hoe om klein letter(s) korrek te vorm: **sn**
2. Demonstreer die skryf van letter(s) vir regshandige leerders en dan linkshandige leerders.
3. Vra leerders om met 'n maat saam te werk deur die letter(s) op mekaar se rûe te skryf met hul vingers.
4. Vra leerders daarna om nou die letter(s) met hul vingers op hul tafels te skryf.
5. Wys ten einde weereens aan die leerders hoe om die letter(s) te vorm op die bord.
6. Leerders moet dan die klanke / woorde / sinne in hul boeke afskryf.
7. Leerders moet nou die teiken klank in enige woord / sin <u>onderstreep</u>.

sn sn sn sn

snik snik

snip snip

snaaks snaaks

snak snak

Hy snak na sy asem.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor ’n keer toe jy skaam of verleë gevoel het, soos Mogau.

OPDRAG: Teken ’n prent en skryf ’n sin daarby. Dit sal deel vorm van ’n klasboek vir die leeshoekie.

SKRYFRAAMWERK:

Ek het skaam/verleë gevoel toe...

Ek het beter gevoel toe...

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag ’n sin by Maandag se skryfwerk gaan voeg.
2 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag <u>oor iets gaan skryf wat hulle beter laat voel het.</u>
3 Lees die skryfraamwerk hardop vir die leerders.
4 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
5 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek het beter gevoel toe my vriendin my vertel het dat daar ’n vuil kol op my broek was en sy my gehelp het om dit af te vee.
6 **Demonstreer** deur goed by jou prent by te voeg, soos: hoe jy met jou vriendin gesels
7 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek ’n lyn vir elke woord**, bv.: <u>Ek het beter gevoel toe my vriendin my gehelp het om die kol af te vee.</u>
8 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs ’n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou ’n dinkskrum <u>met die leerders oor wat ons beter sal laat voel as ons skaam of verleë voel.</u>
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv: <u>vriend, vriendin, praat, huil, ma, onderwyser, ens.</u>
3 Vra aan leerders: <u>Wat het jou laat beter voel toe jy skaam of verleë gevoel het.</u>
4 Sê aan die leerders **om te dink voordat hulle skryf.**
5 Vra 2–3 leerders om <u>jou te vertel wat hulle laat beter voe het.</u>
6 Hulle moet sê: <u>Ek het beter gevoel toe...</u>
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1 Deel leerders se boeke uit.
2 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies**.
3 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4 Help leerders om ’n sin te skryf.
5 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om te **draai en** met ’n maat **te praat** oor hul tekeninge.

*Hang leerders se skryfwerk op leerder **ooghoogte** in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

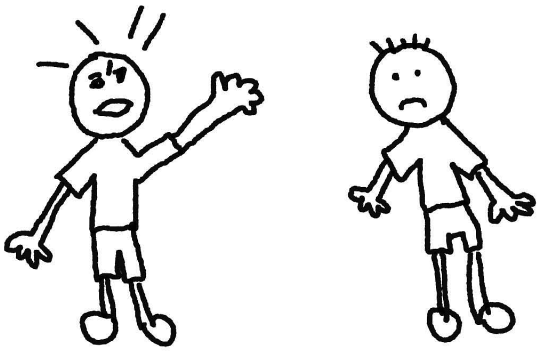

Ek het skaam gevoel omdat ek gemeen was met my vriend.

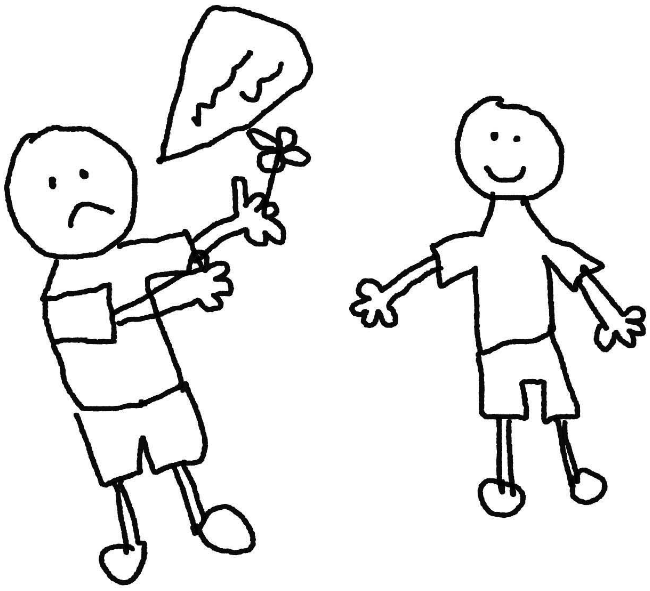

Ek het beter gevoel nadat ek jammer gesê het.

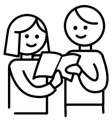

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 8** het.
2. Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Donderdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Segmentasie En Vermenging

EK DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **brak**
3 Verdeel die woord in individuele klanke: **/br/-/a/-/k/**
4 Sê die beginklank van die woord: **/br/**
5 Sê die middelklank van die woord: **/a/**
6 Sê die eindklank van die woord: **/k/**
7 Skryf die woord op die swartbord: **brak**
8 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **/br/-/a/-/k/** = **brak**
9 Demonstreer deur te wys en die klanke te verbind om 'n nuwe woord te maak: **snik**

ONS DOEN...

1 Begin met 'n woord van die Dinsdagles.
2 Sê die woord: **bril**
3 Vra die leerders: Wat is die eerste klank in die woord? **/br/**
4 Vra die leerders: Wat is die middelklank in die woord? **/i/**
5 Vra die leerders: Wat is die laaste klank in die woord? **/l/**
6 Vra die leerders om die woord in individuele klanke te verdeel: **/br/-/i/-/l/**
7 Skryf die woord: **bril**
8 Gee opdrag aan die leerders om die klanke in die woord saam met jou te verdeel: **/br/-/i/-/l/** = **bril**
9 Herhaal dit met 'n woord van die Woensdagles: **snaaks**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Herhaalde Lees

LEESSTRATEGIE: VISUALISEER

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Mogau leer lees Toe Mogau met skool begin het, was hy mal daaroor. Hy was mal oor sy onderwyser, Mnr. Lehoko. Hy was mal oor sy vriende Khomotjo en Bokang. Hy was mal daaroor om na stories te luister. Deesdae is Mogau nie meer so mal oor skool nie. Hy is steeds mal oor Mnr. Lehoko. Hy is steeds mal oor Khomotjo en Bokang. Hy is mal daaroor om na stories te luister, maar Mogau is die hele dag bang by die skool, want hy kan nie lees nie. Aan die begin het nie een van die kinders hulle klanke geken nie en net 'n paar kon hul name lees, maar nou voel dit vir Mogau asof hy die enigste een is wat dit nie verstaan nie. Wat as ek nooit leer om te lees nie? Mogau is baie bekommerd. Wat as daar iets fout is met my? Wat as, wat as, wat as...?	--
Een dag, roep Mnr. Lehoko vir Mogau om sy klanke te kom lees. Gewoonlik is Mogau mal daaroor om geroep te word, maar nie hierdie keer nie. Hy ken nie sy klanke nie. Mogau maak asof hy die badkamer moet gebruik en hardloop vinnig uit die klas.	Ek kan myself **voorstel** hoe Mogau baie skaam is wanneer hy geroep word, want hy kan nie sy klanke lees nie.
Die volgende week, roep Mnr. Lehoko Mogau om vorentoe toe te kom om die sigwoord van die dag te lees. Gewoonlik is Mogau mal daaroor om voor in die klas te gaan staan, maar nie vandag nie. Hy ken nie die sigwoord nie. Mogau maak asof sy maag pyn, hy sit sy kop op sy tafel en probeer siek lyk.	Ek kan myself **voorstel** hoe geskok Mogau lyk wanneer hy weer geroep word. Hy wil regtig nie hê iemand moet weet hy kan nie lees nie!
'n Week later, vra Mnr. Lehoko Mogau om gedurende pouse met hom te kom praat. Mogau eet stadig sy kos. Sy gedagtes spring rond. Wat as Mnr. Lehoko op my skree? Wat as hy vir my sê ek is dom? Wat as, wat as, wat as...?	Ek kan myself **voorstel** hoe Mogau elke happie stadig eet, want hy voel bang dat Mnr. Lehoko weet!
Mogau gaan uiteindelik en gaan sit by Mnr. Lehoko se tafel, sy kop hang. "Wat is fout?" vra Mnr. Lehoko vrolik.	Ek kan myself **voorstel** hoe verras Mogau moet wees wanneer Mnr. Lehoko baie vriendelik met hom praat. Hy het gedink Mnr. Lehoko gaan kwaad wees dat hy nie kan lees nie, maar hy is nie!

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Mogau kyk verras op. Mnr.Lehoko lyk nie kwaad nie – hy glimlag. "Ek het opgelet dat jy sukkel met jou klanke en om jou sigwoorde te lees. Dit is geen probleem nie – ons leer almal verskillend," sê Mnr. Lehoko sag. "Ek is die enigste een! Wat as ek net nie kan leer lees nie!" antwoord Mogau. "Nee, nee jy is nie die enigste een nie! Daar is ander leerders wat net soos jy voel. Ons sal saam 'n spesiale groep hê. Op daardie manier, kan ek julle help om julle klanke en sigwoorde te leer."	
Die volgende dag, na skool, bly Mogau op sy stoel sit wanneer die res van die klas huis toe gaan. Hy kyk rond. Kelebogang en Mojakisani sit ook nog in hulle stoele. Hy glimlag vir hulle.	Ek kan myself **voorstel** hoe Mogau 'n sug van verligting slaak toe hy sien hy is nie die enigste leerder wat hulp nodig het nie.
Mnr. Lehoko roep hulle voor na die mat toe. Hy wys hul drie klanke: /m/p/ en /a/. Hulle oefen 'n paar maal om die klanke te lees. Toe sit hy die klanke neer op die mat. "Mogau, kan jy die klanke gebruik om die woord 'ma' te bou?" vra hy.	Ek kan myself **voorstel** hoe Mogau se hart vinnig klop wanneer dit sy beurt is om 'n woord te bou, want ek weet dit maak hom bang om te lees.
Mogau ken hierdie klanke. Eerste neem hy die 'm' en lees die klank 'm'. Toe, neem hy die 'a' kaart en lees die klank 'a'. Hy sit die 'a' langs die 'm'. Toe klank hy die woord: /m/ /a/ – ma. "Jy is 'n leser!" sê Mnr. Lehoko opgewonde.	Ek kan myself **voorstel** hoe verras Mogau moet lyk wanneer Mnr. Lehoko vir hom sê hy is 'n leser!
Aan die einde van die les, hardloop Kelebogang, Mojakisani en Mogau saam na die speelgronde. Hulle speel totdat die skoolhoof uit haar kantoor kom en vir hulle sê hulle moet huis toe gaan voor dit donker is.	--
Soos wat Mogau huis toe loop, straal hy. Wat as hy die beste leser in die klas word? Wat as ek nuwe vriende maak? Wat as, wat as, wat as...?	Ek kan myself Mogau se groot glimlag **voorstel** soos wat hy huis toe loop. Ek dink hy gaan weer lief raak vir skool, nou dat hy nie meer bang is dat Mnr. Lehoko uitvind dat hy nie kan lees nie.

Opvolg vrae	Moontlike antwoorde
Hoe het Mogau gedink gaan Mnr. Lehoko voel as hy uitvind Mogau kan nie lees nie?	Hy het gedink Mnr. Lehoko gaan kwaad wees.
Hoe dink jy gaan Mogau nou oor skool voel?	Ek dink hy gaan …….. voel, want…
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom dink jy wou Mnr. Lehoka na skool vir Mogau ontmoet?	• Omdat hy vir Mogau ekstra hulp wou gee. • Omdat hy kon sien Mogau is skaam. Hy wou nie hê die ander leerders moet weet dat Mogau (en Kelebogang en Mojakisani) sukkel om te lees nie. • Hy wou die kinders wat sukkel sy volle aandag gee. • Hy wou Mogau, Kelebogang en Mojakisani laat sien dat hulle lesers is!

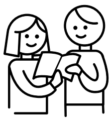

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 8** het.
2 Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit.**
6 Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Vrydag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- straal
- trots
- verligting
- verlig

Rympie of Liedjie	Aksies
Lees is 'n fees	*Maak of jy lees*
Stories is pret	*Maak of jy lees*
Onthou as jy my soek	*Hou jou handjie bo jou oë en maak of jy soek*
Sit ek net hier met my boek!	*Maak of jy lees*

BESPREKING VAN GEDEELDE LEES TEKS

1 Skryf die besprekingsraamwerk op die swartbord:
In die storie…
Ek dink Moagu het…gevoel want…
As ek Mogau was…
2 Lees die besprekingsraamwerk aan die leerders.
3 Verdeel leerders in hul **klein groepe.**
4 Sê aan die leerders dat elkeen 'n beurt moet neem om elke besprekingsvraag te antwoord.
5 Roep die klas tot aandag.
6 Vra aan verskillende leerders, of 'n spesifieke groep om hul antwoorde te deel.
7 Korrigeer die antwoorde indien hul verkeerd is.
8 Bedank die leerders vir hul bydrae.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Woordsoek

Teken die tabel op die bord en sluit klanke in wat voorheen aangeleer is, sowel as die klanke wat Dinsdag en Woensdag aangeleer is.

br	**sn**	**a**
k	**u**	**g**
o	**s**	**i**
p	**l**	**e**

DEMONSTRASIE

1 Herinner leerders aan die klanke van die week: **/br/** en **/sn/**
2 Hersien al die klanke en samevoegings op die swartbord.
3 Gee leerders 3 minute om soveel as moontlik woord te maak deur die klanke en vermengings hierbo te gebruik.
4 Wys aan leerders hoe om 'n woord te maak deur die teikenklank te gebruik: **/br/-/u/-/g/** = **brug**
5 Herinner leerders dat hulle woorde kan maak deur enige klank te gebruik – hulle hoef nie net **/br/ of /sn/** te gebruik nie.
6 Wys leerders hoe om 'n ander woord te maak, bv: **/s/-/o/-/g/ = sog**

LEERDERS DOEN...

1 Vra leerders om hulle oefenboeke oop te maak en die opskrif te skryf: **br, sn**
2 Gee opdrag aan die leerders om te begin skryf.
3 Gee leerders 3 minute om soveel woorde as wat hulle kan, te vind en te bou.
4 Laat leerders toe om hulle eie werk te korrigeer.
5 Wys leerders hoe om hierdie woorde te bou (en ander): **brug, brak, bril, bros, braai, snik, snip, snaaks, snak, sog, sus, lip, geel, koek, laai**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Na-Lees

BEGRIPSTRATEGIE: VISUALISEER

ILLUSTREER DIE STORIE

1. Laat die leerders by hulle banke gaan sit. Deel hulle boeke uit of 'n skoon vel papier. Hulle moet hulle potlode en kryte gereed hê
2. V**erduidelik** hoe jy iets uit die teks gaan **visualiseer en teken,** oor wat volgende gaan gebeur as die storie sou aan gaan.
3. Teken 'n prent op die swartbord van Mogau wat verleë lyk.
4. Verduidelik aan die leerders dat hulle nou gaan visualiseer oor iets wat in die teks gebeur het.
5. Vertel die leerders om hul oë toe te maak en te ontspan. Lees die storie nog een keer vir die leerders.
6. Vertel die leerders om hulle oë oop te maak en hulle idees van wat volgende gaan gebeur te teken.
7. Gee die leerders instruksie **om te draai en met 'n maat te praat** oor hul tekeninge.

Groep Begeleide Lees 30 minute

GROEPE: ____________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 8.**
2. Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Einde van die week – Taal onderrig hersiening 15 minute

1 Laat leerders op die mat sit aan die einde van die dag.
2 Voer die weeklikse taal oorsig sessie uit. Jy kan kies om Huistaal en Eerste Addisionele Taal in hierdie verslag te kombineer.
3 Onthou om die leerders toe te laat om te 'Draai en Praat' en hul antwoorde met maats te bespreek. Kies dan 'n paar leerders om hul antwoorde met die klas te deel.
4 Gebruik die volgende leidende vrae om die taal gedeelte van jul bespreking te lei:
   - a **Wat was ons taal tema vir die week?**
   - b **Watter stories het ons saam gelees?**
   - c **Wat was jou gunsteling nuwe woorde vir die week?**
   - d **Wat het jy geleer van die stories wat ons gelees het?**
   - e **Waaroor het ons geskryf die week?**
   - f **Hoe het jou eie skryfwerk verbeter die week?**
   - g **Hoe het jou eie leeswerk verbeter die week?**
   - h **Waaroor is jy die trotste die week?**
5 Ten einde, sê aan die leerders om aan twee dinge te dink wat hulle aan hul families gaan vertel oor wat hulle geleer het of hoe hulle verbeter het by die skool die week.

Let wel: Hierdie proses van self evaluasie en refleksie is 'n krities belangrike deel van leer. Moet asseblief nie die weeklikse aktiwiteit oorslaan nie.

Graad 1

TERMYN 3

Week

9

TEMA:

Hou ons liggame gesond en veilig

Voorbereiding Van Klaskamer:

1. Aan die begin van die week, maak seker dat jou klaskamer netjies en skoon is.
2. Opdateer jou vertoonbord, deur items wat nie meer relevant is nie te verwyder, en bêre dit netjies en versigtig
3. Volgende, berei die flitskaart woorde en tema woorde en illustrasie voor wat jy gaan gebruik.
4. Vind en berei items voor vir jou temamuur en tafel wat jou leerders interessant sal vind, byvoorbeeld: maak 'n plakkaat van goed wat veilig of onveilig is
5. Doen navorsing op die internet om voor te berei vir die tema. Byvoorbeeld: Doen navorsing oor hoe ons, ons liggame gesond en veilig kan hou.
6. Maak seker dal alle leerders se Boeke / DBO Werkboeke gemerk is en netjies gebêre is waar hulle hoort.
7. Maak seker dat al jou grootboeke, graad leesboeke en klas biblioteek boeke in goeie toestand is.
8. Pas jou groepbegeleide lees groepe aan indien nodig.
9. Beplan jou formele en informele assesseringsaktiwiteite vir die week.

Uitbreidingsaktiwiteite

Hierdie aktiwiteite kan gebruik word as onafhanklike werk vir leerders wat hul werk vroeg klaarkry OF terwyl jy leerders assesseer.

Aktiwiteit 1: DBO Werkboek 2: Bladsy 42, Ons lees

Aktiwiteit 2: DBO Werkboek 2: Bladsy 43, Pret

Aktiwiteit 3: DBO Werkboek 2: Bladsy 61, Ons skryf & Bladsy 45, Ons skryf

Aktiwiteit 4: Teken 'n prent van iets wat jy doen om jou liggaam gesond en veilig te hou.

Maandag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

STEL DIE TEMA BEKEND: ASSESSEER VORIGE KENNIS

1 Wys aan leerders die voorblad van die Grootboek storie: Lesego voel ongemaklik!
2 Vertel aan leerders dat ons ’n nuwe tema begin: Hou ons liggame gesond en veilig
3 Teken ’n sirkel met die naam van die **tema** in die middel van die swartbord.
4 Vra aan leerders: *Wat weet julle reeds van die tema?*
5 Skryf die leerders se idees neer rondom die breinkaart. Groepeer soortgelyke idees bymekaar.
6 Indien leerders sukkel om te antwoord, vra die volgende leidende vrae:
   a Wat is gesond vir ons liggame?
   b Wat is ongesond vir ons liggame?
   c Wat kan ons doen om veilig te bly?
   d Wat is onveilig vir ons?

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - angstig
   - gesond
   - ongesond
   - vertroue

Rympie of Liedjie	Aksies
Vitamiene, minerale en proteïene	*Tel die drie goed op jou vingers af*
Dit alles maak my groot en sterk	*Maak spiere*
En laat my lyfie lekker werk	*Maak spiere*

Handskrif 15 minute

1 Vra die leerders om hul skrifte oop te maak.
2 Sê die volgende klanke en woorde sodat die leerders dit kan neerskryf.
   a **boek**
   b **dier**
   c **huis**
   d **neus**

- **e** **haai**
- **f** **blom**
- **g** **sluit**
- **h** **twee**
- **i** **leeu**
- **j** **koei**

3 Volgende, vra leerders om hul kleurpotlode te gebruik om hul eie werk na te sien.
4 Skryf die klanke en woorde duidelik op die swartbord.
5 Neem die leerders se boeke in aan die einde van die dag en maak notas van wie addisionele hulp nodig het.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Voorlees

BEGRIPSTRATEGIE: VOORSPEL

1. Laat leerders op die mat sit sodat hulle die Grootboek kan sien.
2. Maak die Grootboek oop by die storie: Lesego voel ongemaklik
3. Gaan deur die prentjies van elke bladsy en vra leerders wat hulle dink gaan gebeur.
4. Help leerders om die prentjies met mekaar te verbind, sodat hulle 'n goeie idee het waaroor die storie gaan.
5. Stel nuwe woorde bekend by die relevante dele van die storie.
6. Lees die storie een maal deur, sonder om te stop.

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor iemand wat jy vertrou

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby.

SKRYFRAAMWERK: Ek vertrou...

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag oor iemand wat hulle vertrou gaan skryf
2 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
3 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek vertrou my broer. Ek kan enigiets vir hom vertel. Ek voel beter as ek hom van my probleme vertel het.
4 **Demonstreer** deur 'n prent van jouself en jou broer wat gesels te teken.
5 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Ek vertrou my broer
6 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat die leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou 'n dinkskrum met die leerders oor mense wat ons kan vertrou.
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv.: Suster, broer, onderyser, tannie, oom, ouma, ens.
3 Vra aan leerders: Wie vertrou jy?
4 Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle** skryf.
5 Vra 2–3 leerders om jou te vertel van iemand wat hulle vertrou.
6 Hulle moet sê: Ek vertrou...
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1 Deel leerders se boeke uit.
2 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies.**
3 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4 Help leerders om 'n sin te skryf.
5 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie **om te draai en** met 'n maat **te praat** oor hul tekeninge.
3 **Verduidelik dat ons Woensdag meer inligting by ons skrywerk gaan voeg.**

Hang leerders se skryfwerk op ***leerder*** *ooghoogte in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

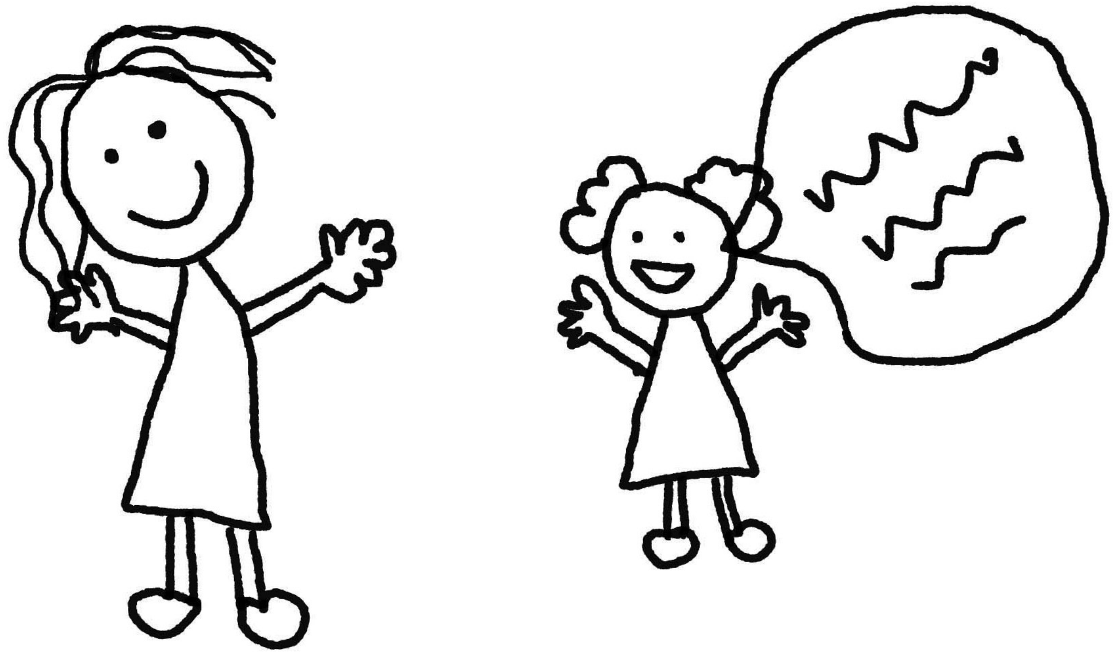

Ek vertrou my suster.

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 9** het.
2 Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderingee wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Dinsdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Hersiening van klanke en woorde

HERSIEN KLANKE

1. Sê die klank en hou die flitskaarte op van al die klanke wat in die termyn gedek is: **/uu/ /oe/ /ie/ /ui/ /ou/ /eu/ /ei/ /aai/ /ooi/ /oei/ /eeu/ /bl/ /sl/ /tw/ /br/ /sn/**
2. Wys die flitskaarte in verskillende volgorde en vra individule leerders om die klanke te lees.
3. Plaas die klankkaarte op die swartbord.
4. Vra verskillende leerders om woorde op die swartbord te kom bou met die klankkaarte.
5. Vra dan die leerders om so veel as moontlik woorde te bou en in hulle skrifte te skryf.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Handskrif: 15 minute

Hersien nuwe letters/ woorde/ en sinne

1. Wys die leerders op die swartbord hoe om kort sinne te skryf.
2. Herinner hulle daaraan dat sinne met hoofletters begin en 'n punt aan die einde kry.
3. Die leerders moet dan die sinne in hulle skrifte skryf.

Jy kan nie brei met klei nie.

Die woud is baie oud.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 Minute

Aanvangslees

BEGRIPSTRATEGIE: EK WONDER

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Lesego voel ongemaklik Lesego sit angstig op haar bed. Haar ma het haar gesê dat oom Tumelo Sondag kom vir middagete. Lesego hou nie daarvan wanneer oom Tumelo kom kuier nie. Sy hou nie van die manier waarop hy haar druk nie. Sy hou nie van die manier waarop hy haar op haar lippe soen nie.	--
Mapule, Lesego se ouer suster, kom die kamer binne. “Wat is verkeerd Lesego?” vra sy. “Niks,” jok Lesego. Mapule gaan sit langs haar. “Ek kan sien iets is verkeerd!” sê sy. “Vertel my!”	Ek **wonder** hoekom Lesego bang is om haar suster te vertel? Sy moet dink haar gevoelens is sleg of verkeerd!
“Ek hou nie daarvan wanneer oom Tumelo kom kuier nie. Ek voel net ... ek weet nie,” sê Lesego. “Moenie vir iemand vertel nie! Ek wil nie hê mamma moet kwaad wees vir my nie!” “Ek weet hoe jy voel. Ek hou ook nie daarvan as hy my op die lippe soen nie,” sê Mapule. “Ek dink ons moet vir mamma vertel. Dit is ’n ernstige saak as iemand ons ongemaklik laat voel!”	Ek **wonder** hoekom Lesego bang is om haar ma te vertel? O! Dit moet wees omdat sy bang is haar ma sê haar gevoelens is verkeerd!
“Nee! Sy gaan kwaad wees vir ons as ons nare goed oor haar broer sê. Ek wil haar nie kwaad maak nie!” huil Lesego. “Ek weet dit maak mens bang, maar miskien is dit die moeite werd! Miskien kan sy ons beter laat voel. Indien nie, vertel ons haar ten minste saam,” sê Mapule, terwyl sy Lesego se hand vashou.	Ek **wonder** hoekom Mapule nie bang is nie? Sy moet voel hul gevoelens is reg.

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Mapule en Lesego kry hulle ma waar sy besig is om middagete te maak. "Mamma, ons moet met jou praat," sê Mapule braaf. Toe vertel Mapule hulle ma dat oom Tumelo hulle ongemaklik laat voel.	--
Mamma neem 'n diep teug asem. Lesego dink sy is besig om reg te maak om te skree. "Ek is bly julle sê my. Julle moet dit nooit geheim hou wanneer iemand julle ongemaklik laat voel nie. Dit is 'n belangrike gevoel wat jy nie moet ignoreer nie. Ek sal met hom praat." "Mapule, ek wil nooit hê dat jy of Lesego ooit alleen saam met hom is nie," sê hulle ma ernstig. "Bly altyd bymekaar wanneer julle by oom Tumelo is."	--
Lesego en Mapule gaan buitentoe om te speel. Dan sien Lesego deur die kombuisvenster hoe haar ma op die telefoon praat. Lesego is bekommerd oor wat haar ma vir oom Tumelo gaan sê. Sy weet sy moenie luister nie, maar sy kan dit nie help nie. Sy hardloop en gaan sit onder die kombuisvenster.	Ek **wonder** hoekom Lesego bekommerd is? Sy moet steeds voel dat haar gevoelens oor oom Tumelo verkeerd is.
"Tumelo," sê haar ma in 'n ernstige stem, "die meisies voel ongemaklik wanneer mans, anders as hulle pa, hulle druk en soen. Respekteer asseblief hulle gevoelens – gee hulle net 'n 'high five' wanneer jy hulle groet."	--
Toe oom Tumelo uiteindelik deur die deur loop, het hy nie probeer om die meisies te druk of te soen nie. Hy het net gesê, "Môre, Mapule en Lesego," en vriendelik vir hulle gewaai.	Ek **wonder** hoe voel Lesego nou? Sy moet sien dat haar gevoelens reg en belangrik was.

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Wat laat Lesego ongemaklik voel?	Oom Tumelo laat haar ongemaklik voel.
Vir wie vertel Lesego dat sy ongemaklik voel?	Sy vertel haar suster Mapule.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Kom ons **evalueer** saam. Dink jy Lesego se gevoelens was reg of verkeerd?	• Ek dink Lesego se gevoelens was reg want ... • Ek dink Lesego se gevoelens was verkeerd want ...

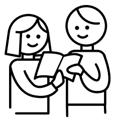

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 9** het.
2 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Woensdag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- dapper
- ignoreer
- onder

Rympie of Liedjie	Aksies
Vitamiene, minerale en proteïene	*Tel die drie goed op jou vingers af*
Dit alles maak my groot en sterk	*Maak spiere*
En laat my lyfie lekker werk	*Maak spiere*

KREATIEWE STORIE VERTEL (WEEK 1 VAN DIE TEMA)

1 Verdeel leerders in hul klein groepe
2 Gee aan elk 'n kopie van die kreatiewe storievertel prentjies.
3 Sê aan die leerders om te dink aan 'n storie wat by die prentjies pas.
4 Gee aan die leerders 'n minuut of twee om aan idees te dink.
5 Nou moet elke leerder in die groep 'n beurt neem om hul weergawe van die storie te deel.
6 Herinner leerders daaraan dat hul storie kreatief moet wees, maar ook by die prentjies moet pas!
7 Herinner leerders om mooi na mekaar se stories te luister.
8 Bedank die leerders dat hulle hul stories gedeel het.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Hersiening van klanke en woorde

HERSIEN WOORDE

1. Jy moet jou klankkaarte gereed hê vir hierdie les..
2. Vertoon elke woord apart en vra verskillende leerders om dit te lees.
3. As leerders nie ’n woord kan lees nie, help hulle om die woord te klank.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Handskrif: 15 minute

Hersien nuwe letters/ woorde/ en sinne

1. Wys die leerders op die swartbord hoe om kort sinne te skryf.
2. Herinner hulle daaraan dat sinne met hoofletters begin en ’n punt aan die einde kry.
3. Die leerders moet dan die sinne in hulle skrifte skryf.

Die woud is baie oud.

Jy kan nie brei met klei nie.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor iemand wat jy vertrou.

OPDRAG: Teken 'n prent en skryf 'n sin daarby. Met die gebruik van naamwoorde en voornaamwoorde (EK, jy, hy, sy)

SKRYFRAAMWERK:

Ek vertrou...

Ek vetrou hom/haar want...

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag 'n sin by Maandag se skryfwerk gaan voeg.
2 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag oor die persoon wie hulle vetrou gaan skryf.
3 Lees die skryfraamwerk hardop vir die leerders.
4 D**emonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
5 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, b.v.: Ek vertrou my broer want I kan enigiets vir hom vertel en hy sal my nie veroordeel nie. Hy bewaar my geheime.
6 D**emonstreer** deur goed by jou prent by te voeg, soos: 'n prent van jouself en jou broer wat gesels en lag.
7 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Ek vertrou hom want hy veroordeel my nie.
8 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou 'n dinkskrum met die leerders oor woorde wat verband hou met vertroue
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv: bewaar geheime, veroordeel nie, lag nie, ens.
3 Vra aan leerders: Hoekom vertrou jy die persoon wat jy gekies het?
4 Sê aan die leerders **om te dink voordat hulle skryf.**
5 Vra 2–3 leerders om jou te vertel waarom hulle die persoon wat hulle gekies het vertrou.
6 Hulle moet sê: Ek vertrou hom / haar want...
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1. Deel leerders se boeke uit.
2. Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies**.
3. Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4. Help leerders om ’n sin te skryf.
5. Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1. Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2. Gee die leerders instruksie om te **draai en** met ’n maat **te praat** oor hul tekeninge.

*Hang leerders se skryfwerk op leerder **ooghoogte** in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

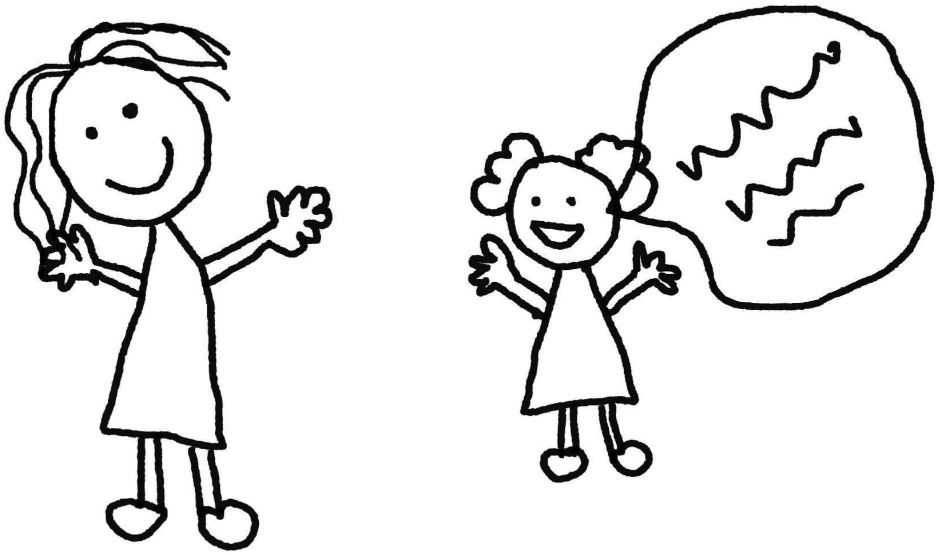

Ek vertrou my suster.

Ek vertrou haar omdat sy my help en na my kyk.

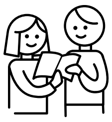

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 9** het.
2 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Donderdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: Segmentasie En Vermenging

15 minute

EK DOEN…

1 Gebruik 2 woorde wat dieselfde klink: **muur; duur**
2 Sê die woord: **muur**
3 Breek die woord in individuele klanke: **/m/-/uu/-/r/**
4 Sê die beginklank van die woord: **/m/**
5 Sê die middelste klank van die woord: **/uu/**
6 Sê die eindklank van die woord: **/r/**
7 Skryf nou die woord op die swartbord: **muur**
8 Wys elke klank, sê dit, en verbind die klanke om n woord te vorm: **/m/-/uu/-/r/** = **muur**
9 Herhaal dit met die volgende woord: **duur**

ONS DOEN…

1 Gebruik 2 ander woorde wat dieselfde klink, byvoorbeeld: **sien; sein**
2 Sê die woord: **sien**
3 Vra 'n maat: Wat is die eerste klank van die woord? **/s/**
4 Vra 'n maat: Wat is die middelste klank van die woord? **/ie/**
5 Vra 'n maat: Wat is die laaste klank van die woord? **/n/**
6 Vra 'n maat om die woord op te breek in individuele klanke: **/s/-/ie/-/n/**
7 Skryf die woord: **sien**
8 Sê die leerders moet die klanke in die woord saam met jou bou: **/s/-/ie/-/n/** = **sien**
9 Herhaal dit met die volgende woord: **sein**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Herhaalde Lees

LEESSTRATEGIE: MAAK AFLEIDINGS

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Lesego voel ongemaklik Lesego sit angstig op haar bed. Haar ma het haar gesê dat oom Tumelo Sondag kom vir middagete. Lesego hou nie daarvan wanneer oom Tumelo kom kuier nie. Sy hou nie van die manier waarop hy haar druk nie. Sy hou nie van die manier waarop hy haar op haar lippe soen nie.	Lesego moet **besluit** of haar gevoel oor oom Tumelo reg of verkeerd is.
Mapule, Lesego se ouer suster, kom die kamer binne. "Wat is verkeerd Lesego?" vra sy. "Niks," jok Lesego. Mapule gaan sit langs haar. "Ek kan sien iets is verkeerd!" sê sy. "Vertel my!"	Lesego moet **besluit** of sy haar suster gaan vertel hoe sy voel en of sy dit 'n geheim gaan hou!
"Nee! Sy gaan kwaad wees vir ons as ons nare goed oor haar broer sê. Ek wil haar nie kwaad maak nie!" huil Lesego. "Ek weet dit maak mens bang, maar miskien is dit die moeite werd! Miskien kan sy ons beter laat voel. Indien nie, vertel ons haar ten minste saam," sê Mapule, terwyl sy Lesego se hand vashou.	Mapule **besluit** dat hulle gevoelens belangrik is en dat hulle dit moet deel!
Mapule en Lesego kry hulle ma waar sy besig is om middagete te maak. "Mamma, ons moet met jou praat," sê Mapule braaf. Toe vertel Mapule hulle ma dat oom Tumelo hulle ongemaklik laat voel.	--
Mamma neem 'n diep teug asem. Lesego dink sy is besig om reg te maak om te skree. "Ek is bly julle sê my. Julle moet dit nooit geheim hou wanneer iemand julle ongemaklik laat voel nie. Dit is 'n belangrike gevoel wat jy nie moet ignoreer nie. Ek sal met hom praat." "Mapule, ek wil nooit hê dat jy of Lesego ooit alleen saam met hom is nie," sê hulle ma ernstig. "Bly altyd bymekaar wanneer julle by oom Tumelo is."	Mapule se **besluit** was reg! Hulle gevoelens is ernstig en belangrik.

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Lesego en Mapule gaan buitentoe om te speel. Dan sien Lesego deur die kombuisvenster hoe haar ma op die telefoon praat. Lesego is bekommerd oor wat haar ma vir oom Tumelo gaan sê. Sy weet sy moenie luister nie, maar sy kan dit nie help nie. Sy hardloop en gaan sit onder die kombuisvenster.	--
"Tumelo," sê haar ma in 'n ernstige stem, "die meisies voel ongemaklik wanneer mans, anders as hulle pa, hulle druk en soen. Respekteer asseblief hulle gevoelens – gee hulle net 'n 'high five' wanneer jy hulle groet."	Lesego se ma het hulle gevoelens baie ernstig opgeneem. Volgende keer, dink ek Lesego gaan **besef** dat haar gevoelens nie verkeerd is nie.
Toe oom Tumelo uiteindelik deur die deur loop, het hy nie probeer om die meisies te druk of te soen nie. Hy het net gesê, "Môre, Mapule en Lesego," en vriendelik vir hulle gewaai.	--

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Wat laat Lesego ongemaklik voel?	Die manier waarop oom Tumelo haar druk en soen,
Hoekom het Lesego onder die kombuisvenster gaan sit?	Sodat sy haar ma op die telefoon kon hoor praat. Sodat sy kon hoor wat haar ma vir oom Tumelo sê.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom wou Lesego nie vir iemand van haar gevoelens vertel nie?	• Omdat sy nie seker was of haar gevoelens verkeerd was nie. • Omdat sy bang was om haar ma kwaad te maak.

WEEK 9

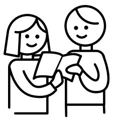

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 9** het.
2 Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit.**
6 Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Vrydag

Mondelinge Aktiwiteite 15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- veroordeel
- glo
- geheim

Rympie of Liedjie	Aksies
Vitamiene, minerale en proteïene	*Tel die drie goed op jou vingers af*
Dit alles maak my groot en sterk	*Maak spiere*
En laat my lyfie lekker werk	*Maak spiere*

BESPREKING VAN GEDEELDE LEES TEKS

1 Skryf die besprekingsraamwerk op die swartbord:
In die storie…
Die storie leer my dat…
Die storie kan met die tema *Hou ons liggame gesond en veilig* verbind word want…
2 Lees die besprekingsraamwerk aan die leerders.
3 Verdeel leerders in hul **klein groepe.**
4 Sê aan die leerders dat elkeen 'n beurt moet neem om elke besprekingsvraag te antwoord.
5 Roep die klas tot aandag.
6 Vra aan verskillende leerders, of 'n spesifieke groep om hul antwoorde te deel.
7 Korrigeer die antwoorde indien hul verkeerd is.
8 Bedank die leerders vir hul bydrae.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Woordsoek

Teken die table op die bord en sluit al die klanke in wat ons hierdie termyn geleer het.

uu	**oe**	**ie**
a	**s**	**u**
bl	**sl**	**tw**
m	**e**	**r**
ui	**ou**	**eu**
o	**p**	**i**
br	**sn**	**aai**

DEMONSTREER

1. Hersien al die klanke wat op die swartbord is.
2. Gee die leeerders 3 minute om so veel woorde as moontlik te bou met die klanke op die swartbord.

LEERDERS DOEN

1. Leerders maak hulle skrifte oop.
2. Sê dat hulle kan begin skryf.
3. Gee die leeerders 3 minute om so veel woorde as moontlik te bou met die klanke op die swartbord.
4. Laat die leerders hulle eie werk merk.
5. Vra nou die leerders om hulle woorde te deel met die klas en dit op die swartbord te skryf.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

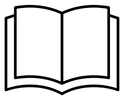

Gedeelde Lees: 15 minute

Na-Lees

BEGRIPSTRATEGIE: VISUALISEER

ILLUSTREER DIE STORIE

1. Laat die leerders by hulle banke gaan sit. Deel hulle boeke uit of ’n skoon vel papier. Hulle moet hulle potlode en kryte gereed hê
2. D**emonstreer** hoe jy iets uit die teks **visualiseer en teken,** bv.: Ek onthou dat Lesego angstig gevoel het.
3. Teken ’n prent op die swartbord van Lesego wat angstig lyk.
4. Verduidelik aan die leerders dat hulle iets wat in die teks gebeur het **visualiseer.**
5. Vertel die leerders om hul oë toe te maak en te ontspan. Lees die storie nog een keer vir die leerders.
6. Vertel die leerders om hulle oë oop te maak en hulle idees van wat volgende gaan gebeur te teken.
7. Gee die leerders instruksie **om te draai en met ’n maat te praat** oor hul tekeninge.

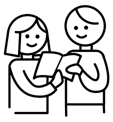

Groep Begeleide Lees 30 minute

GROEPE: ______________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 9.**
2. Verduidelik **Vrydag** Aktiwiteit 1 aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Vrydag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Einde van die week – Taal onderrig hersiening 15 minute

1 Laat leerders op die mat sit aan die einde van die dag.
2 Voer die weeklikse taal oorsig sessie uit. Jy kan kies om Huistaal en Eerste Addisionele Taal in hierdie verslag te kombineer.
3 Onthou om die leerders toe te laat om te 'Draai en Praat' en hul antwoorde met maats te bespreek. Kies dan 'n paar leerders om hul antwoorde met die klas te deel.
4 Gebruik die volgende leidende vrae om die taal gedeelte van jul bespreking te lei:
   a **Wat was ons taal tema vir die week?**
   b **Watter stories het ons saam gelees?**
   c **Wat was jou gunsteling nuwe woorde vir die week?**
   d **Wat het jy geleer van die stories wat ons gelees het?**
   e **Waaroor het ons geskryf die week?**
   f **Hoe het jou eie skryfwerk verbeter die week?**
   g **Hoe het jou eie leeswerk verbeter die week?**
   h **Waaroor is jy die trotste die week?**
5 Ten einde, sê aan die leerders om aan twee dinge te dink wat hulle aan hul families gaan vertel oor wat hulle geleer het of hoe hulle verbeter het by die skool die week.

Let wel: Hierdie proses van self evaluasie en refleksie is 'n krities belangrike deel van leer. Moet asseblief nie die weeklikse aktiwiteit oorslaan nie.

Graad 1

TERMYN 3

Week 10

TEMA:

Hou ons liggame gesond en veilig

Voorbereiding Van Klaskamer:

1. Aan die begin van die week, maak seker dat jou klaskamer netjies en skoon is.
2. Opdateer jou vertoonbord, deur items wat nie meer relevant is nie te verwyder, en bêre dit netjies en versigtig
3. Volgende, berei die flitskaart woorde en tema woorde en illustrasie voor wat jy gaan gebruik.
4. Vind en berei items voor vir jou temamuur en tafel wat jou leerders interessant sal vind, byvoorbeeld: prente van verskillende oefeninge wat kinders kan doen om hulle gesond te hou.
5. Doen navorsing op die internet om voor te berei vir die tema. Byvoorbeeld: Doen navorsing oor hoe ons, ons liggame gesond en veilig kan hou.
6. Maak seker dal alle leerders se Boeke / DBO Werkboeke gemerk is en netjies gebêre is waar hulle hoort.
7. Maak seker dat al jou grootboeke, graad leesboeke en klas biblioteek boeke in goeie toestand is.
8. Pas jou groepbegeleide lees groepe aan indien nodig.
9. Beplan jou formele en informele assesseringsaktiwiteite vir die week.

Uitbreidingsaktiwiteite

Hierdie aktiwiteite kan gebruik word as onafhanklike werk vir leerders wat hul werk vroeg klaarkry OF terwyl jy leerders assesseer.

Aktiwiteit 1: DBO Werkboek 2: Bladsy 46, Ons lees

Aktiwiteit 2: DBO Werkboek 2: Bladsy 47, Pret

Aktiwiteit 3: DBO Werkboek 2: Bladsy 48, Ons lees & Bladsy 49, Ons skryf

Aktiwiteit 4: Teken ’n prent van iemand wat jou help om gesond en veilig te bly.

Maandag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

HERSIEN DIE TEMA: ASSESSEER VORIGE KENNIS

1 Wys aan leerders 'n prent van Hulisani in die Grootboek storie, Hulisani bly veilig, wat haar hande was.
2 Vertel aan leerders dat ons voortgaan met die tema: Hou ons liggame gesond en veilig
3 Teken 'n sirkel met die naam van die **tema** in die middel van die swartbord.
4 Vra aan leerders: *Wat weet julle reeds van die tema?*
5 Skryf die leerders se idees neer rondom die breinkaart. Groepeer soortgelyke idees bymekaar.
6 Indien leerders sukkel om te antwoord, vra die volgende leidende vrae:
   a Hoe is gesondheid en veiligheid dieselfde?
   b Hoe is gesondheid en veiligheid verskillend?
   c Kan jy gesond maar onveilig wees?
   d Kan veilig maar ongesond wees?

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
   - virus
   - versprei
   - kiem

Rympie of Liedjie	Aksies
Vitamiene, minerale en proteïene	*Tel die drie goed op jou vingers af*
Dit alles maak my groot en sterk	*Maak spiere*
En laat my lyfie lekker werk	*Maak spiere*

Handskrif

15 minute

1 Vra leerders om hul skrifte oop te maak.
2 Sê die volgende klanke en woorde sodat die leerders dit kan neerskryf.
   a **snaaks**
   b **braai**
   c **twis**
   d **slak**

- **e** **blik**
- **f** **gooi**
- **g** **roei**
- **h** **saai**
- **i** **geur**
- **j** **muis**

3 Vra leerders om 'n gekleurde potlood te neem en hulle eie werk te merk.
4 Skryf die klanke en woorde duidelik op die swartbord.
5 Neem die leerders se boeke in aan die einde van die dag en maak notas van wie addisionele hulp nodig het.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Voorlees

BEGRIPSTRATEGIE: VOORSPEL

1. Laat leerders op die mat sit sodat hulle die Grootboek kan sien.
2. Maak die Grootboek oop by die storie: Hulsani bly veilig
3. Gaan deur die prentjies van elke bladsy en vra leerders wat hulle dink gaan gebeur.
4. Help leerders om die prentjies met mekaar te verbind, sodat hulle 'n goeie idee het waaroor die storie gaan.
5. Stel nuwe woorde bekend by die relevante dele van die storie.
6. Lees die storie een maal deur, sonder om te stop.

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor iets wat jy doen om jou liggaam gesond te hou

OPDRAG: Teken 'n prentjie en skryf 'n sin daarby. Dit sal deel vorm van 'n klasboek vir die leeshoekie.

SKRYFRAAMWERK: Ek....om gesond te bly.

DEMONSTRASIE

1 Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag oor iets wat hulle doen om gesond te bly gaan skryf.
2 **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
3 Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek doen baie goed om gesond te bly. Ek oefen. Ek eet proteïene en groente en ek was my hande. Ek dink ek gaan oor oefen om fiks te bly skryf.
4 **Demonstreer** deur ’n prent van jouself wat hardloop of gewigte op tel te teken.
5 Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek ’n lyn vir elke woord**, bv.: Ek oefen om gesond te bly.
6 Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs ’n voorbeeld was en dat die leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1 Hou ’n dinkskrum met die leerders oor gesonde leefwyses.
2 Skryf die woorde op die swartbord, bv: gesonde dieet, groente, vrugte, hardloop, hande was, masker dra, bad, ens
3 Vra aan leerders: Wat doen jy om gesond te bly?
4 Sê aan die leerders om te **dink voordat hulle** skryf.
5 Vra 2–3 leerders om jou te vertel wat hulle doen om gesond te bly
6 Hulle moet sê: Ek...om gesond te bly.
7 Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1 Deel leerders se boeke uit.
2 Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies.**
3 Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4 Help leerders om ’n sin te skryf.
5 Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1 Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2 Gee die leerders instruksie om **te draai** en met ’n maat **te praat** oor hul tekeninge.
3 **Verduidelik dat ons Woensdag meer inligting by ons skrywerk gaan voeg.**

*Hang leerders se skryfwerk op **leerder** ooghoogte in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

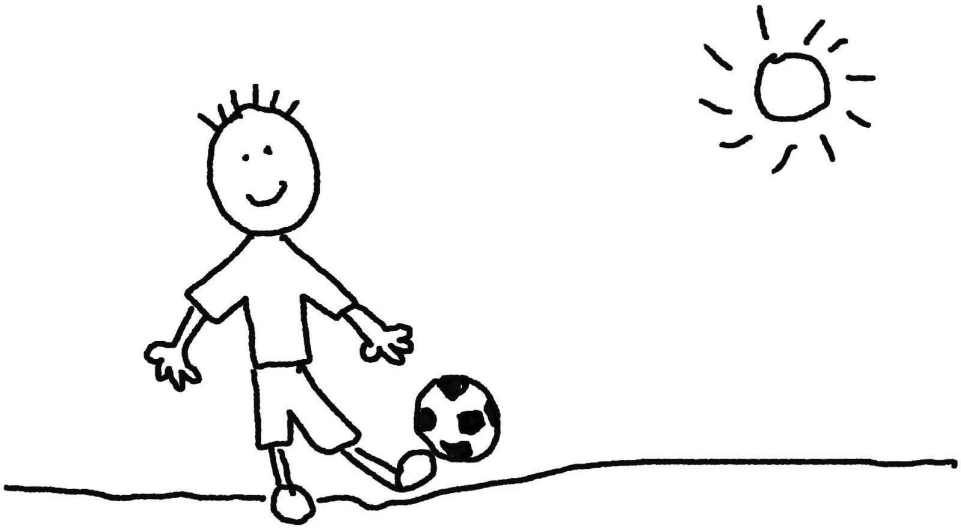

Ek speel sokker om gesond te bly.

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ____________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 10** het.
2. Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik **Maandag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderingee wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Dinsdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Hersiening van klanke en woorde

HERSIEN KLANKE

1. Sê die klank en hou die flitskaarte op van al die klanke wat in die termyn gedek is: **/uu/ /oe/ /ie/ /ui/ /ou/ /eu/ /ei/ /aai/ /ooi/ /oei/ /eeu/ /bl/ /sl/ /tw/ /br/ /sn/**
2. Wys die flitskaarte in verskillende volgorde en vra individuele leerders om die klanke te lees.
3. Plaas die klankekaarte op die swartbord.
4. Vra verskillende leerders om woorde op die swartbord te kom bou met die klankkaarte.
5. Vra dan die leerders om so veel as moontlik woorde te bou en in hulle skrifte te skryf.

Handskrif: 15 minute

Hersien nuwe letters/ woorde/ en sinne

1. Wys die leerders op die swartbord hoe om kort sinne te skryf.
2. Herinner hulle daaraan dat sinne met hoofletters begin en 'n punt aan die einde kry.
3. Die leerders moet dan die sinne in hulle skrifte skryf.

Die brak sit onder die brug.

Die slak se lyf is slap.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 Minute

Aanvangslees

BEGRIPSTRATEGIE: MAAK AFLEIDINGS

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Hulisani bly veilig “Dit is tyd om bed toe te gaan!” sê Hulisani se pa, hy skakel die televisie af.	--
Hulisani kan nie aan die slaap raak nie. ’n Nuwe virus is besig om deur die hele wêreld te versprei. Sy weet dat virusse mense siek maak. Soms kan virusse mense selfs doodmaak. Hulisani verbeel haar hoe kieme op haar lyf sit en haar siek maak.	Ek kan **aflei** dat Hulisani bang voel, want sy kan nie slaap nie!
“Ek kan nie skool toe gaan nie!” sê Hulisani die oggend vir haar pa. “Daar is ’n virus wat regoor die wêreld versprei. Ek wil nie siek word nie!” sê sy deur haar trane.	Ek kan **aflei** dat Hulisani nie wil skool toe gaan nie, want sy is bang sy sal daar siek word.
“Huli, daar is ’n virus wat versprei, maar ons hoef nie paniekerig te raak nie. Ons kan meer leer oor hoe om onsself veilig te hou,” sê haar pa. Hy haal sy selfoon uit en tik. “Kom ons doen navorsing.”	Ek kan **aflei** dat Hulisani nie weet wat om te doen om veilig en gesond te bly nie. Dit moet haar bang maak.
“Nou goed, die eerste belangrike ding is om nie aan ander mense te raak nie,” sê haar pa. “Vir eers moet jy probeer om nie jou vriende drukkies te gee of hulle hande vas te hou nie.” “Goed so,” sê Hulisani, “maar wat moet ek in die klas doen? Ek sit reg langs die ander kinders.” “Wel daar is ander goed wat jy kan doen om veilig te bly,” verduidelik Hulisani se pa. “Jy moet so gereeld moontlik jou hande was.” Hulisani loop na die wasbak en hou haar hande onder die straal water. “Daarsy!” sê sy. Haar pa lag. “Huli, daardie is nie die tipe handewas wat kieme doodmaak nie,” sê hy en wink vir haar om terug te kom wasbak toe. “Jy moet seep gebruik en elke deel van jou hande vryf om die kieme af te was,” verduidelik hy terwyl hy ’n koekie seep in haar hande sit. “Jy kan ’n liedjie sing of tot 20 tel terwyl jy vryf, sodat jy onthou om vir lank genoeg te was!”	Ek kan **aflei** dat Hulisani nie altyd haar hande behoorlik was nie, want sy het nie die eerste maal die seep gebruik nie! Ek dink dit gaan haar help om hierdie navorsing saam met haar pa te doen!

Teks	Aanvangslees (Dink hardop)
Nadat hulle hande behoorlik gewas is, kyk Hulisani se pa weer na sy selfoon. "Die volgende manier om veilig te bly is om te vermy om aan jou gesig te raak," sê hy vir haar," want kieme kan in jou lyf ingaan deur jou oë, neus en mond." Op daardie presiese oomblik, jeuk Hulisani se neus. Sy tel haar hand op om dit te krap, maar stop dan. "Wat as ek jeuk?" sê sy bekommerd. "Wel, jy kan jou hande was voor jy krap! Of gebruik 'n sneesdoekie," sê hy en geen vir haar een.	Ek kan **aflei** dat Hulisani gewoonlik aan haar gesig raak sonder om daaroor te dink. Ek dink dit is baie goed om navorsing te doen oor hoe om gesond en veilig te bly.
"Nog iets wat jy moet onthou is om wanneer jy hoes of nies, jy jou elmboog gebruik en nie jou hande nie!" sê hy en demonstreer. Hulisani oefen om in haar elmboog te hoes.	--
By die skool sukkel Hulisani om te konsentreer. Sy merk op hoe Mashudu in die lug in nies. Sy sien hoe Princess haar vingers byt. Die hele dag stel Hulisani haarself voor hoe kieme op haar lyf sit en haar siek maak.	Hulisani weet hoe om haarself te beskerm, maar ek kan **aflei** dat haar vriende by die skool nie dieselfde navorsing gedoen het nie.
Aan die einde van die dag gaan sy na haar juffrou, mev. Khoza. "Juffrou, weet jy dat daar 'n virus is wat regoor die wêreld versprei?" vra Hulisani. "My pa het my geleer hoe om veilig te bly, deur nie aan iemand te raak nie, deur my hande te was, deur nie aan my gesig te raak nie en deur in my elmboog te hoes," verduidelik Hulisani. "Ek dink nie my klasmaats weet dit nie! Miskien moet jy hulle vertel?"	Ek kan **aflei** dat Hulisani wil hê haar vriende moet weet hoe om gesond en veilig te bly, net soos sy.
"Ek het 'n beter idee," sê mev. Khoza glimlaggend. "Môre oggend, kan jy almal leer hoe om veilig te bly. Wat dink jy?"	--
Daardie middag, hardloop Hulisani na haar pa toe. "Raai wat? Mev. Khoza het my gevra om môre die ander kinders te leer hoe om veilig te bly!" "Dit is wonderlik!" sê haar pa, "ek het die perfekte ding vir jou om te dra!" Hulisani se pa haal 'n masker uit sy sak. "Ek het dit vandag vir jou gekry. Deur 'n masker te dra sal jou ekstra veilig van kieme af hou," sê hy.	Ek kan **aflei** dat om 'n masker te dra gaan Hulisani help om selfs veiliger te voel en help om haar gesond te hou.
"Hulisani se pa help haar om die masker aan te sit. Sy voel gereed om haar klas te leer hoe om veilig te bly.	

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoe het Hulisani gevoel om skool toe te gaan?	Sy was bang om skool toe te gaan.
Hoe sal jy voel as jy hoor van ’n virus wat oor die wêreld versprei?	Ek sal voel …
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom het Hulisani bang gevoel?	• Omdat sy gehoor het daar was ’n virus wat versprei. • Omdat sy bang was sy word siek. • Omdat sy nie geweet het hoe om veilig te bly nie. • Omdat haar klasmaats nie gesond en veilig gebly het.

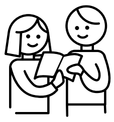

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 10** het.
2 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Dinsdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Woensdag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- paniek
- informasie
- navorsing

Rympie of Liedjie	Aksies
Vitamiene, minerale en proteïene	*Tel die drie goed op jou vingers af*
Dit alles maak my groot en sterk	*Maak spiere*
En laat my lyfie lekker werk	*Maak spiere*

KREATIEWE STORIE VERTEL (WEEK 2 VAN DIE TEMA)

1 Verdeel leerders in hul klein groepe
2 Gee aan elk ’n kopie van die kreatiewe storievertel prentjies.
3 Sê aan die leerders om te dink aan ’n storie wat by die prentjies pas.
4 Gee aan die leerders ’n minuut of twee om aan idees te dink.
5 Nou moet elke leerder in die groep ’n beurt neem om hul weergawe van die storie te deel.
6 Herinner leerders daaraan dat hul storie kreatief moet wees, maar ook by die prentjies moet pas!
7 Herinner leerders om mooi na mekaar se stories te luister.
8 Bedank die leerders dat hulle hul stories gedeel het.

WEEK 10

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Hersiening van klanke en woorde

HERSIEN WOORDE

1 Jy moet jou klankkaarte gereed hê vir hierdie les..
2 Vertoon elke woord apart en vra verskillende leerders om dit te lees.
3 As leerders nie ’n woord kan lees nie, help hulle om die woord te klank.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Handskrif: 15 minute

Hersien nuwe letters/ woorde/ en sinne

1 Wys die leerders hoe om kort sinne te skryf op die swartbord.
2 Herinner hulle daaraan dat sinne met hoofletters begin en ’n punt aan die einde kry.
3 Die leerders moet dan die sinne in hulle skrifte skryf.

Sy het n mooi rooi rok aan.

Jy kan nie brei met klei nie.

ALTERNATIEWE HANDSKRIF PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Skryfwerk: 30 minute

Beplan En Berei Voor

ONDERWERP: Skryf oor iets wat jy doen om jou liggaam gesond te hou.

OPDRAG: Teken 'n prentjie en skryf 'n sin daarby. Dit sal deel vorm van 'n klasboek vir die leeshoekie.

SKRYFRAAMWERK:

Ek....om gesond te bly.

...laat my...voel

DEMONSTRASIE

1. Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag 'n sin by Maandag se skryfwerk gaan **voeg.**
2. Verduidelik aan die leerders dat hulle vandag gaan skryf hoe hulle voel as hulle iets doen om gesond te bly.
3. Lees die skryfraamwerk hardop vir die leerders.
4. **Demonstreer** aan die leerders dat jy **dink voordat jy skryf**.
5. Verduidelik aan die leerders die idee vir jou skryfwerk, bv.: Ek voel goed as ek oefen. Ek voel sterk. Ek voel gelukkig want ek weet ek doen iets goed vir my liggaam.
6. **Demonstreer** deur goed by jou prent by te voeg, soos: jouself wat gelukkig lyk en 'n spraakborrel wat sê "ek voel goed!"
7. Verduidelik watter woorde jy gaan neerskryf. **Trek 'n lyn vir elke woord**, bv.: Oefen laat my sterk en gelukkig voel.
8. Vee jou voorbeeld van die swartbord af. Verduidelik dat dit slegs 'n voorbeeld was en dat leerders hul eie idees moet neerskryf.

MONDELINGE INSTRUKSIES

1. Hou 'n dinkskrum met leerders oor gevoelswoorde
2. Skryf die woorde op die swartbord, bv: gelukkig, sterk, trots, ens
3. Vra aan leerders: Hoe voel jy as jy iets doen wat gesond is?
4. Sê aan die leerders **om te dink voordat hulle skryf.**
5. Vra 2–3 leerders om jou te vertel hoe hulle voel as hulle iets doen wat gesond is.
6. Hulle moet sê: ...laat my...voel
7. Verduidelik aan die leerders dat hulle nou hul eie idees gaan teken en neerskryf!

SKRYFWERK

1. Deel leerders se boeke uit.
2. Terwyl leerders skryf, stap in die klas rond en hou **mini konferensies**.
3. Vra leerders om jou te vertel van hul skryfwerk.
4. Help leerders om ’n sin te skryf.
5. Moedig leerders aan.

DRAAI EN PRAAT

1. Sodra daar 2–3 minute oor is, gee aan die leerders instruksie om hul potlode neer te sit.
2. Gee die leerders instruksie om te **draai en** met ’n maat **te praat** oor hul tekeninge.

*Hang leerders se skryfwerk op leerder **ooghoogte** in die klaskamer. Dit help die leerders om gesprekke oor die tema te hê.*

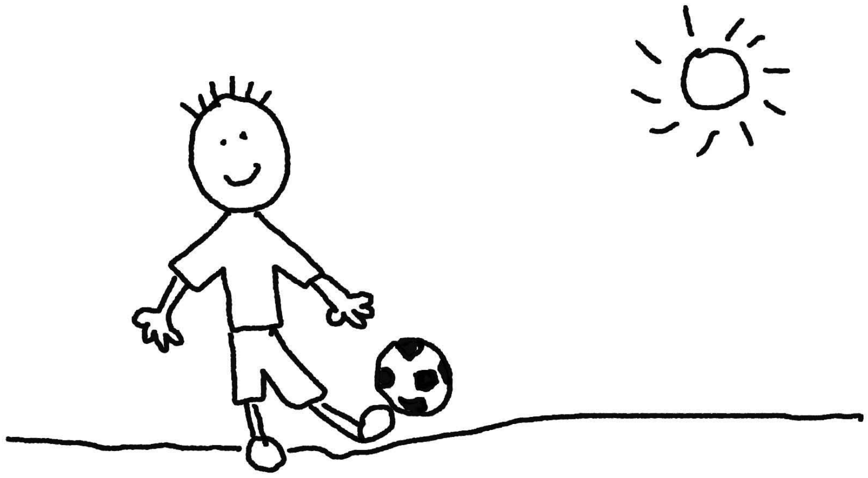

Ek speel sokker om gesond te bly.

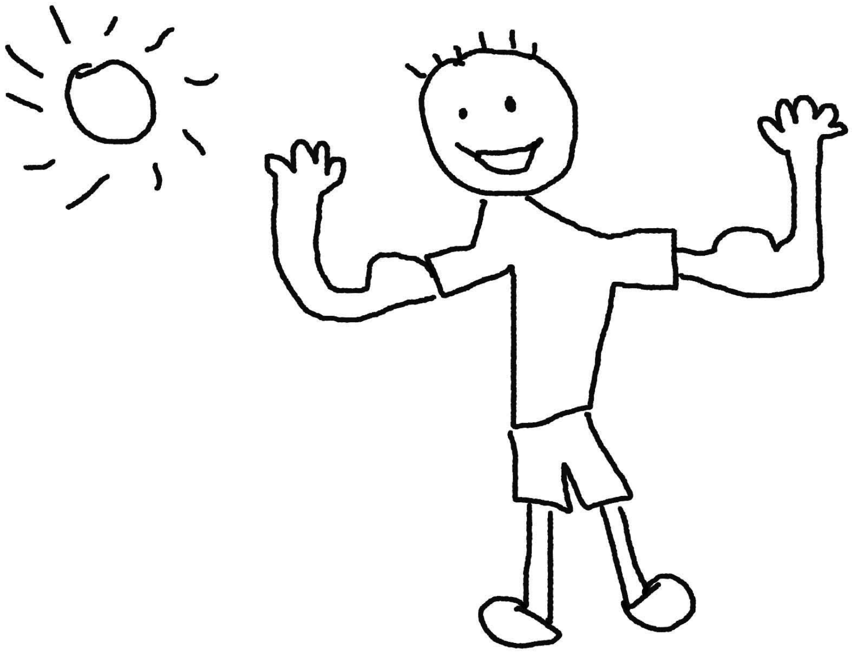

Sokker laat my fiks en gesond voel.

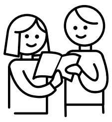

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1 Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 10** het.
2 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3 Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4 Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5 Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6 Verduidelik **Woensdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7 Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8 Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9 Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Donderdag

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Segmentasie En Vermenging

EK DOEN...

1 Gebruik 2 woorde wat dieselfde klink: **snik; snip**
2 Sê die woord: **snik**
3 Breek die woord op in individuele klanke: **/sn/-/i/-/k/**
4 Sê die beginklank van die woord: **/sn/**
5 Sê die middelklank van die woord: **/i/**
6 Sê die eindklank van die woord: **/k/**
7 Skryf nou die woord op die swartbord: **snik**
8 Wys elke klank, sê dit, en verbind die klanke om n woord te vorm: **/sn/-/i/-/k/ = snik**
9 Herhaal dit met die volgende woord: **snip**

ONS DOEN...

1 Gebruik 2 ander woorde wat dieselfde klink, byvoorbeeld: **deur; geur**
2 Sê die woord: **deur**
3 Vra ’n maat: Wat is die eerste klank van die woord? **/d/**
4 Vra ’n maat: Wat is die middelste klank van die woord? **/eu/**
5 Vra ’n maat: Wat is die laaste klank van die woord? **/r/**
6 Vra ’n maat om die woord op te breek in individuele klanke: **/d/-/eu/-/r/**
7 Skryf die woord: **deur**
8 Sê die leerders moet die klanke in die woord saam met jou bou: **/d/-/eu/-/r/ = deur**
9 Herhaal dit met die volgende woord: **geur**

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ______________________________

Woorde: ______________________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Herhaalde Lees

LEESSTRATEGIE: MAAK AFLEIDINGS

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Hulisani bly veilig "Dit is tyd om bed toe te gaan!" sê Hulisani se pa, hy skakel die televisie af.	--
Hulisani kan nie aan die slaap raak nie. 'n Nuwe virus is besig om deur die hele wêreld te versprei. Sy weet dat virusse mense siek maak. Soms kan virusse mense selfs doodmaak. Hulisani verbeel haar hoe kieme op haar lyf sit en haar siek maak.	Ek kan **aflei** dat Hulisani 'n bietjie van virusse weet, maar sy het nie al die inligting nie. Miskien voel sy bang, want sy weet nie genoeg van die nuwe virus nie.
"Ek kan nie skool toe gaan nie!" sê Hulisani die oggend vir haar pa. "Daar is 'n virus wat regoor die wêreld versprei. Ek wil nie siek word nie!" sê sy deur haar trane.	--
"Huli, daar is 'n virus wat versprei, maar ons hoef nie paniekerig te raak nie. Ons kan meer leer oor hoe om onsself veilig te hou," sê haar pa. Hy haal sy selfoon uit en tik. "Kom ons doen navorsing."	Ek kan **aflei** dat meer inligting oor die virus Hulisani kan help om veiliger te voel. Ek dink dit is hoekom haar pa voorstel dat hulle navorsing moet doen.
"Nou goed, die eerste belangrike ding is om nie aan ander mense te raak nie," sê haar pa. "Vir eers moet jy probeer om nie jou vriende drukkies te gee of hulle hande vas te hou nie." "Goed so," sê Hulisani, "maar wat moet ek in die klas doen? Ek sit reg langs die ander kinders." "Wel daar is ander goed wat jy kan doen om veilig te bly," verduidelik Hulisani se pa. "Jy moet so gereeld moontlik jou hande was." Hulisani loop na die wasbak en hou haar hande onder die straal water. "Daarsy!" sê sy. Haar pa lag. "Huli, daardie is nie die tipe handewas wat kieme doodmaak nie," sê hy en wink vir haar om terug te kom wasbak toe. "Jy moet seep gebruik en elke deel van jou hande vryf om die kieme af te was," verduidelik hy terwyl hy 'n koekie seep in haar hande sit. "Jy kan 'n liedjie sing of tot 20 tel terwyl jy vryf, sodat jy onthou om vir lank genoeg te was!"	Ek kan **aflei** dat Hulisani besig is om 'n belangrike inligting te kry oor hoe sy haarself gesond en veilig kan hou. Ek dink dit is belangrik om hierdie feite te hê!

Teks	Herhaalde lees (Dink hardop)
Nadat hulle hande behoorlik gewas is, kyk Hulisani se pa weer na sy selfoon. "Die volgende manier om veilig te bly is om te vermy om aan jou gesig te raak," sê hy vir haar," want kieme kan in jou lyf ingaan deur jou oë, neus en mond." Op daardie presiese oomblik, jeuk Hulisani se neus. Sy tel haar hand op om dit te krap, maar stop dan. "Wat as ek jeuk?" sê sy bekommerd. "Wel, jy kan jou hande was voor jy krap! Of gebruik 'n sneesdoekie," sê hy en geen vir haar een.	Ek kan **aflei** dat om navorsing saam met haar pa te doen belangrik is, want nou kry Hulisani 'n kans om al haar vrae te vra. Ek dink om die antwoorde te hê moet haar help om gesond en veilig te laat voel.
"Nog iets wat jy moet onthou is om wanneer jy hoes of nies, jy jou elmboog gebruik en nie jou hande nie!" sê hy en demonstreer. Hulisani oefen om in haar elmboog te hoes.	Ek dink dit moet Hulisani minder bang maak om te weet en al die dinge te oefen wat sy kan doen om veilig te bly.
By die skool sukkel Hulisani om te konsentreer. Sy merk op hoe Mashudu in die lug in nies. Sy sien hoe Princess haar vingers byt. Die hele dag stel Hulisani haarself voor hoe kieme op haar lyf sit en haar siek maak.	Hulisani moet kan **aflei** dat haar klasmaats nie dieselfde inligting, oor hoe om veilig te bly, as sy het nie. Ek dink dit moet haar bang maak.
Aan die einde van die dag gaan sy na haar juffrou, mev. Khoza. "Juffrou, weet jy dat daar 'n virus is wat regoor die wêreld versprei?" vra Hulisani. "My pa het my geleer hoe om veilig te bly, deur nie aan iemand te raak nie, deur my hande te was, deur nie aan my gesig te raak nie en deur in my elmboog te hoes," verduidelik Hulisani. "Ek dink nie my klasmaats weet dit nie! Miskien moet jy hulle vertel?"	Ek kan **aflei** dat dit Hulisani bang maak dat haar vriende nie weet wat om te doen nie. Ek dink sy wil hê haar juffrou moet seker maak dat al die leerders in die klas weet hoe om gesond en veilig te bly.
"Ek het 'n beter idee," sê mev. Khoza glimlaggend. "Môre oggend, kan jy almal leer hoe om veilig te bly. Wat dink jy?"	Ek kan **aflei** dat Hulisani veiliger gaan voel as haar vriende ook weet hoe om veilig te bly. Ek dink dit sal Hulisani beter laat voel as sy al die nuwe inligting wat sy het kan deel!
Daardie middag, hardloop Hulisani na haar pa toe. "Raai wat? Mev. Khoza het my gevra om môre die ander kinders te leer hoe om veilig te bly!" "Dit is wonderlik!" sê haar pa, "ek het die perfekte ding vir jou om te dra!"	--
Hulisani se pa haal 'n masker uit sy sak. "Ek het dit vandag vir jou gekry. Deur 'n masker te dra sal jou ekstra veilig van kieme af hou," sê hy. "Hulisani se pa help haar om die masker aan te sit. Sy voel gereed om haar klas te leer hoe om veilig te bly.	

Opvolg vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoe het Hulisani geleer om gesond en veilig te bly?	Sy en haar pa het sy selfoon (die internet) gebruik om navorsing te doen oor hoe om veilig en gesond te bly.
Waar kan jy aflei het Hulisani van die virus gehoor?	Ek kan **aflei** dat sy op die televisie van die virus gehoor het.
Hoekom vrae	**Moontlike antwoorde**
Hoekom dink jy het Hulisani aan die einde van die dag met haar juffrou gepraat?	• Omdat sy wou seker maak haar juffrou weet van die virus. • Omdat sy sien hoe die ander leerders dinge doen wat nie gesond of veilig is nie. • Omdat sy die inligting wat sy geleer het oor hoe om gesond en veilig te bly met mev. Khoza wil deel. • Omdat sy wil seker maak dat die ander leerders in die klas ook leer hoe om gesond en veilig te bly, net soos sy.

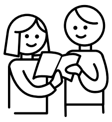

Groep Begeleide Lees

30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 10** het.
2. Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 1** aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen ’n **Lees Oorgangsaktiwiteit.**
6. Verduidelik **Donderdag Aktiwiteit 2** aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of –aktiwiteite.

Vrydag

Mondelinge Aktiwiteite

15 minute

TEMA WOORDESKAT

1 Leer d.m.v. Progressiewe Prestasietoetse (PATS)
2 Vertoon woorde en illustrasies op die Tema Woordeskatbord.
- vryf
- masker
- demonstreer

Rympie of Liedjie	Aksies
Vitamiene, minerale en proteïene	*Tel die drie goed op jou vingers af*
Dit alles maak my groot en sterk	*Maak spiere*
En laat my lyfie lekker werk	*Maak spiere*

BESPREKING VAN GEDEELDE LEES TEKS

1 Skryf die besprekingsraamwerk op die swartbord:
Die storie is…
Die storie leer my dat…
Die storie kan met die tema *Hou ons liggame gesond en veilig* verbind word want…
2 Lees die besprekingsraamwerk aan die leerders.
3 Verdeel leerders in hul **klein groepe.**
4 Sê aan die leerders dat elkeen 'n beurt moet neem om elke besprekingsvraag te antwoord.
5 Roep die klas tot aandag.
6 Vra aan verskillende leerders, of 'n spesifieke groep om hul antwoorde te deel.
7 Korrigeer die antwoorde indien hul verkeerd is.
8 Bedank die leerders vir hul bydrae.

Fonemiese Bewustheid En Klanke: 15 minute

Woordsoek

Teken die tabel op die bord en sluit al die klanke in wat ons hierdie termyn geleer het.

uu	**oe**	**ie**
a	**s**	**u**
bl	**sl**	**tw**
m	**e**	**r**
ui	**ou**	**eu**
o	**p**	**i**
br	**sn**	**aai**

DEMONSTREER

1. Hersien al die klanke wat op die swartbord is.
2. Gee die leerders 3 minute om so veel woorde as moontlik te bou met die klanke op die swartbord.

LEERDERS DOEN

1. Leerders maak hulle skrifte oop.
2. Sê dat hulle kan begin skryf.
3. Gee die leeerders 3 minute om so veel woorde as monntlik te bou met die klanke op die swartbord.
4. Laat die leerders hulle eie werk merk.
5. Vra nou die leerders om hulle woorde te deel met die klas en dit op die swartbord te skryf.

ALTERNATIEWE KLANKE PROGRAM

Klank/e: ____________________

Woorde: ____________________

____

Gedeelde Lees: 15 minute

Na-Lees

BEGRIPSTRATEGIE: OPSOMMING / MAAK AFLEIDINGS

ILLUSTREER DIE STORIE

1. Laat die leerders by hulle banke gaan sit. Deel hulle boeke uit of 'n skoon vel papier. Hulle moet hulle potlode en kryte gereed hê
2. **Verduidelik** hoe jy 'n afleiding kan maak en 'n prent teken**,** oor wat volgende gaan gebeur as die storie sou aan gaan.
3. **Demonstreer** hoe jy 'n afleiding maak oor wat dalk volgende kan gebeur, bv.: Ek dink dat Hulisani se maats maskers, soos hare, die volgende dag sal wil dra.
4. Teken 'n prent op die swartbord van Hulisani se maat wat haar masker uitwys. Teken 'n spraakborrel wat sê "ek soek een!"
5. Verduidelik aan die leerders dat hulle nou 'n afleiding gaan maak oor wat volgende in die storie kan gebeur.
6. Vertel die leerders om hul oë toe te maak en te ontspan. Lees die storie nog een keer vir die leerders.
7. Vertel die leerders om hulle oë oop te maak en hulle idees van wat volgende gaan gebeur te teken.
8. Gee die leerders instruksie **om te draai en met 'n maat te praat** oor hul tekeninge.

Groep Begeleide Lees 30 minute

GROEPE: ______________________________

1. Maak seker dat elke leerder **Lees Werksblad 10.**
2. Verduidelik Vrydag Aktiwiteit 1 aan die hele klas.
3. Roep die eerste groep om saam met jou te werk.
4. Stuur die groep na 15 minute terug na hul stoele.
5. Doen 'n **Lees Oorgangsaktiwiteit**.
6. Verduidelik Vrydag Aktiwiteit 2 aan die hele klas.
7. Roep die tweede groep om saam met jou te werk.
8. Voltooi jou kontrolelys om aan te dui watter groepe jy na geluister het en wat hul gelees het.
9. Maak notas van enige veranderinge wat aangebring moet word aan leesgroepe of – aktiwiteite.

Einde van die week – Taal onderrig hersiening 15 minute

1. Laat leerders op die mat sit aan die einde van die dag.
2. Voer die weeklikse taal oorsig sessie uit. Jy kan kies om Huistaal en Eerste Addisionele Taal in hierdie verslag te kombineer.
3. Onthou om die leerders toe te laat om te 'Draai en Praat' en hul antwoorde met maats te bespreek. Kies dan 'n paar leerders om hul antwoorde met die klas te deel.
4. Gebruik die volgende leidende vrae om die taal gedeelte van jul bespreking te lei:
   a. **Wat was ons taal tema vir die week?**
   b. **Watter stories het ons saam gelees?**
   c. **Wat was jou gunsteling nuwe woorde vir die week?**
   d. **Wat het jy geleer van die stories wat ons gelees het?**
   e. **Waaroor het ons geskryf die week?**
   f. **Hoe het jou eie skryfwerk verbeter die week?**
   g. **Hoe het jou eie leeswerk verbeter die week?**
   h. **Waaroor is jy die trotste die week?**
5. Ten einde, sê aan die leerders om aan twee dinge te dink wat hulle aan hul families gaan vertel oor wat hulle geleer het of hoe hulle verbeter het by die skool die week.

Let wel: Hierdie proses van self evaluasie en refleksie is 'n krities belangrike deel van leer. Moet asseblief nie die weeklikse aktiwiteit oorslaan nie.